

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

Az országos magyar gazdasági egyesület tagjai ingyen kapják.

Nem tagoknak előfizetési díj:
Egész évre 20 korona, félévre 10 korona, negyedévre 5 korona.

Az Országos Magy. Gazdasági Egyesület tulajdona.

Az egyesületi tanács felügyelete alatt:
Főszerkesztő és kiadásért felelős: Forster Géza az OMGE. igazgatója.
Felelős szerkesztő: Szilassy Zoltán az OMGE. szerkesztő-úttársa.

Szerkesztőség:

Budapest, IX., Köztelek-utca 8.

Kiadóhivatal:

Budapest (Köztelek), Üllői-út 35. szám.

Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

AZ „OMGE.” KÖZLEMÉNYEI.

Ülésnapok a Köztelken.

1904. október 26. d. u. 4 órákor. Közgazdasági szakosztály ülése.
" " 29. d. u. 4 órákor. Műszaki bizottság ülése.

Meghívó

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület
közgazdasági szakosztálya

1904. évi október hó 26-án (szerdán) d. u. 4 órákor a „Köztelek” székházának (Köztelek-utca 8. sz.) első emeleti tanácstermében tartandó ülésére.

Tárgyak:

1. A szakosztály megalakulása.
2. Az Olaszországgal kötött ideiglenes kereskedelmi szerződés.
3. Elnök és társelnök választása.
4. A szövetkezeti törvénytervezet tárgyalása.

Zselénski Róbert gróf s. k.
sz. o. elnök.

Szakosztályi üléseken az egyesületi tagok részt vehetnek.

Meghívó

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület
műszaki bizottsága

1904. évi okt. hó 29-én (szombat) d. u. 4 órákor a „Köztelken” tartandó ülésére.

Tárgyak:

1. Jelentés a csikszeredai gépbemutató eredményéről.
2. Jelentés az Ivanits-féle gözeke-kipróbálás eredményéről.
3. Motoros szántó gépverseny ügyének megvitatása.

Bolla Mihály s. k.,
biz. elnök.

Szállítási igazolványok kiállítása.

Az utóbbi időben oly igen nagy számban fordulnak hozzánk szállítási igazolványok kiállításáért, hogy ez igen nagy anyagi megterhelést okoz egyesületünknek.

Erre való tekintettel, egyesületi tanácsunk határozatából ezentúl csak azon tagjaink részére fogunk szállítási igazolványokat kiállítani, akik azok kiállításáért és postaköltségeért darabonként 20 fillért bélyegekből beküldenek. Kérjük ennél fogva a szállítási igazolványok kiállításáért hozzánk forduló tisztelt tagjainkat, hogy levelükkel minden alkalommal minden kiállítandó igazolvány után darabonként 20 fillérnyi bélyeget beküldeni sziveskedjenek.

Ezen intézkedés október 15-én lépett életbe.

Igazgató.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete.

Az OMGE. által alapított ezen legelső és hatalmas szövetkezet tizenkettedik ülést tartott, f. hó 26-án fogja rendes évi közgyűlést megtartani. Jól eső meglepéssel konstatahatjuk, hogy a mindenféle szövetkezeti alakulások ellen dülő ádáz harcok támadások közepette, jól szervezett, megfelelően alapozott szövetkezeteink — s ezek között elsősorban a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete — folytonosan fejlődnek, évről-évre több tagot vonzanak üzületük körébe s ezáltal üzületüket kiterjesztve, a szövetkezeti szervezkedés áldásait mind nagyobb körben juttatják érvényre. Nem is lehet ez másként, amidőn látjuk és napról-napra tapasztaljuk, hogy szövetkezeteink a szükséges ismeretek és mozgékonyaság felhasználásával az üzületi élet minden terén a kifogástalan szoliditás zászlóvivőivé váltak és ezáltal a gazdaközönség bizalmát maguknak biztosítani tudták.

A Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének a közgyűlés elé beterjesztett jelentése igen érdekes adatokat tartalmaz, melyek bizonyítják, hogy a rossz gazdasági helyzet dacára, vagy talán éppen azért, a szövetkezet tagjainak száma folyton szaporodik és üzületi forgalma, tehát a szövetkezet igénybevétele mértéke állandóan emelkedik. Mi ezt a magunk részéről természetesen is tartjuk, mert hiszen ha valamikor, úgy éppen akkor lehet és kell a szövetkezet által nyújtott olcsó és feltétlenül jó áruk nyújtotta előnyöket a gazdáknak kihasználni, amidőn a gazdasági helyzet kedvezőtlen, amidőn tehát a gazdáknak ugyszólván minden fillért előbb kétszer a fogához kell vernie, mielőtt kiadja, hogy hiábavaló költségekkel magát ne terhelje s ezáltal gazdálkodásának amugy is sovány eredményét még nagyobb mértékben ne csökkentse. A szövetkezet tagjainak száma a lefolyt üzületi évben 104 új taggal, az üzületrészek száma pedig 143-al szaporodott, minek folytán az üzületév végén a szövetkezetnek már 959 tagja, 2557 befizetett üzületrésze, 511,400 korona alaptőkéje és az előbbi évek nyereségeiből összegyűjtött 210,000 korona tartaléktőkéje volt. Olyan számok ezek, melyek már magukban is igazolják, hogy a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete a legerőteljesebb, teljesen hitelképes és megszabott feladatainak teljesítésére alkalmas intézmény.

Az üzületi jelentés méltó büszkeséggel említi, hogy a szövetkezet forgalma a tagok szükségelte cikkek beszerzésénél a nyomasztó gazdasági viszonyok dacára emelkedést mutatott, minek folytán az üzületeredmény, amellet, hogy a tagok állandóan jó és olcsó fogyasztási cikkek kaptak, lehetővé teszi, hogy a tagok a lefolyt üzületévben 32,000 K. vásárlási visszatérítésben részesüljenek, amely összeggel

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE

BUDAPEST, V. ker., Alkotmány-utca 31. sz.

Gabona osztály.	Vetőmag osztály.	Gép osztály.
Erotakarmány osztály.	Gazdasági anyag osztály.	Biztosítási osztály.
Tenyészállat osztály.	Borgazdasági osztály.	Díjzabási osztály.

Alaptőke: 520,000 kor. Tartalékalap: 210,000 kor. Forgalmi visszatérítési alap: 80,000 korona. Tagok száma: 1023.

Prospectust ingyen és bérmentve küldünk!

Az 1904. évi őszi és téli

anyag- és gép-árjegyzékünk

megjelent és kívánatra bérmentve és ingyen küldjük.

== Egyéb idény-árjegyzékeink a következők: ==
Tavaszi és őszi mag-árjegyzék. — Tavaszai anyag- és gép-árjegyzék. —
Tavaszi szőlő- és kertmívelési árjegyzék. — Szüreti és borgazdasági
árjegyzék. — Aratási és cséplési árjegyzék.

A szövetkezetbe való belépés áldozattal nem jár.
Saját érdekünket mozdítjuk azzal elő. Nyomatványokatszívesen küldünk.

Mai számunk 24 oldal.

a tagoknak ezen a czimen kifizetett jutalék összege immár a 160,000 koronát meghaladja.

Olyan eredmény ez, mely a szövetkezet jótékony hatásait és üdvös működését egymagában igazolja és fényesen bizonyítja a szövetkezetek érdekében folyton hangoztatott azon érvünket, hogy a szövetkezeteknél a magánnyereszkedés kizárásával az előálló haszon ismét csak a szövetkezeti tagok jólétét mozdítja elő. Vagy azt kérdezzük, melyik hasonló magánüzlet elégszik meg a befektetett tőke 5%-ával és amellyel melyik hasonló magánüzleti vállalkozás látja el tagjait hasonló lelkiismeretességgel és az előálló több hasznot melyik adja vissza ismét vásárlóinak?

Dicsérettel kell kiemelnünk, hogy a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete már szervezett és kifejlesztett üzletei mellett a gazdák érdekében levő új intézmények és új üzletágak szervezéséről állandóan gondoskodik. Így a folyó évben a tenyészállatok értékesítését közvetítő új osztályt szervezett. Aki tudja, hogy tenyészállataink forgalma eddig mily rendszertelen volt, aminek következtében tenyésztőink legjobb állataikat sokszor elveszítgetni voltak kénytelenek, viszont azok, akiknek a külföldről vérfelfrissítésre, új tenyészállatanyagra volt szükségük, mily nehezen, drágán és megbízhatatlan kezekből voltak kénytelenek azt beszerezni, a szövetkezet ez irányú kezdeményezését csak a legnagyobb elismeréssel fogadhatja. Hiszen igaz, hogy a nagy és már elismert jó tenyésztők, akik odahaza is képesek vásárok és aukciók megtartására, valamint azok, akik nagyobb mennyiségű tenyészállat beszerzéséért a külföldi bevásárlásra maguk képesek elmenni, az intézmény áldásait kevésbé fogják igénybevenni; azonban azon kisebb tenyésztők részére, akiknek egy-két állat beszerzéseért hosszabb költséges utazásokat nem érdemes tenni, vagy akik egy-két eladó tenyészállatjuk értékesíté-

seért odahaza külön aukciókat nem rendezhetnek, megbecsülhetetlen szolgáltatásokat fog tenni ez az intézmény. A tenyészállat-közvetítés első nyilvános kísérletét a szövetkezet a folyó évben megtartott tenyészállatvásár alkalmával tette, amidőn huszonnyolc darab eredeti importált tisztavérű vöröstarka bikát boesájtott aukció útján eladásra. Hogy mennyire szükség volt ez intézményre, bizonyítja az, hogy az összes bikák a beszerzési áránál 80%-kal magasabb áron keltek el. Az elért magasabb árból eredő 10,000 korona összeget a földmivelésügyi miniszter, akinek megbízásából a bikák vásároltattak és elárvereztettek, tenyészállatdíjazási czélokra fogja fordítani. Reméljük, hogy a biztató kezdet a szövetkezetet arra fogja indítani, hogy a jövőben már nemcsak külföldi importból eredő tenyészállatokat, hanem hazai tenyésztők kiváló állatait is el fogja hozni az árverésre és hogy tenyésztőink közül is többen fognak akadni, akik megfelelő tenyészállataikat a szövetkezetnek árverésen való értékesítés czéljából átengedik és ezáltal ezen új és szükségesnek mutakozó intézmény rövid idő alatt hatalmasan kifejlődik és a tenyészállat-értékesítésnek nélkülözhetetlen hasznos eszközévé válik.

A szövetkezet a múlt évben megkezdette üzletének decentralizálását azáltal, hogy Temesvározt az ottani vármegyei gazdasági egyesület támogatásával és a szövetkezet „Délmagyarországi képviselőseg” czime alatt szervezett. Czélja ennek a képviselősegnek, hogy az ottani raktárból közvetlenül szerezhessék be a Délvidék gazdái a szövetkezet áruit s ezáltal a szállítási költségek mérséklése folytán olcsóbban juthassanak az árucikkhez. A fióktelep az elért tekintélyes forgalom dacára még tetemes anyagi áldozatokat vett igénybe, azt hisszük azonban, hogy ezek az áldozatok gyümölcsöző

befektetéseknek fognak bizonyulni ugy a szövetkezet, valamint a gazdák érdekében.

A szövetkezet egyéb működése az előző évek keretében mozgott. Ezek a keretek jónak bizonyultak, úgy, hogy a szövetkezet nyugodt öntudattal tekinthet vissza működésére, melylyel nemcsak, hogy a maga hitelképességét, tekintélyét és a beléje helyezett bizalmat erősítette meg, hanem egyuttal a szövetkezet tagjainak, a gazdaközönségnek is jelentékeny szolgáltatásokat tett, épp azért örülünk, hogy a szövetkezet eredményes működéséről beszámolhatunk, mely ismét egy új és biztos fegyver azon igazolatlan támadások ellen, melyek hazánkban a szövetkezetek szervezését és működését a józan haladással szemben megakadályozni akarják.

Sz. Z.

NÖVÉNYTERMESZTÉS.

Rovatvezető: Kerpely Kálmán.

Burgonya bábásodása.

☒ Az ez idei szárazság idő előtt érlelte be a burgonyát, minthogy pedig ekkor ki nem szedték, a bekövetkező esők új fejlődésre gerjesztették a burgonyát és a gumók fiók-burgonyát hoztak. Ez ugyan baj, de nagyobb baj lett volna, ha az esők be nem következnek és a burgonya nem fejlesztí fiók-gumóit, mert ekkor a termés igen kicsi maradt volna, az igaz, hogy magas keményítőtartalommal. Az eső következtében beállott fiók-burgonya fejlődés nem oly nagy baj, hiszen ezzel a termés nagyobbodott, amely, ha a burgonyát jó soká a földben hagyhatjuk 50—100%-ra is emelkedhet. Igaz, hogy a tömegszaporulat a már meglévő gumók rezervanyagának rovására ment, de nem teljesen, mert a kizöldült burgonyaszár anyagokat asszimilál és ezek a gumókba vándorolnak. A már megnőtt gumók is tömegükben nagyobbodnak és így is szaporítják a termést. A keményítő igaz csökken, de ha a tömeget kapcsolatba hozzuk a keményítőtartalommal, úgy relative okvetlen nagyobb termést fogunk nyerni.

TÁRCZA.

A Csomori-pusztán.

Öszre jár az idő. Nap-nap után a déresést várják a pusztai emberek. De ha a dér le nem esik, azért mégis ősz van, mert a gyerekek iskolába járnak minden tanyáról. Ezek a tanítófele betűtudományosok még a krumpliszedést sem szívesen várják, hanem mielőbb az iskolában akarják látni a gyereket. Mintha az a négy-öt hónap nem lenne éppen elég a harminczkét betű megtanulására.

Mihály, az uradalmi juhász már ugy háttározta, hogy kis fiával, a Jóska gyerekekkel próbát teszen, hátha egy hónapra és egy napra megtanítja a harminczkét betűre, ami harminczkét napot tenne éppen. Már pedig a Jóska gyerek olyan okos, hogy naponként beveszi az egy betűt, ha nem kettőt...

Ezen tanakodnak az Erzsók asszonynyal és javában foly a beszéd, mikor mesterember-félék jönnek a tanyára.

Erzsók azt mondja, hogy ne vegyüljék Mihály a tanító dolgába. Azért mestersége a tanítónak a betűtanítás, hogy tudja. Már a birkafelekhez nem ért a tanító.

— No, már az is igaz, — mondja Mihály juhász, — de négy-öt hónap: százötven nap, azalatt nem harminczkettő, hanem százötven betű kell, hogy bemenyék a gyerek fejébe. Mert a Jóska gyerek okos gyerek!

Belép az ispán, aki a mesteremberekkel jöve. Hanem, hát furcsa mesteremberek ezek. Olyanok mintha lakatosok lennének, de

mégsem lakatosok. Kovácsok is hasonlítanak, de mégsem kovácsok, mert Mihály megkérdezi a mesterség felül. Azt felelik a kérdésre, hogy — villanszerelők.

Ezt a feleletet Mihály nem érti. Anniban mégsem hagyja a szót, hát megkérdezi az ispántól, hogy megkövetem, mi a csuda az a villanszerelő?

Borka ispán régi ispán. Tud beszélni a tanyai juhászok nyelvén. Meg is magyarázza, de előbb félre hívja Mihály juhászt, mert jobb azt, ha csak ketten hallják, azalatt a villanos mesteremberek hadd nézzék az eget a tanya felett.

Mikor már a szerűs kertnél vannak, hát csak akkor kezdi a beszédet a Borka ispán.

— Mikor volt erre a Sáríbó gyerek?

— Ma ötödik napja, — feleli Mihály.

— Mi veszett el? — kérdezi Borka ispán.

— Három ürü, egy kos.

— Megint nagy étvágya volt! — mondja az ispán.

— Van annak minden héten ápitussza, de nem kezdhettek ki vele. Rám gyújtja a tanyát. Benn égünk.

— Megirtuk már a receptjét, — mondja Borka ispán és a szemével nagyot pillant, de a torkán még nagyobbat nyel utána.

— Medecziát kap a Sáríbó gyerek? ... csodálkozik Mihály.

— Olyat, hogy tánczol tőle, ha beveszi.

— Csakhogy beveszi-e? — ravaszodik Mihály, mert tudja, hogy az a Sáríbó nagyobb gazember Rózsa Sándornál.

— Kend adja be neki! — szól az ispán.

Mihály juhász megáll egy helyen, mintha

görcsöt kapott volna. A félelemtől alig bir szólni. Halkan kérdi az ispántól:

— É...é...é...én?...

— Nem személyesen, — magyarázza Borka ispán. — Arra kend gyöngye legény, hanem másként.

— No, az más! — biztatja Mihály juhász.

— Itt vannak a villanszerelő mesteremberek.

— Ezek itt maradnak? — kérdezi Mihály.

— Dehogy maradnak. Csak a telefont állítják fel itt a tanyán.

— Már láttam is, hogy fölfelé jár a szemük, mert mindig fölfelé néztek, de hát mi a fézkes csuda az a telefon?

— Hát azt sem tudja?! A beszélő masina.

— Arról hallottam már, — mondja Mihály juhász, — mert a tanító ur is magyarázta a leánykámnak.

— Hogy magyarázta? — kérdezi az ispán.

— Hát bizon a Sáríkám ugy beszélt, hogy a telefon ugy gondolható, mintha egy kutya vóna benn a belső majorban. S ennek a kutyának csak a feje vóna a belső majorban. S olyan hosszú teste volna, hogy a farka ide érne a juhásmajorba. S már mintha én a kutya, a hosszú kutyafarkát a fogammal megszoritanám s annak a feje a belső majorba vonyitana... No, ez a telefon!

Borka ispán nevetni akar, de mégsem nevetett. Csak rámondotta a magyarázatot:

— Az éppen ugy lesz Mihály. Csakhogy nem kutya a telefon, hanem drót...

— Csak drót? ... — csodálkozott Mihály.

Már mo burgonyával, hadástól, me amelynek a b hamar romlik gazda az ily a földben, a gumók beered a fiók-gumók kül szedhető; előre haladt, zöld burgony pár napra reá A szár levágá szakítjuk és

A szedés üdőbb színű, hogy a bőrük felhasználni; akkor ajánla soká a leveg fiók-gumók ep védjük burgon dástól. A bu magasra és a takarva csak a pinczékben gasra. Helyte nagyra rakni prizmák csak gonya rothadá

Jó lesz mákat figyele temperatura e ne mulasztzuk

LÓ

Lóten

Nemcsak lános mozgó kérdés körül. be mindenütt, már a saját p szerű lesz tan Kezdtük ban a folyó földmivelésügy

Mert inka vonyító kutyát

— Csupa

ispán — de h azt kend ugy kenddel.

— Ejnye csodálkozás.

— De h belső majorba ságos jószágk beszélne...

— És itt a ju

— Hisze telefonba, ha e

— Ezt ak

az ispán — de Csak ezt a titk nek. A beszélő kell kiáltani, n a belső majorb

— Akko

szólt közbe Mi álmába, még ijed, ha hallja.

— Csak

A tiszttar kend kinyitja a Erre Mih

felesége horkol Borka isp

hogy miként ke csolja, hogy m munkaidő, hát

gyerek miatt

Már most mit tegyen a gazda a bábosodó burgonyával, hogy óvakodjék az esetleges rothadástól, mert tényleg az ilyen fiók-burgonya amelynek a bőre könnyen hámlik le télen át, hamar romlik és befertőzi az éretteket is. A gazda az ily bábosodó burgonyát addig hagyja a földben, ameddig csak lehet, hogy így a gumók beéredését a földben elősegítse. Ha már a fiók-gumók bőre nem hámlik, aggodalom nélkül szedhető; ha azonban az idő már nagyon előre haladt, most október közepén, jó lesz a zöld burgonyaszárat levágni és levágás után pár napra reá a gumók szedését megkezdeni. A szár levágásával az anyagcirkulációt megszakítjuk és a gumók beéredését elősegítjük.

A szedésnél jó lesz a fiók-gumókat, amelyek üdőbb színök által tűnnek ki, meg azáltal, hogy a bőrük hámlik, külön szedetni és menten felhasználni; ha azonban az költséges volna, akkor ajánlatos a kiszedett burgonyagumót soká a levegő behatásának kitenni, hogy a fiók-gumók epidermisse elparásodjon; így megvédjük burgonyánkat a téli helyen való rothadástól. A burgonya-prizmákat ne rakassuk magasra és azokat eleinte csak szalmával letakarva csak pár nap mulva földeltessük be; a pinczékben pedig szintén ne halmozzuk magasra. Helytelen lenne a burgonyaprizmákat nagyra rakni és azonnal beföldelni, mert így a prizmák csakhamar felmelegednének és a burgonya rothadásnak indulna.

Jó lesz a tél folyamán a burgonyaprizmákat figyelemmel kíséreni és ha bennök a temperatura emelkedne, azokat szellőztetni el ne mulasztjuk.

Jatka Ferencz.

LÓTENYÉSZTÉS.

Lótenyésztési kérdések.

Nemcsak nálunk, de a külföldön is általános mozgólódást tapasztalunk a lótenyésztés kérdése körül. Ugylátszik, egy kis válság ütött be mindenütt, melynek jelenségeit és okait már a saját produkcióink érdekében is czél-szerű lesz tanulmányozni.

Kezdjük Olaszországon. Az olasz kamarában a folyó év június havában a hadügyi, földmivélsügyi és pénzügyminiszter törvény-

tervezetet adtak be a lótenyésztés emelésére. Ez alkalommal a kereskedelmi szerződések és vámtarifák felülvizsgálatával megbízott állandó képviselőházi bizottság jelentést tett a lókereskedelmi viszonyokról, mely a következő reánk nézve érdekes adatokat tartalmazza:

1902-ben 46,463 ló importáltatott Itáliába, melyek közül 41,000 Magyarországból és Ausztriából származik.

2220 ló Franciaországból és Angliából hoztatott be, 1000 Svájcából, Németországból és Hollandiából, majdnem mindannyi luxusló.

Afrika északi partjairól, nevezetes Algériából és Tuniszból nem jött több 2000 lónál.

Magyarország és Ausztria behozatala tehát számszerint a legnagyobb. Ez az utóbbi behozatal felerészben jó anyagból áll, egy nyolczadrésze igen jó, a fennmaradó három nyolczadrész azonban silány, ezek azok a lovak, melyek az olasz tenyésztésnek konkurrencziát csinálnak feltűnően csekély áráikkal, amennyiben Udineben 150—200 líráért kelnek el darabonként, nem is szólva azon föltte silány anyagból, mely Dalmáciából az Adria olaszországi kikötőin át érkezik 150—120 líra darabonkénti árban.

Az idegen lovak beözönlése Olaszországba mindig fenyegetőbbé válik, mert Magyarországból a lótenyésztés napról-napra intenzívebbé lesz, amint ezt a következő számok igazolják:

A Magyarországon 1868-ban az állami ménék által fedezett 30,000 kanca száma 1896-ig 135,000-re növekedett; az összes növénydékállatok (4 éven aluli csikók) száma pedig 334,000-ről tizennégy évi időszak alatt, az 1894-ben tartott legújabb összeírásig 490,000-re s azóta is folyton növekedésben van.

Magyarország és Ausztria állami lótenyésztés-intézetei méneket adnak az állami mén-telepekre, melyek az ország minden részét el-látják tenyészmenekkel, sőt a számfelüli állami kanczákat is eladják, hogy a tenyésztőknek jó anyakanczákat juttassanak.

Ennyi az, amit *Chimirri* előadó jelentése reánk vonatkozólag tartalmaz. Az olasz földmivélsügyi miniszternek ugyanez alkalomból kiadott jelentéséből még csak azt tartjuk említésreméltónak, hogy a tőlünk oda bevitt jobb minőségű lovak ára az udinei piacon 500—600 líra.

Amint az idézetekből látjuk, nemcsak az olasz kormánynak van oka a panaszra, hanem nekünk is, mert ha egy kissé túlzottak is az olasz kormány által felpanaszolt alacsony árak, mégis elszomorító dolog, hogy előállítási értéken alul kerül piacra tömegprodukcióink többé-kevésbbé selejtes része. Természetes azonban, hogy az olasz bevételi statisztika szerint oda beözönlő olcsó lovak jórésze Horvátországra és Ausztriára is esik.

Az az olcsó tömegáru, ami az olaszok panaszára okul szolgál, az ő kijelentésük szerint kizárólag a könnyű hámos jelleghez tartozik. Ez a körülmény élenként bizonyítja, hogy könnyű lóanyagban nálunk meglehetősen tultermelés van s ennélfogva csak örömmel üdvözölhetjük a földmivélsügyi miniszteriumnak a lótenyésztési kerületek kijelölésére irányuló szándékát, mely helyesebb munkamegosztást fog a produkcióban eredményezni.

Vannak ugyanis az országban oly vidékek, melyek hivatva lennének a nagyobb termetű és erősebb félvér hámos és hátas (tüzérségi és vonatcsapat) lovat előállítani, mely anyagból a hadseregnek hadilétszámra való emelése esetén óriási kontingensre lenne szüksége és azt látjuk, hogy éppen ezek a vidékek rendkívül sok könnyű lovassági remondát is szállítanak ama más vidékek rovására, amelyek csakis a könnyebb és szilárdabb szerveztű katonai hátsó tenyész-tésére képesek.

Nem áll tehát az a sokféle hangoztatott panasz, hogy lótenyésztésünk hanyatlak, hogy a katonai lóvásárló bizottságok nem találnak elegendő alkalmas pótlóvat és hogy emiatt a hadseregből kellene a tenyésztőknek kanczákat átengedni, hogy képesek legyenek katonai pótlólovakat nevelni.

Vajjon miért kénytelen a kistenyésztő a remondának való csikót a lókereskedőnek olyan olcsón eladni? Azért, mert nagy a kínálat, a kereslet pedig aránylag csekély és a tenyésztő örülhet, ha ezen az árun tudni képes.

Tessék csak a lókereskedőket megkérdezni, akik a termelés mennyisége felől a legjobban tájékozottak. Arról nem fognak panaszkodni, hogy elég könnyű remondát nem találnak, hanem arról igenis, hogy a kiviteli kereskedelemben kitűnően értékesíthető nagyobb

Mert inkább elképzelt egy hatkilométeres vonított kutyát, mint egy beszélő drótot.

— Csapán csak drót, — magyarázta az ispán — de ha a belső majorba beleszólának, azt kend úgy hallja, mintha én itt beszélek kenddel.

— Ejnye! . . . — tört ki Mihályból a csodálkozás.

— De ha kend visszabeszél, hát azt a belső majorba úgy hallják, mintha a nagyságos jószágkormányzó lakkeszímája mellől beszélne . . .

— És itt a juhász parasztból kitört az óserő.

— Hiszen akkor rögvést beugatom a telefonba, ha eljön a Sáríbó gyerek . . .

— Ezt akartam megmagyarázni, — mondá az ispán — de ha kitalálta, hát annál jobb. Csak ezt a titkot el ne mondja a házanépének. A beszélő csuda a kamarába lesz. Nem kell kiáltani, még a szuszogás is meghalatszik a belső majorba.

— Akkor bocsánat adassék érette, — szólott közbe Mihály — mert a feleségem horkol álmába, még az igazgatóné öngyámsága megijed, ha hallja.

A tisztartó nyugtató magyarázatot csinál.

— Csak akkor lehet benn hallani, ha kend kinyitja a masinát.

Erre Mihály is belenyugszik. Hogyha a felesége horkol, hát becsukja a telefont.

Borka ispán tovább magyaráz. Elmondja, hogy miként kell banni a telefont. Megparancsolja, hogy mivel itt csak tavaszkor kezdődik munkaidő, hát csupán a birkalopó Sáríbó gyerek miatt vezetik be. De erről aztán a

Mihályon kívül más ne tudjon, nézést ne vegyék a titoknak. Amint a tolvaj Sáríbó jön, csak kérje a csendőröket, aztán mire a kitembolta magát a betyár, már a csendőrök kezébe lesz.

A villanyserelők szorgalmasan dolgoztak. Oszlop helyett a pompás akáczfasoron vitték végig a telefonvezetékét. Harmadig napon a beszélő gép a Mihály juhász tanyájában bekerült a kis kamrába. (Egyelőre tették oda.)

Kérdezte is az asszony, hogy mi az ördög légyen, de megnyugtatták magyarosan. Azt mondták, hogy villámhárító . . . Ezt megértette.

Közbe az asszonyt beküldötték a belső majorba, míg a telefont kipróbálják, mert nem jó az asszonynak mindent tudni. És ekkor beszélt Mihály juhász a jószágkormányzóval. Szinte reszketett, hogy a káromkodását akurátosan hallotta, de nem látta a kezét, hogy pofon üsse vele. No, ez furesa volt. Mihályban reszketett az öröm, a gyönyörűség. A mesteremberek betanították. Megnyomta a ládika gombját, aztán nem várt csöngetést, hanem a hallgató kagylót a füléhez tette, nehogy vissza csengessenek és lármát csináljon. Szinte suttogva beszélt és azt is hallották a belső majorba. A birkarabló Sáríbó gyerek kelepceje elkészült.

A mesteremberek eltávoztak. Másnap este ott volt a Sáríbó. Büszkébben beszélt, mint Rózsa Sándor. A tanyán levő két kenyeret is elakarta vinni a nyolcz birkára ráadásnak. Mihály a kamrába ment. A beszélő láda gombját megnyomta, aztán mikor kérdezték, hát bement a csendesen: „jőjenek a csendőrök! Itt

a Sáríbó gyerek!” Többet nem szólt, de ez elég volt.

A Sáríbó gyerek, egy öles, nagy rabló legény éppen a nyolcz birkát pakolta a kocsi-jára, mikor a csendőrök elcsipték. Alig félóra alatt már megérkeztek a rabló elfogására. Elvitték Sáríbót, de a pajtasai elszaladtak. Régi rossz ember volt. Három évig tartották benn.

Hanem a telefon-beszélőt tavaszon a Mihály juhász szobájába vitték és az asszony is megtudta, hogy miféle masina. Azelőtt csak villámhárítónak képzelte. Hogy minden titkát megtudta, hát rövidesen elromlott a beszélő masina. A drótot elvágta valaki. Ujra összetoldozták, de mégis elvágták. Tovább tartott ez a telefondrótvagdalás három hétnél. Közbe hire jött, hogy a Sáríbó gyerek a fogházból megszökött, de nem találják. A csendőrség hasztalan kereste. Pedig tudta, hogy Sáríbónak a telefondrót-elvágásokhoz köze van. Hosszu volt a hálózat, hat kilométerre nem tudták védeni. Végre a belső majortelepen berendezett villanyvilágítási gépész vállalkozott a Sáríbó elfogására.

A csendőrőrmesterrel beszélt, azután az igazgatóval suttogtak, végre megegyeztek. Egy héttig a villanyfejlesztésnél nemcsak a működő, de a tartalékgép is kemény munkában vala.

A csendőrőrmester egyes csendőröket járattat a hatkilométeres tanyai uton a Mihály juhász tanyájáig. A tanyai telefontekrénny minden este leszerelték. Szóval titkos intézkedések történtek.

Egy szombat este kiáltások zaja verte fel a Mihály juhász csendes tanyáját. A tanyától

fényüzési, hámos- és hátsólovat nem bírnak kellő mennyiségben beszerezni.

A franciaországi félvértényesztők szindikátusa azon töri a fejét, miképpen lehetne félvér lovának a külföldi piacokat hozzáférhetőbbé tenni, mert a régebben még oly nagy keresletnek örvendett Anglonormand ügetőket ma már nem bírják kellően értékesíteni.

A panasz arra is kiterjed, hogy a kormány, mely kezdetben a legnagyobb mértékben támogatta az Anglonormand ügető tenyésztését, újabban a ményvásárlásnál követett eljárásával előbbi álláspontjával ellentétbe jött és inkább vásárolja a nehezebb típusú csontos Anglonormand méneket, mint a bár versenyeket nyert, de könnyű alapzatú és deformált hasonvéri ügetőket.

A francia lótenyésztézetek vezetősége ezzel szemben azzal védekezik, hogy a csontosabb, erősebb termetű Anglonormand ló tenyésztését jövedelmezőségére való tekintettel a kistenyésztők érdekében hathatósan támogatnia kell, mivel ez a jelleg óriási keresletnek és kivitelnek örvend, míg a könnyebb ügetőjellegű alig keresik az ország határain kívül, lévén az amerikai ügető a világpiacnak elismert és legkeresettebb ügető lova, melylyel más ügetőfajták konkurrálni nem képesek.

Ebben az az érdekes, hogy Frankonban is ugyancsak folyik a harc a „Nonius” körül, éppúgy, mint nálunk, mert a mi erős és csontos Noniusaink szakasztott másai a nem versenyügető Anglonormandnak, azzal a különbséggel, hogy a mieink keményebbek.

Indokolja továbbá a francia kormány az erős Anglonormand pártolását azzal is, hogy az ilyen termetű kanczaanyag angol telivér ménekekkel párosítva többnyire értékes luxuslovakat és amellet jobb remondát ad, mint a milyenek az ügetőktől származnak.

Franciaországban tehát arra törekcsenek, hogy azokon a vidékeken, ahol az erősebb termetű félvér ló tenyésztése indokolt, a kistenyésztők kezében a megfelelő kanczaanyagot megteremtsék és fenntartsák.

Angliában a „Hunters improvement society”

kétszáz lépésnyire ordított valaki. Szürkület szült a puszta. Lámpással jöttek ki, hogy a kiabálót megnézzék. Az eset igen furcsa volt.

A belsómajori gépész erős áramot engedett a tanyai telefondrótra. A Sáríó gyerek, aki a Mihály juhász feleségét szerette és azért jött oda rabolni, a börtönből amint kijött, az asszonytól megtudta a beszélő drót titkát, azért elvágta. De most megjárta, mert az erős villamos áram gőrcsösen odaszorította a drótvágó ollóval a kezét.

Mikor a tanyából kijöttek a lámpással, már az erős Sáríó úgy tánczolt a villamos áramtól, mintha kilencz cigányprimás huzná a ropogást a talpa alá.

Szerencsére a betanított esendőr-örjárat hamarabb ért a tolvajfogó színhelyére. Egy készen tartott pokróczot rávetett Sáríóra, aztán elrántotta a villamos dróttól, mire az erős rabló összeesett.

Sokat tánczolt. . . De komolyabb baja nem esett. A törvényen pedig megmagyarázták neki az új telefonos dolgot.

— Most már értem, — mondá Sáríó — Eddig csak az Urísten látta, ha loptam, de az hallgatott velem. Most a telefondrót is látja, de rögvést kibeszéli. Eddig csak az Urísten vert meg, de legutóljára hagyta a verést, az ember utolsó napjára, a telefon rögvén ver. Már ezután nem lesz több rabló, sem betyár a Csomori-pusztán! . . .

Az erős Sáríó gyereket visszavitték a fogházba, azóta nincs rablóhistoria a Csomori-pusztán, csak a telefon csilingel nyárban gyakran, téiben pedig csak néha-néha.

Péterfy Tamás.

(vadászló tenyésztését előmozdító egyesület) egyik multévi közgyűlésén Mr. Turnor azt indítványozta, tegyen az egyesület lépéseket az angol hadügyi kormánytól, hogy a tenyésztőknek a hadseregből kiselejteztet kanczákat tenyésztésre átengedtesse, mert az ő nézete szerint a köztenyésztés jelenlegi helyzetének egyedüli remédiума tenyésztőknek jó anyakanczákkal való ellátásában rejlik.

Tehát már Angliában is ott tartanak, hogy fogyni kezd a telivér mének alá való jó félvér kancza. Ugyan hová lett? A hadsereg nyelte el bizonyára, mert onnét követelik vissza a tenyésztésnek. Tényleg azonban a telivérrel való folytonos „improvement” (javítás) az oka annak, hogy a vadászlótenyésztő társaság fogytán van a jó anyakanczákkal.

Hivatkozik Mr. Turnor Franciaországra, ahol a Pirénéákban állítólag nagy sikereket értek el a hadseregből kiselejteztet kanczákat tenyésztésbevitelével. Hát ott kérem egészen más viszonyok vannak, mint Angliában. A nép kezén könnyű, nemes, keleti eredetű loanyag van, melyet hol arab, hol pedig angol telivér ménekekkel iparkodott javítani századokon át a gyakran és alaposan változó kormány. Ez a sok emberöltőre kiterjedő tapasztalat végre is arra a jól megfontolt meggyőződésre vezette az intéző köröket, hogy az angol telivér kiváló és utólérhetetlen egyéb tulajdonságai mellett sem képes a végtagoknak azt a korrektségét fenntartani az ilyen tenyészanyagban, amelyet legfőbb vevője, a hadsereg megkíván. Onnét van, hogy az 1873-ik évi nagy lótenyésztési enquete eredményeképpen a pompadouri állami ménest arab és angloarab tenyészirányával ismét felállították, hogy kellő minőségű méneket produkáljon e vidék részére, mely majdnem kizárólag egyedül van hivatva a francia hadsereg könnyű hátsólovaikat szolgáltatni.

Mivel pedig annak szükségletét alig képes fedezni, igen természetes, hogy a kormány ezt a tenyésztési irányt a legnagyobb támogatásban részesíti ott, ahová való.

Mégis sok panaszt hallatnak a tenyésztők e tenyészirány hálátlansága felől, mert a könnyű, apróbb, magasvéri anyagnak azt a részét, amely a hadsereg céljaira nem alkalmas, igen nehezen bírják értékesíteni vagy hasznosítani.

GAZDASÁGI VEGYTAN.

Rovatvezető: Kosutány Tamás dr.

Uj foszforsavtrágya.

Hazánkban a műtrágyák közül elsősorban foszforsavtrágyára van szükség. Ezt kívánja leginkább a mi talajunk és hazai gazdálkodási rendszerünk olyan, hogy aránylagosan legtöbb foszforsavat viszik ki talajainkból.

Külföldön a foszforsavtrágyák egész sorozata közt válogathat a gazda; nálunk azonban a főszerepet a szuperfoszfát viszi és csak újabban kezdik a Thomassalakot sürűbben alkalmazni, aszerint, amint a szuperfoszfát egyre drágul. Gazdaközönségünk tehát meglehetősen függ a szuperfoszfátgyárosok önkényétől. Csak így magyarázható, hogy nem is oly régen olvashattuk e helyen, hogy a szuperfoszfát ára emelkedett és a szuperfoszfátgyárosok ugylát-szik nem is tartják szükségesnek gazdaközönségünk előtt indokolni, hogy mi az oka az ár-emelkedésnek.

Gazdáinkat pedig az idej gyenge termékek éppen arra kényszerítik, hogy lehetőleg takarékosan és okszerűen járjanak el. Ismeretes dolog, hogy éppen takarmánynövényeink a foszforsavtrágyát rendszeren igen meghálálják. A takarmányszükség tehát újabb rugó arra nézve, hogy a gazda foszforsavtrágyát vásároljon. Ugyancsak ez kell a gabonatermés növelésére. A trágyakereslet növekedése ismét csak növelni fogja a foszforsavtrágyák árát.

Ilyen viszonyok közt irigykedve nézhetünk német szomszédainkra, honnan egy új foszfor-

savtrágyáról kapunk hírt, melynek azonban ezidőszerint hazánkban alig lehet gyakorlati értéke. Mert az egyedüli gyár, mely ezt előállítja, messze fekszik hazánktól, úgy, hogy a fuvar költségek valószínűleg igen megrágitják.

Az új trágyát egyik felfedezőjéről *Wolters-foszfátnak* nevezik. Még 1897-ben találta fel *Wolters* és *Bühning* L. Halleban *Maercker* laboratóriumában. A találmány sarkpontja az, hogy nyers foszfátokból mész, homok és üveggel való összeolvasztás útján sok tekintetben a Thomassalakhoz hasonló foszforsavtrágyát készítettek. *Maercker* az új foszfátot azonnal kipróbálta edénykísérletekkel és hatását igen kedvezőnek tapasztalta. Azóta a feltalálók kutatásai odairányultak, hogy a laboratóriumban előállított trágyaféléket miként lehet a gyári előállítás követelményeinek megfelelőleg átalakítani. A „Saxonia” gyár üzembehozatala azt bizonyítja, hogy kísérleteik sikerre vezettek. Az eljárást röviden ismertetem: 100 súlyrész durván megőrölt foszforitot 70 súlyrész savanyú kénsavas nátriummal (NaHSO₄), 20 súlyrész szénsavas mészzsel, 28 súlyrész homokkal és 6—7 súlyrész szénnel keverve igen magas hőfokon összeolvasztják. Midőn a keverék annyira megolvadt, hogy higfolyós, akkor lebecsátják hideg vízbe, melyben a megolvadt tömeg durva szemcsékben szilárdul meg. A szemcsés nyersanyagot kimerítik, szárítják és finomra megőrlik. A kész trágya bármédjig raktározható, mert nem nedvszívó és nem marja meg az eltartására használt zsákokat. Hatása pedig a raktározás folyamán nem változik.

A *Wolters*-foszfát hatóképességéről mult év november havában *Wagner* P. dr. *) újabban pedig *Schneidewind* W. és *Meyer* D. **) tájékoztatnak. Nevezett szakemberek edénykísérletekben megállapították, hogy az új trágya foszforsavja a szuperfoszfát vízben oldható foszforsavjához viszonyítva minő hatású. Röviden ismertetem e kísérletek végeredményeit: (A táblázatot lásd a tuloldalón.)

E kísérleti tapasztalatok azt bizonyítják, hogy:

1. A *Wolters*-foszfát hatása körülbelül egyenértékű a szuperfoszfát vízben oldható foszforsavának hatásával.

2. A *Wolters*-foszfát olyan esetben is, mikor a Thomassalak hatása jóval gyengébb a szuperfoszfátnál, mint ez *Schneidewind* és *Meyer* kísérletei bizonyítják, lényegesen nem marad el a szuperfoszfáttól. A *Wolters*-foszfát foszforsavja tehát hatékonyabb, mint a Thomassalaké.

3. A foszforsavfelvétel azt bizonyítja, hogy a *Wolters* foszfát citromsavban oldható foszforsavja egyes esetekben ugyan gyengébben átszajtható, mint a szuperfoszfát vízben oldható foszforsavja; de nem tekintve *Wagner* kísérletét, a Thomassalak citromsavban oldható foszforsavánál mindig könnyebben felvehető.

E kísérletekből tehát kitűnik, hogy a *Wolters*-foszfát körülbelül ugyanolyan gyors hatású foszforsavat tartalmaz, mint a szuperfoszfát. Ha tehát előállítási költségei nem nagyobbak, mint a szuperfoszfaté, akkor ezzel bátran versenyezhet.

Ezidőszerint még semmi adatom sincs arra nézve, hogy a „Saxonia” minő áron hozza forgalomba az új trágyát. Az előállítási költségekből még hozzávetőleg sem tájékozódhatunk addig, míg a gyártás részleteit közelebbről meg nem ismerjük. E tekintetben tehát be kell várnunk a németországi gyakorlati tapasztalatokat. Ha az új trágya ára Németországban egyenlő a szuperfoszfatéval, akkor hazánkban csak akkor fog versenyezhetni, ha itt is hasonló műtrágyagyárat állítanak fel. Ha azonban az új trágya annyival olcsóbb, hogy a fuvar-

*) Illustrierte Landwirtschaftliche Zeitung 1903. nov. 14. sz. 23. évf. 959. l.

**) Landwirtschaftliche Jahrbücher. H. Thiel dr. XXXIII. (1904) 3. füzet, 344. l.

A foszforsavtrágya az alkalmazható mennyiség.

Superfoszfát vízben oldható foszforsav

Wolters-foszfát összes foszforsav

Thomassalak összes foszforsav

Foszforsavtrágya és mennyisége

1-5 g. vízben oldható foszforsav szuperfoszfát, 1-5 g. citromsav foszforsav, 1-5 g. citromsav foszforsav, 1-5 g. citromsav foszforsav.

1-5 g. vízben oldható foszforsav szuperfoszfát, 1-5 g. citromsav foszforsav, 1-5 g. citromsav foszforsav.

Foszforsavtrágya és mennyisége

1-5 g. vízben oldható foszforsav szuperfoszfát, 1-5 g. citromsav foszforsav, 1-5 g. citromsav foszforsav.

költségeket foszfátunk gazdáink is

ÁLL

Ro

Lova

A

patapocrez-s betegedések bántalmat, gyógyítható

Jutány

Wagner kísérlete zabbal:

A foszforsavtrágya neve és az alkalmazott foszforsav mennyisége	A t l a g t e r m é s szalma g.	Termés mag g.	Terméstöbblet a foszforsav nélkül elért terméshez viszonyítva		Foszforsav a termésben g.	100 rész trágya foszforsavból a termés felvett %	
			szalma g.	mag g.			
0	35.0	26.3	—	—	0.148	—	
Szuperfoszfát vizben old. foszforsav	0.25 g.	69.5	50.1	34.5	23.8	0.284	54
	0.50 g.	75.7	58.2	40.7	31.9	0.322	35
Wolters-foszfát összes foszforsav	0.25 g.	70.3	50.8	35.3	24.5	0.284	54
	0.50 g.	82.2	61.0	47.2	34.7	0.343	39
	0.75 g.	88.7	66.8	53.7	40.5	0.404	34
Thomassalak összes foszforsav	1.00 g.	90.1	67.8	55.1	41.5	0.512	36
	0.25 g.	62.9	51.4	27.9	25.1	0.291	57
0.50 g.	69.5	59.3	34.5	33.0	0.339	38	

Schneidewind és Meyer kísérletei:

Foszforsavtrágya 1-ső termés és mennyisége	Terméstöbblet a termésben g.	I. kísérlet mustárral:		Foszforsav az összes termésben g.	100 rész trágya foszforsavból a 2. termés felvett %	
		2. termés g.	a 2. termésben g.			
0	44.7	—	0.14	12.7	0.04	0.18
1.5 g. vizb. oldott foszforsav szuperf.	84.6	36.9	0.38	29.5	0.17	0.55
1.5 g. citroms. old. foszfors. Woltersf.	81.2	33.5	0.35	25.2	0.14	0.49
1.5 g. citroms. old. foszfors. Thomass.	66.8	19.1	0.24	23.9	0.11	0.35
II. kísérlet mustárral:						
0	26.4	—	0.07	—	—	—
1.5 g. vizb. oldott foszforsav szuperf.	92.0	65.6	0.49	—	—	28
1.5 g. citr. oldott foszfors. Woltersf.	95.8	69.4	0.45	—	—	30
1.5 g. citr. oldott foszfors. Thomass.	72.5	46.1	0.31	—	—	21

III. kísérlet: zab mint főnövény, mustár mint utónövény:

Foszforsavtrágya és mennyisége	Zab termés		Terméstöbblet		Foszforsav a termésben g.	Mustár- termés g.	Foszforsav az utónövényben		100 r. trágya foszforsavból a termés felvett %
	szalma g.	széna g.	szalma g.	széna g.			g.	g.	
0	31.7	17.96	—	—	0.10	11.2	0.03	0.13	—
1.5 g. vizben oldott foszforsav szuperf.	77.6	69.74	45.9	51.78	0.53	57.8	0.22	0.75	41
1.5 g. citr. oldott foszfors. Woltersf.	87.4	68.74	55.7	50.78	0.43	67.6	0.26	0.69	37
1.5 g. citr. oldott foszfors. Thomass.	66.1	52.74	34.4	34.78	0.33	55.9	0.22	0.55	28

költségekkel együtt versenyezhet hazai szuperfoszfátunkkal, akkor e trágyafélének még a mi gazdáink is hasznát élvezhetik.

*) Sigmond Elek dr.

ÁLLATEGÉSZSÉGÜGY.

Rovatvezető: Dr. Hutya Ferencz.

Lovak pataporc-sipolyáról.

(Képekkel.)

A patabajok közül lovaknál az u. n. pataporc-sipoly egyike a legsúlyosabb megbetegedéseknek. Solleysel úgy jellemzi ezen bántalmat, hogy könnyen felismerhető, de nem gyógyítható, mihez még azt lehetne hozzá-

fűzni, hogy sok esetben könnyen össze is téveszthető más bántalmakkal.

A pataporcok, a pata rugalmasságának fokozására szolgálnak, hosszan tojásdad, porcok képletek, melyek a patacsont két ágszerű nyulványán foglalnak helyet, körülbelül a pata felső szélénél, a pártaszélnek magasságában. Kivülről a szarutok és az ez alatt levő irharéteg („busos részek”) fedik, belső felületével a pata egy másik rugalmas alkotórészével a sejtés nyírral érintkezik. Felső szélé tullelmedik a patán és a bőrön keresztül is jól kiérezhető.

A pataporcok sipolyos megbetegedésénél a kóros folyamat a szomszédos részekre is kiterjed, különösen feltűnő a már fentebb említett pártta erős megduzzadása, amely sokszor oly nagyfokú, hogy a lágyabb duzzanat a

keményebb pata szarufalára reáborul. A pártaduzzanat nagyjában a pataporc alakját mutatja. Utóbb néhány helyen a kezdetben melegb, fájdalmas és lágytészta tapintatu duzzanat hullámzóvá válik. A bántalom ezen szakában igen nagyfokú sántaság észlelhető, különösen kemény talajon, kövezeten való mozgás alkalmával, amikor a ló alig nehezedik rá beteg lábára.

A duzzanat a hullámzó helyeknek megfelelően később feltörik (l. 119. ábrán) és belőle szürkevörös, máskor szürkésárga, sőt néha kékes-zöld, szennyes színű, higan vagy sűrűben folyó büzös geny ürül. E nyíláson keresztül, melyen át a geny kiürült, kutatóval (sonda) ferdén kívülről és felülről le és befelé való irányban egy csatornában, sokszor egészen a patacsontig lehet behatolni. Ezen sipoly nyílása tehat ezek szerint nem helyezkedik közvetlenül a mélyben lefolyt gyuladástól fölötte, hanem csak ferdén előtte vagy mögötte (lásd a 118. ábrát).

A geny eltávolodása után a sántaság csökkent, de ismét fokozódni fog, mihelyt a sipoly nyílása behegesegett, bezárult és a mélyben képződő genynek nem lévén szabad elfolyása az a duzzanatban újból felgyülemlik. A duzzanat utóbb, a bántalom hosszabb fennállása esetén, kemény és tömött tapintatuvá válik, nyílásából a feltörés után csupán cseppekben ürül a sipoly váladéka, melyben nagyító (mikroszkóp) alatt adott esetben porcsejteket tudunk kimutatni.

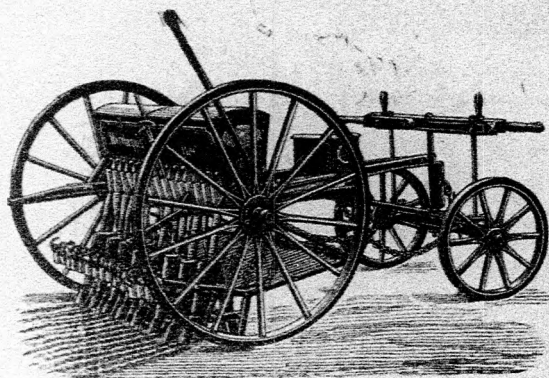
A sipoly méhében a pataporc elváltozásai csak kórboncolás, illetve az operáció alkalmával eszközölt feltárás alkalmával láthatók közelebbről. A pataporc felületén gombostűfej, egészen babnagyságu, zezugos szélű, érdes felületű elhalt gócz („Brand”) tűnik fel, mely tullelmedik a pataporc felületén. (L. a 118. sz. ábrát.) Ezen elhalással („Brand”) járó gyuladást következtében a pataporc lassankint tönkremegy, egyes részletei a sipolyon át a genyes izzadmánnyal eltávolodnak és abban kimutathatók. Ha már az egész porc tönkrement, helyét fehér, tömött, hegszövet foglalja el.

Hobstetter*) szövettani vizsgálatai kimutatták, hogy pataporc-sipoly esetén a beteg porc nagyszámu igen finom csatornácskák által van átszöve, melyeket u. n. lymphoid kereksejtek töltenek ki. Ezen csatornácskák mindig mélyebbre hatolnak, benőnek, besarjadzanak a porc szövétébe és belőle egyes részleteket lefűznek. A gyuladástól tovább terjedhet a porc a csontra is, behatolhat a pata-izületbe vagy áttérjedhet az inakra, ha kellő időben nem vetnek neki gátat.

Keletkezését illetőleg a pataporc-sipoly mindig másodlagosan fejlődik. Az elsősleg bántalom genyes patagyuladás („Steingallen”), pártatiprás, szegbehágás vagy átható szarurepedés, amelyekkel a pataporcra bizonyos, kórt okozó csírák, genybakteriumok kerülnek és ennek genyes gyuladást eredményezik. A gyuladás folyamán keletkezett geny sipolykép-

*) Archiv für wissenschaftliche und praktische Tierheilkunde. 1. és 2. szám.

Jutányos árak! Kedvező feltételek!

Budapest, Gyártótelep: Váci-ut 19. sz.

Első Magyar Gazdasági Gépgyár Részvénytársulat

ajánlja legújabb

„MEZŐHEGYES” tolórendszerű sorvetőgépeit

és mindennemű egyéb gazdasági gépeket és eszközöket, kizárólag csak a legjobb minőségben.

zódásra vezet, a szétesett részek pedig sarjadzással pótolatnak.

A pataporc-sipoly pontos megállapítása tehát már nagyobb szakértelmet igényel, mert több más patabajjal téveszthető össze. Ilyenek a patatiprás vagy más sebzés útján keletkezett patasebek, de ezeknél nincs oly nagyfokú duzzanat jelen és a sebváladék nem szivárog oly tartósan a seb nyílásából, mint a pataporc-sipolytól. A genyes pártagyuladás és genyes patagyuladás szintén tályogok feltörésére, hasonló elváltozások képződésére vezethet, mint a pataporc-sipoly, itt azonban a kutatóval eszközölt vizsgálat és a mikroszkópos lelet utbaigazít.

IRODALOM.

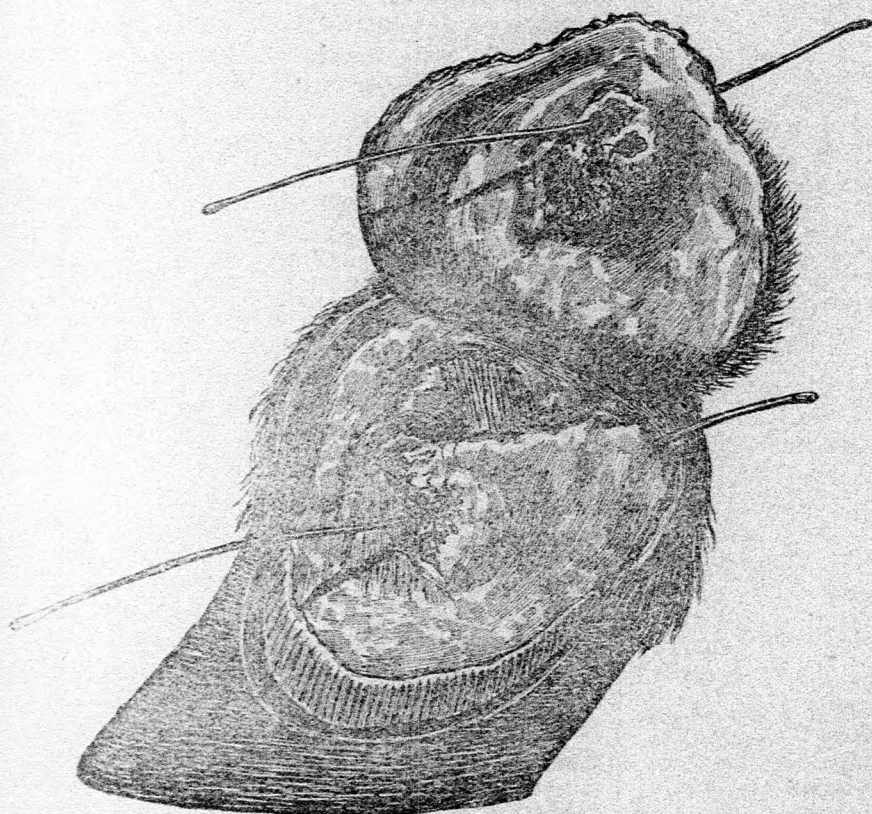
Az erdei szalonka és vadászata (Vadászati monografia). Irta: Lakatos Károly. Az erdei szalonkának, ennek a sok tekintetben rejtelmes életviszonyu kis erdei csodának vadászati monografiája irodalmunkból mindeztideig hiányzott, de sőt néhány rég elavult művecskétől eltekintve hiányzott magából a világirodalomból is. E hiány azonban pótolva van. Lakatos Károly kiváló ornithológusunk s vadászati szakirónknak egy a fenti cím alatt most megjelent monografiája által, melynek révén

műben nemcsak a vadász, hanem a szaktudós is megtalálja a maga részét és érdekét.

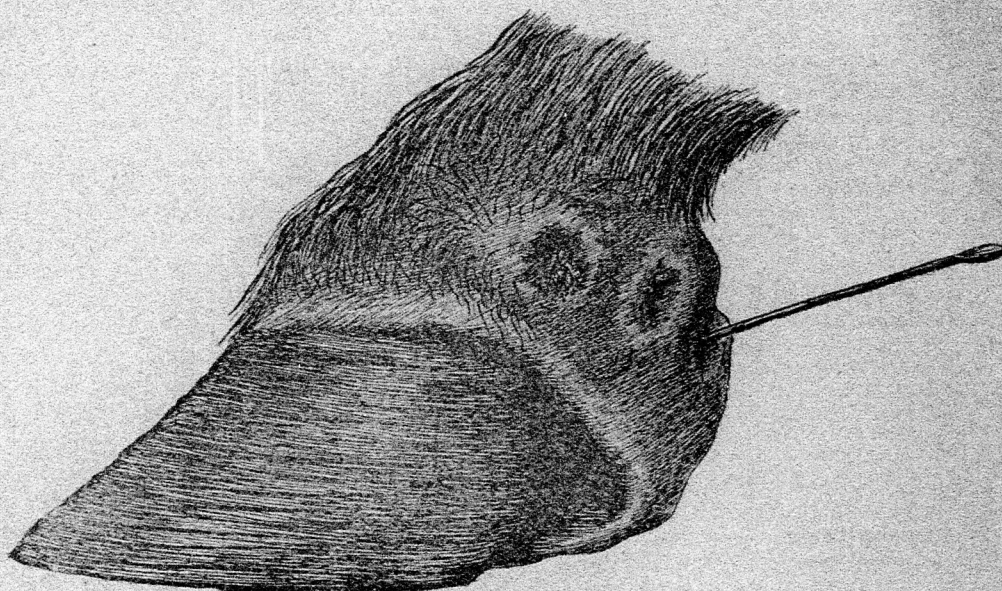
A mű 10 nagy 8-rét ivnyi terjedelmű s igazán előkelő díszszel van kiállítva. Igen emelk értékét és díszét a művészi kivitelű színes műmellékletek, szövegrajzok s igen sikerült vadászati ábrázolatok.

Ára igen szép aranymetszetű, festménynyel díszesített vászonkötésben 6 kor.; füzve 2 kor. Megrendelhető a könyv a pénz előleges beküldése vagy utánvét mellett a „Patria” nyomda r.-t. könyvkereskedésében (Budapest, IX., Üllői-ut 25.).

Egen és Földön. Hanusz István ezuttal az Ég és Föld csudáiról irt minden sorában rend-

118. ábra. Pataporc sipoly átmetszete.

119. ábra. Pataporc sipoly kívülről.

A pataporc-sipoly néha minden kezelés nélkül meggyógyul, a gyógyulás azonban ilyenkor 5-12 hónapot vesz igénybe és minden esetben a pata alakjának eltorzulásával jár. Ezért már Solleysel (1664) is a beteg porcreszletnek művi uton, operáció útján való eltávolítását ajánlta. Ezen operációnak több módja használatos (Müller, Frick, Bayer), utána a gyógyulás átlag négy hetet igényel. A gyógyulási arány 90%-ot tesz ki. A kezelés egy más módja fertőtlenítő és edző szereknek a sipolyon át való alkalmazásában áll (Villat oldat, szublimat stb), ezen célból a sipoly-nyílást és a sipoly menetét kissé tágitják és úgy vezetik be ezen szereket.

Ezen kezelési eljárások helyes végzése azonban részletes bonczatani és kórtani ismereteket tételez fel ezért kizárólag állatorvos által eszközölhető. Zimmermann Ágoston dr.

szegényes vadászati és egyben ornithológiai szakirodalmunk is egy valóban nagybecsű művel lett gazdagabb.

Szakszerű kiválóságán és hézagpótló becsén kívül emeli e mű értékét még az a körülmény is, hogy hazánkban első e nemű mű az önállóan összefoglaló vadászati monografiák terén, miért is igazán hálás lehet a magyar vadászpublikum Lakatos Károlynak, ki különben is fáradhatatlan buzgalommal és kiváló szakértelemmel igyekszik elhanyagolt vadászati szakirodalmunkat nagybecsű alapvető művekkel gyarapítani.

Szerzőnek ezen újabb könyvét átlapozva, rendkívül érdekes és mesteri tollal megirt fejezeteit találjuk ebben a szalonka életviszonyai és természetrajzi sajátságainak, melyek mind a szerzőnek eredeti megfigyelésein és tanulmányain alapulnak; — továbbá föl vannak dolgozva e műben mindazok a tudnivalók és sportszerű érdekességek, melyek a vadászat szempontjából érdekel birhatnak; szóval, e

kívül érdekesítő könyvet. Komoly tudományos problémákat olyan világosan, olyan lebilincselő egyszerűséggel és olyan mulattatóan fejteget, hogy a legközönyösebb olvasó érdeklődését is felkelti. Előadását történeti adomákkal szövi át, úgy, hogy az inkább a kedélyes beszélgetés hatását teszi, semmint a komoly fejtegetését és az élő szó közvetlenségével hat a lélekre és elmére. Alig van a magyar irodalomban munka, melyben a legszigorubb tudományosság a formának ilyen kelemével jelentkeznek és mely alkalmasabb volna arra, hogy a természettudományok szeretetét az olvasóközönség legszelebb rétegeiben meggyökereztesse. A gyönyörű kiállítású, számos képpel illusztrált, 300 oldalas munka ára 5 korona.

A „Magyar Remekírók” új sorozata. A Franklin-Társulat nagyszabású irodalmi vállalata, a Magyar Remekírók, szabályos léptekkel halad a megvalósulás útján. Az 55 kötetes korszakos gyűjteménynek most jelent meg az ötödik öt kötetes sorozata, a 12. kötet: Pázmány Péter Válogatott Munkái, 26. kötet: Vörösmarty Munkái-nak ötödik kötet, a 28.

kötet: Bajza János kötet: Arany János kötet és a 48. Irodalmi szempont legértékesebb teret erre leghivatott rendezett sajtó is a legnagyobb legjavát illeszti eleven tényezői mely klasszikus ritja ki Pázmány egyéniségét. E rendezte sajtó kiválóan prózai ujkori kultúrörkritikusi, történelgjobban jellekes kulcsa Bajza a korszaknak, ség is vezető s sében. A Sziget Bayer József mutatja be a jvigjáték, amely fejlődése legjel Arany-kötet, a sajtó alá, a Tolgyulai Pál sajtodramai költemébeszéléseit és a ciklust tartalma mindenben a rmentes papiron kiadásai a ma Az 55 kötetes t Megrendelhető (Budapest IX.,

Modern Irodalomban igazán Rózsa Miklós sz legszebb és le magyar nyelven tündőn művészi kötetből áll, min s írónak név regényírót és a jelent kötetek a Heyermans: „Zs Kipling: „A f Gorkij: „A pör „Köd.” V. kötet Maxim Gorkij Juskevics: „Ghe „A birmai leán „A kolostor m „Velencei éjsz — egy-egy kötéjedre tarthat s

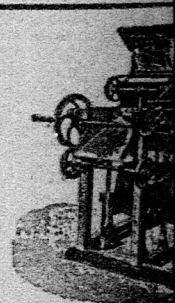
A magy költőtte össze ebb Becses a kis is, amennyiben val megiméli a fáradságától is tartalmaz, n alkalmas. Ára 2

Körbe-kör Artur, bevezetés Artur e kis szí dányban forogt kezei között — szavában kifejt

Szabadalm. felső- és alsó kiömlésű
eredeti „KINCSEM” vetőgépek
kiválóan szilárd

Borsajtolók és Szőlőzúzók,
valamint minden egyéb mezőgazdasági gépek raktára

SZÜCS ÖDÖN-nél Budapest, VI., Nagymező-utca 66.

GRAEPE

tengeri eléri és mint szeszgyári nyersanyag azzal egyenlő minőségű. Az ilyen nedvességi fokkal bíró tengerit raktározva, különösen az őszi hónapokban — amikor a levegő ugyanis telítve van vízpárákkal — raktári apadás nem fog mutatkozni, sőt még nyáron is legfeljebb csak 1—2%-ot veszítené nedvességtartalmából. Felemlítendőnek tartjuk, hogy a „Magyar Mezőgazdasági Szesztermelők Országos Egyesülete” megindított akciójával elérte azt, hogy a jelenlegi árak mellett a kontingens kitermelése lehetségessé vált, s az érdekeltség ebből azt a meggyőződést merítheti, hogy az egyesülésben rejlő erő különösen rendkívüli viszonyok között mennyire fontos és mennyire van reálulva egy bizonyos érdekeltségi körnek minden egyes tagja arra, hogy érdekeinek érvényesülését egy czél tudatosan működő szervezet gondos munkálkodására bizza.

LEVÉLSZEKRÉNY

Kérdések.

676. kérdés. Bérletársammal arról vitatkozunk, vajjon czélszerűbb-e körülbelül 25 holdon termelt luczernát negyedébe kiadva szénának lekaszálatni, vagy pedig praktikusabb azt zölden etetni. En tekintettel a takarmány szűk voltára, a zölden való etetés mellett kardoskodom, részint azért, mert nem kell a vállalkozóknak $\frac{1}{4}$ -részt belőle adni, de még inkább azért, mivel az ősszel való szénakészítés sikere nagyon bizonytalan valami. A zölden való etetés által jelentékeny mennyiségű szénát takaríthatnánk meg. Megjegyzendő, hogy a kérdésben levő zöld luczerna igavonó marhával, mely most szénát kap, lenne etetendő.

K. M.

677. kérdés. Bérletemet átadni óhajtom. Kérdem, mennyit kérhetek a három szántásos ugarba vetett búzáért magyar holdanként, mennyit a két szántásba vetett búzáért, mennyit a két szántásba vetett rozsert és végre mennyit a tengeri után egy szántásba vetett búzáért és mennyit a tengeri után egy szántásba vetett rozsert.

F. K.

678. kérdés. Ha kisebb, 50—60 holdas bírtok bérbeadott és a bérlő azt a tulajdonos beleegyezése nélkül albérbe adja, köteles-e tulajdonos ezt eltérni, illetve megengedni? Megjegyzem, hogy a szerződés az albérletre nem intézkedik.

D. I.

679. kérdés. Gazdaságunkba takarmányrépa hiányában nagyobb mennyiségű cukorrépaszeletet rendeltünk. Ennek legpraktikusabb elhelyezésére nézve kérem szíves felvilágosításukat, hogy minő gödörbe és hogy legezészerűbb azt eltetni?

Sz. K.

680. kérdés. Minő legegyszerűbb módon konstatalható manap a tej hozzávetőleges zsírtartalma a gazda útján és hogy a tej vízzel vegyült-e?

K. K.

681. kérdés. Nagyobb mennyiségű kifőzött szőlőtörköly áll rendelkezésemre, szíveskedjék a levélszekrényben velem tudatni azt, hogy kezeljem, hogy szarvasmarhával, esetleg lovakal feleltethessem és helyesen cselekszem-e

ha buzapolyvát törkölyvel és korpával összekeverve füllesztem?

T. V.

682. kérdés. Junius második felében kényszerűségből félskeltem vagy 10 kat. hold babot. Első hozama — átlag 2—3 hüvely már beérett. De az augusztus 25-ki nagy eső után hozott minden bokor átlag vagy 30—40 hüvelyt. E második hozam még teljesen zöld, de erősen szemesedni kezdő állapotban van. Gazdáinktól úgy hallom, hogy a fejlett szemű hüvelyek leszedtetvén a hüvelyekben a szemek teljesen beérnek. Igaz-e ez? De a bokrok beérése az idő előrehaladottságánál lehetetlenség. Miután 10 hold babszalma a mai világban tekintélyes értéket képvisel, mint takarmány, kérdem, hogy és mint kell a zöld babszalmával elbánni, hogy az használható, értékesíthető legyen?

P. M.

683. kérdés. Van 1300 kat. hold szántóm, 150 hold rétem, 32 hold szőlőm és 1400 hold erdőm. Mindegyik külön-külön egy-egy tagban van. A rétek a központ körül terülnek el. A központon kívül van egy majorom, de még egy majorot kell felépítenem, mert a szántók egy része a fennálló majortól, mely a szántóknak a központhoz eső közelebbi végén van, messze esik. A szántók legtávolabb fekvő része a központtól négy kilométernyire van. Van egy intézőm, erdészem, fővenczellérem és 3 majorgazdám, s lesz a jövőben egy főtehenészem is, ki a tehenészetre és a tejgazdaságra fog közvellenül felügyelni. A majorokat és a központtól 5 kilométernyire eső szőlőt telefonnal akarom összekötni.

Kérdem, miszerint a „Feleletek” rovatában a következőkre méltóztassék felvilágosítást adni: Kell-e az intézőn kívül még egy gazdasági tisztet alkalmazni különös tekintettel arra, hogy mezőgazdasági szeszfőzést óhajtok felállítani?

Nem-e előnyösebb a mezei munkát, tekintettel arra, hogy a munkabíró ökör ára egyre emelkedik, a hasznavehető magyar ökör száma pedig egyre apad, lóval végeztetni?

A könnyebb felügyelet céljából nem-e előnyösebb — különösen ha a mezei munkát kizárólag lovak végzik — a lovakat a központon egyesíteni, vagy pedig a központ s a két major között aránylagosan felosztani?

R. S. dr.

684. kérdés. I. Most kaszálandó sarjuszéna és tarló-lóhere, minthogy azok megszározása lehetetlen, zombolyázható-e sikerrel, habár az esőtől ázva, vizesen kerül zombolyázásra?

II. A magkukoricaszárát, becses lapjuk által ismertetett módon, óhajtom verembe le-szeccsázva eltetni; tanácsos-e közé rétegenként vizes, frissen kaszált tarló-lóherét és zöld takarmányrépa-levelet keverni?

P. M.

685. kérdés. Szűkében vagyok répának és szalmának; nagy a gulyaállományom és van 60 hizóökröm. Abraktakarmány bevásárlására szorulok. Ö-tengerit 16 korona, finom korpát 1250 és szárított szeszgyári moslékot 1550 korona árban tudok beszerezni. Mely vétel előnyösebb?

D. A.

Feleletek.

Gyommagvak rostaaljbán. (II. felelet a 658. sz. kérdésre.) A magyaróvári mezőgazdasági vegyísérleti állomáson 1898-ban két esetben volt alkalmunk Galium Aparine L. magvak nyers zsír- és nyers proteintartalmát meghatározni.

Találtunk:

	A minta	B minta
Nyers zsirt	3'50 ^o /o-ot	2'79 ^o /o-ot
„ proteint	9'80 „	12'50 „
„ hamut	4'04 „	—

Sem az emészthető zsír, sem a protein rem határozottat meg. Windisch R. dr.

Zöldtakarmányt vagy szénát etessünk-e. (Felelet a 676. sz. kérdésre.) Ezen a kérdésen nem lehet vitatkozni, mert a takarmánynak zölden való etetése okvetlenül takarékosabb, mint hogyha szénává szárítva etetjük azt. Ugyanis a zöldtakarmány mindenekelőtt nagyobb táphatást fejt ki, mint a széna, ami ugy értendő, hogy az a zöldtakarmány (mondjuk luczerna), mely pl. 1 holdon terem, jobban táplálja az állatokat, mint hogyha ugyanazt a luczernát — bár a legesekélyebb veszteség nélkül — szénává szárítva etetjük. Ez olyan dolog, amit csak néhány éve Kellner tett nyilvánvalóvá, s amiről a szakirodalom még nem emlékezik meg, mert azelőtt azt az álláspontot foglalták el, hogy miután a zöldtakarmány s a széna emészthetési együtthatói egyenlők, a táphatásnak is egyenlőnek kell lenni. De most már tudjuk, hogy ennek csak az eleje igaz, de nem a vége is, mert a takarmány táphatása nemcsak táptartalmától, de fizikai alkatától is függ, mely tekintetben pedig előnyben van a zöldtakarmány. Ezért szivesebben eszi az állat a zöldtakarmányt, s többet is képes belőle enni, még pedig nemcsak az abszolút, de relatív is, mert pl. 65—70 kg. zöldluczernát megesszik naponta a középnyagságu marha, míg ellenben luczernaszénát nem tudna annyit enni, amennyi a 65—70 kg. zöldluczernából készíthető. Ehhez számítható továbbá az is, hogy a szénakészítés oly veszteségekkel jár, melyek a zöldtakarmányban nem következhetnek be. Ugyenek a széna gyűjtése s kazalozásakor beálló levélszóródások, s a szénának a kazalban való erjedése (utóérése), melyekhez esős időben óriási lugzási veszteségek is járulhatnak. Hogy daczára ennek nemcsak zölden etetjük a takarmányt, annak főleg a tél az oka, mert erre az időre nem lehet a takarmányt zölden eltetni, vagy legfeljebb csak zombolyázás és besavanyítás által lehetne a zöldtakarmány természetét némileg megőrizni, amit azonban az összes téli takarmánnyal azért nem teszünk, mert ezen konzerválások még nagyobb veszteséggel járnak, s mert a zombolyázott s besavanyított takarmány nem oly természetű mint a széna. A lóval s az értékesebb növendékállattal továbbá abból a szempontból is ajánlatos még nyáron is némi szénát etetni, mert a kizárólagos zöldtakarmánytól nagyhasuak lesznek az állatok, s a ló jobban is izzad, mint midőn csak mérsékelten kap zöldtakarmányt, s azonkívül szénát is. Takarékosági szempontból azonban csak azt lehet ajánlani, hogy kezdjük meg a zöldtakarmánytetést minél korábban,

s folytassuk azt, mert minél kevessebb annál több hasznunk van belőle.

Buza és luczerna (Felelet a 677. sz. kérdésre.) A vetések árának csökkentését illetően állapították meg, hogy az Ezen költség kiszámításánál a szántás, a K-ra tehető; ha a luczerna, egy m. ha K-ába kerülhet; nyisége és ennek sorvető géppel való elmozdításának költségét 0'8—1 alapon tehát a luczerna vetések megválasztásánál határozható, de a luczerna vetés viszonyait ismerve tudja, hogy az Ezen költségben részesültek voltak elvetve.

Alhaszonbérlet (Felelet a 677. sz. kérdésre.) A jogszokás elvet, hogy a haszonbérlet bírója csak öt évtől kezdve nem tiltja. Igen, a bérlő és a tulajdonos viszony sem jön létre, ha a bérlőben továbbra is kötelezős.

Répaszelet (Felelet a 677. sz. kérdésre.) A répaszelet veremben besavanyítva, de a szénakészítés után, ha csak öt évtől kezdve nem tiltja. Igen, a bérlő és a tulajdonos viszony sem jön létre, ha a bérlőben továbbra is kötelezős. Répaszelet (Felelet a 677. sz. kérdésre.) A répaszelet veremben besavanyítva, de a szénakészítés után, ha csak öt évtől kezdve nem tiltja. Igen, a bérlő és a tulajdonos viszony sem jön létre, ha a bérlőben továbbra is kötelezős. Répaszelet (Felelet a 677. sz. kérdésre.) A répaszelet veremben besavanyítva, de a szénakészítés után, ha csak öt évtől kezdve nem tiltja. Igen, a bérlő és a tulajdonos viszony sem jön létre, ha a bérlőben továbbra is kötelezős.

≡ Minden gazdaságban nélkülözhetetlen eszközök ≡

az országsterite első helyen elismert kitünő szerkezetű és legolcsóbb

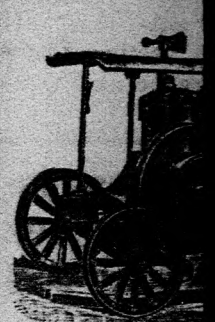
„Eredeti Kalmár-rosták” és terménytisztító gépek.

Elsőrendű hazai anyagból gyártunk ezidőszertint 15-féle nagyságban különböző szerkezetben a gazda minden követelményének legjobban megfelelő általános terménytisztításhoz berendezett különleges gépeket, szelelő és magválasztó rostákat, kézi vagy hajtóerőre alkalmazva. — Ez évi újdonságainkról 2378 szíveskedjék ingyen árjegyzéket kérni. — Minden esetleges kérdésekre azonnal és díjtalanul válaszolunk.

KALMÁR ZS. és TÁRSA különleges terménytisztító gépgyára Hódmező-Vásárhelyen.

Telefon 69. szám. Gyári raktár: Budapest, VI., Váci-körút 61. Sürgőnczim: Kalmár-rostagyár.

Oberu

„Gnom” mó

s folytassuk azt őszzel ameddig csak lehet, mert minél kevesebb szénát kell etetnünk, annál több hasznunk van a takarmányból.

Cselkó.

Buza és rozsvetések megváltási ára. (Felelet a 677. sz. kérdésre.) Bérletek átadásánál a vetések ára rendszerint azon költség szerint állapítatik meg, amelyet tényleg okoztak. Ezen költség kiszámításánál figyelembe jön először a szántás, amely magyar holdanként 5-6 K.-ra tehető; ha a szántások meg is fogasoltattak, egy m. hold rendes fogasoltatása 0'8-1 K.-ba kerülhet; a felhasznált vetőmag mennyisége és ennek értéke ismeretes s ha a vetés sorvető géppel végeztetett, ezért is m. holdanként 0'8-1 kor. fölszámítható. Ezen az alapon tehát a vetésre fordított költség s így a vetések megváltási ára eléggé pontosan meghatározható, de erre csak a gazdaság helyi viszonyait ismerő gazda lehet illetékes, aki tudja, hogy az elvetett földek milyen előkészítésben részesültek és milyen maggal és miként lettek elvetve.

Hensch.

Alhaszonbérlet. (Felelet a 678. sz. kérdésre.) A jogszokás általában elfogadta azt az elvet, hogy a haszonbérletnek jogában áll a haszonbérlet birtokot alhaszonbérletbe adni, ha csak öt ettől a haszonbérleti szerződés el nem tiltja. Igen természetes, hogy az alhaszonbérlet és a tulajdonos között ezáltal semmi jogviszony sem jön létre és a tulajdonossal szemben továbbra is közvetlenül a haszonbérlet marad felelős.

Sz. F.

Répaszeletbesavanyítás. (Felelet a 679. sz. kérdésre.) A répaszeletet legcélszerűbb oly veremben besavanyítani, melynek falai ki vannak falazva, vagy legalább is ki vannak deszkázva, s melynek feneké áteresztő talajból áll, vagy ha az is ki lenne falazva, akkor legyen a fenék kissé lejtős, s a verem mélyebb végén legyen egy körülbelül $\frac{1}{2}$ m. széles s ugyanolyan mély gödör, melyből az oda szivárgó vizet ki lehessen szivattyúzni. A verem méreteit illetőleg pedig a mélységet legalább 1 vagy 1'5 méterre célszerű szabni, a szélesség lehet 2 m., a hossza pedig szükség szerinti. Ezen utóbbi méretnek a megállapítása végett szolgáljon tájékoztatónak, hogy 20 q. friss répaszeletre 1 köbméter vermet szokás számítani; ha tehát a verem 1'5 m. mély és 2 m. széles, akkor minden folyóméter verembe 60 q. szelet helyezhető el, s ezért oly hosszúra kell a vermet készíteni, ahányszor 60 q. szeletet akarunk belerakni. A többit illetőleg még csak azt kell tudnunk, hogy a verem fenekére polyvát téve, rétegenként rakjuk be a répaszeletet, s hogy az egyes rétegeket jól letiporjuk; ha pedig a verem megtelt, akkor ismét 3-4 cm. vastagon polyvát reátéve, végre beföldeljük azt. Arra a kérdésre, hogy rétegezzünk-e a szelet közé polyvát, az 588. számú feleletünk már megadta a választ. Végül még csak egy dolgot akarunk említeni, melyre újabban kezdenek a szeletbesavanyításnál figyelmesek lenni, s ez az, hogy a szeletre aludt tejet ajánlatos önteni, amit azonban főleg csak a vajtermelő gyakorlat, mert csak annak van olcsó lefőlőzött teje. Ezen utóbbi mivelet magyarázatául pedig szolgáljon az, hogy a cukorgyártás alkalmával

oly magas hőmérséknek teszik ki a répaszeletet, hogy a hozzátapadt tejsavbakteriumok jobbadán elpusztulnak, míg a többi bakteriumok, melyek azonban nem kívánatosak, életben maradnak; miután pedig a besavanyításnál a tejsaverjedés a fő, ezt kell előmozdítanunk, amit legjobban az aludt tejjel érünk el, mert az végtelenül sok tejsavbakteriumot tartalmaz.

Cselkó.

Tej zsirtartalmának meghatározása. (Felelet a 680. sz. kérdésre.) A tejsirtartalom meghatározására a gyakorlatban legalkalmasabb a Gerber-féle eszköz, melylyel elég pontossággal végezhető a meghatározás.

Hogy azonban a tej vízzel hamisított-e, azt már a Gerber nem mutatja ki s legfeljebb a csekély zsirtartalomtól következtetni lehet arra, hogy vízzel higított-e, vagy lefőlőztetett a tej.

A tejszövetkezetekben a Gerberrel vizsgálunk s ha valamely tej gyanus, megtartják az istálló-próbát, amikor is biztos következtetések vonhatók le. A vízzel való hamisításra a lactadensimeterrel, fajsúlymérővel való vizsgálat után is tájékozást nyerünk, ha t. i. az a minimális határon alul, lefőlőzött tejnél pedig ha a maximális határon felül száll. Vannak továbbá kémiai szerek, amelyeknek a tejhez való egyszerű hozzáöntése által meg tudjuk, hogy kútvízzel hamisítottak-e. Gyakorlati gazdák céljaira tehát elég eszköz áll rendelkezésre a hamisítást ellenőrizni, de ha más eljárásra, pl. bírósági eljárásra volna az adatokra szükség, akkor csak vegyelemzés adatai vehetők figyelembe, mert nagyon természetes, hogy egy csekély zsirtartalommal bíró tej, mondjuk abnormis tej, még mindig lehet természetes.

A vegyelemzés egybehasonlítja nemcsak a zsirt, hanem a hamut és szárazanyagot is s ekkor biztos adatokkal is szolgál.

S. J.

Takarmányfülesztés. (Felelet a 681. sz. kérdésre.) Kérdésnek első felére az 582. számú felelet adja meg a választ, második felére pedig most válaszolunk. A fülesztés, vagyis az, ha a kellően megnedvesített s egymással jól összekévert polyvát, töreket, szőlőtörkölyt s korpát ládába tiporva 2-3 napig erjedni hagyjuk, csak a polyva törekre hat előnyösen, de nem a törkölyre s a korpára is. Ugyanis a polyva s törek két irányban nyer a fülesztés által, u. m. először abban, hogy megpuhulván, könnyebben rágható, minélfogva szivesebben eszi a marha, s többet is eszik belőle, valamint hogy a könnyebb rághatóság a polyva s törek táphatását is fokozza, s másodszor abban, hogy a fülesztett takarmány kellemes borsavanykás ízt nyervén, ezáltal is kellemesebbé válik a marhának. Ellenben a szőlőtörkölyre s a korpára nem hat a fülesztés előnyösen, mert a fülesztés erjedéssel járván, a táplálóanyagok egy részének megsemmisülését vonja maga után, s e megsemmisülésnek nem annyira a polyva s törek, mint inkább a szőlőtörköly s korpá táplálóanyagai vannak kitéve. Ezért kétségtelenül az lenne a legelőnyösebb, ha a polyvát s töreket egymagában lehetne fülesztetni, ami azonban nem megy, mert az erjedést okozó bakteriumok nem találhatnak a szálastakarmányban elegendő mennyiségű könnyen szétbomló táplálóanyagot, minélfogva a nem szálás takarmányok táplálóanyagaival

vagyunk kénytelenek azokat nekik megadni. Ebből tehát az következik, hogy a fülesztés csak akkor indokolt, ha sok szálastakarmányt, de különösen sok szalmát s polyvát kell etetnünk, míg ellenben ha kevés szálás, de sok vizenyős és koncentrált takarmányt etetünk, akkor a fülesztés okvetlenül mellőzendő. Megjegyzendő még, hogy a fülesztés azzal az előnnyel jár, hogy meleg takarmányhoz juttatja az állatot, mi miatt valamivel kevesebb táplálóanyagot fog az feltüzelní, de ezen előnnyel szemben az a hátránya, hogy a fülesztett takarmány petyhitőleg hat az állatra, minélfogva lóval s fiatalabb növendékmarhával nem célszerű etetni. Mindezeket egybevetve tehát tisztán csak az etetendő polyva s törek mennyiségétől függőnek azon kérdése, hogy a szőlőtörkölyt s korpát buzapolyva s törekkel keverve fülesztse-e; ha pedig a polyvaetetés bősége ajánlatossá tenné a fülesztést, akkor csakis a marhával etessen fülesztett takarmányt s nem a lóval s borjuval is.

Cselkó.

Zöld babbüvelék s babszalma. (Felelet a 682. sz. kérdésre.) A zölden leszedett hüvelyekben nem képesek a babszemek teljesen beérni, de megszáradni igen. Az így nyert babbüvelék lapos szemű s többé-kevésbbé ráncos héju marad s tápértéke nem éri el a szokásos babét, de takarmányozásra nagyon jó ez is. Ami pedig a babszalmát illeti, az épp ellenkezőleg annál jobb, minél kevésbbé érett. De miután a babnak még most is zöld szárát megszáritani már nem lehet, a zsombolyázást vagy besavanyítást ajánljuk, ami vagy egymagában, vagy más zöldtakarmánnyal (csalamádé, répalevél, burgonyaszárral stb.) rétegezve történhet. Az így nyerendő takarmány tápértéke mindenesetre felül fogja mulni a hüvelyes szalma tápértékét s mindazon állatokkal lesz etethető, melyekkel besavanyított takarmányt egyáltalán etetni szokás.

Cselkó.

Tiszti létszám és fogattartás. (Felelet a 683. sz. kérdésre.) Egy 1300 kat. szántófölddel bíró gazdaság vezetéséhez, ha ez a szántóföld egy tagban fekszik, egy intéző teljesen elegendő annál is inkább, mert a mellékmajorokban majorosgazdák állanak rendelkezésére és a külső majorok a központtal telefon útján lesznek összekötve, ami a rendelkezést nagyon megkönnyíti.

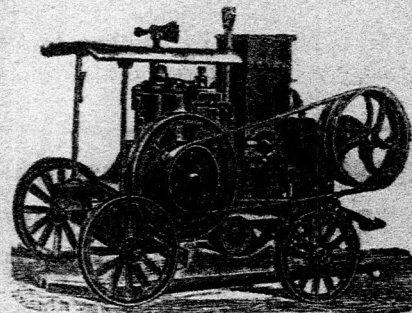
Ha az intéző a szeszfőzéshez ért, akkor a kis mezőgazdasági szeszfőzdét is elláthatja, amely öt ugys főleg csak télen foglalkoztatja, legfeljebb, hogy az első években egy szakértő szeszfőző adatk segítésére, de egy másik tiszt alkalmazása nem látszik szükségesnek, mert ez nagyon fokozná a kezelési költséget.

Hogy kizárólagos lófogattartás helyén való lenne-e, csak az bírhatja meg, aki a gazdaság helyi viszonyait ismeri, de mivel szeszgyárral bíró gazdaságról van szó, amelyben alkalmasint ökrözést is fognak folytatni, helyesebbnek látszik, ha a főbb gazdasági munkák ökrökkel végeztetnek, mert ezek tartása jóval olcsóbb, mint a lovaké; az ökröket ez esetben csak 2-3 évig kellene járomban használni s aztán kihizlalni, így legolcsóbbá válik az ökrötartás s ha ezen célra magyar ökrök

Oberurseli Mótorgyár Részvénytársaság, Oberursel

MAJNA-FRANKFURT MELLETT.

Iroda és raktár: Bécs, VII., Lindengasse 33.

LEGOLCSÓBB
HAJTÓERŐ

a „GNOM“ BENZIN-PETROLIN-MOTOR.

3000-nél több üzemben. Könnyen kezelhető. Villamos gyújtással. Okl. gépész felesleges.

KÖLTSÉGVETÉS, TERVEK ÉS EGYÉB FELVILÁGOSÍTÁS INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

„Gnom“ mótormozgony.

Magyar levelezés.

Magyar levelezés.

csak nagyon drágán szerezhetők be, ez a cél piros-tarka vagy más nyugati fajtájú ökrökkel is elérhető, amelyek esetleg a tehenészet után is nyerhetők. De akár lovak, akár ökrök tartatnak, ezeket nem a központon kellene egyesíteni, hanem a majorokban azok művelési területe szerint aránylagosan elosztani, mert a mellékmajorok egyik főcélja az, hogy a fogatos erő jobb kihasználását és így ezen költséges berendezés redukálását lehetővé tegyék.

Hensch.

Azott zöldtakarmány zombolyázása s tengeriszár-besavanyítás. (Felelet a 684. sz. kérdésre.) A zombolyázás és besavanyítás akkor sikerül legjobban, ha a takarmány viz-tartalma 60 és 80% között változva inkább a 60%-hoz áll közelebb, de mindazonáltal zombolyázhatunk vízesebb takarmányt is, mely esetben azonban valamivel nagyobb erjedési veszteségre kell elkészülve lennünk, s a takarmány szaga sem lesz oly kellemes, mint hogyha csekélyebb víztartalommal zombolyázzuk azt. Ha tehát azt az elvet követjük is, hogy haramatos vagy esőtől nedves takarmányt lehetőleg ne zombolyázzunk, gyakran mégis kénytelenek vagyunk ettől eltérni, sőt a fű- s herefélék zombolyázása főleg csak akkor indokolt is, ha a nedves idő lehetetlenné teszi azok szárítását, mely esetben ázotlan fogjuk zombolyázni. Ezért tehát bátran zombolyázzuk a most kaszáló sarjút s lóherét, még ha esős idő lenne is.

A szecskává vágott tengeriszárral együttesen nemcsak hogy lehet, de ajánlatos is zöldtakarmányt besavanyítani, mert a tengeriszárban ritkán van annyi (vagyis legalább 50%) nedvesség, amennyit a besavanyítás sikere föltételez, ha csak vízzel való locsolás által nem szerezzük meg azt neki, ami azonban fölöslegessé válik akkor, ha elegendő friss zöldtakarmánnyal keverve zombolyázzuk azt. De ebben az esetben a zöldtakarmányt is meg kell szecskázni s e kétféle takarmány vagy vékonyabb rétegekben váltakozva, vagy pedig egymással összekeverve kerülhet a verembe. Utóbbi talán még jobb, mint előbbi, azonban ha az összekeverés munkáját el akarjuk kerülni, akkor a rétegenkénti berakás sem ellenezhető, kivált ha mint jelenleg, frissen kaszált herét s répalevelet, vagyis igen víz-dus takarmányokat szándékoznak a tengeriszárral együttesen besavanyítani. A verembe rakandó első réteg természetesen tengeriszár legyen, mert a következő zöldtakarmányrétegből származó nedvesség ugyanis lefelé szívárog, s így legalább nem vész kárba. Cselkó.

Tengeri, korpa s szárított szeszmoslék viszonylagos értéke. (Felelet a 685. sz. kérdésre.) A tengeri s korpa közötti értékviszonyt megbeszéltek a 644. számú feleletben. E feleletünk-ből az vehető ki, hogy a 16 koronás ó-tengerivel szemben nem ér a finom buzakorpa q.-ja 12-50 koronát, vagyis hogy ily árak mellett határozottan ajánlatosabb tengerit vásárolni. A szárított szeszmoslékre vonatkozólag pedig megjegyezzük, hogy e takarmány Dietrich szerint átlag 18-9% emészthető fehérjét, 13-6% em. zsírt s 25-5% em. szénhidrátot, s 1:2:2:1 arány szerint 743 tápegységet tartalmazván, a 79-5 tápegységet tartalmazó 16 koronás ó-tengerihez viszonyítva 1495 koronát ér, s így — legalább a marhahizlalásnál — szintén előnyben van az ó-tengeri a szárított szeszmoslékkal szemben. Mi különben az említett árak mellett már azért is leginkább a tengeri vásárlását tanácsolnánk, mert annak a minőségét

sokkal jobban tudja a gazda megítélni, s ezért nincs is a tengeri vásárlásánál oly csatlakozásoknak kitéve, mint a másik kettőnél, s bár legkevésbé sem akarunk a szárított szeszmoslék ellen harcra kelni, de azt nem hallgathatjuk el, hogy az idén már két gazdáról tudunk, kik egész vagyonrakományt szárított szeszmoslékot vásárolva, azon kellemetlen helyzetbe jutottak, hogy állataik sehogyan sem akarták azt megenni, s ezért nagyon ajánljuk mindenkinek, hogy a moslékvásárlásnál ne érje be a táptartalomgaranciával, hanem kösse ki azt is, hogy csak oly moslékot legyen kénytelen elfogadni, melyet állatai szívesen fognak enni.

Amit a korpáról mondtunk, az nemcsak a hizó, de a gulyabeli marhára is vonatkozik, míg ellenben a szárított szeszmoslékról mondtunk inkább csak a hizó s a kifejldött gulyabeli marhára érvényesek, s nem a növendékmarhára is. Ugyanis a növendékmarha nagy fehérjeszükséglettel bírván, hálásabb a szárított szeszmoslék iránt, s ezért ezen állatok számára határozottan ajánlatos azt vásárolni, különösen ha szalma s polyva képezi a főtakarmányukat. E szerint tehát az a véleményünk, hogy okvetlenül vásároljon 16 koronás ó-tengerit, ellenben egyáltalán ne vásároljon 12-50 koronás korpát; a 15-50 koronás szárított szeszmoslékból pedig szerezzon be annyit, amennyi a gulyabeli növendékmarhának kell, de a többivel etessen tengerit. Cselkó.

Az ecsedi lép.

A múlt század 60-as éveinek első felében gyakran meglátogattam az ecsedi lápot, hogy ott vadászgata e nagykiterjedésű lápnak ós természeti csudaiban gyönyörködjem. Rengeteg nádasok és gyékényesek közepette területek itt el kisebb-nagyobb térfogatu tisztások, elborítva a vízi szárnyasok minden nemének sokaságával, telve a honi halfélék minden nemével, a melyek csendjét egy-egy Vidra vagy a magasból lecsapó halkarác zavarta meg. Uszó lápok dus vegetációja és lefeneklett nagy kiterjedésű szilárd lápok a rajtuk diszáló körisfák és égeresekkel egészítették ki az ós alkotásoknak korunkra visszamaradt e képét.

Ha az e lápot tápláló Kraszna folyó azt nagyobb mérvű elöntésétől megkímélte csolnokon az említett tisztások alig voltak megközelíthetők és megfordítható; de ily években úgy a lép szélein valamint az uszó és szilárd lápokon a legeltetés és kaszálás gyakorolható volt. Gyakran megtörtént azonban, hogy a Kraszna nemcsak a lápot magát, de a láphoz közelebbi sík felületeket is elöntötte.

Bizony ez időtájt senki sem gondolta, hogy 40 év múlva, habár a nádégek csaknem minden évben ismétlődtek is, a lép földjét magát keljen megvédenünk a tűz pusztításai ellen.

A múlt évi vészkiállítás — Eg az ecsedi lép! — ez évben ismétlődött s így nem lesz időszertlen dolog és feladat arról írni, hogy milyen a keletkezése, mi az eredménye egy ilyen lépégésnek és hogyan lehet az ellen védekezni. Nem elméleti oldaláról szándékom e kérdést kezelni, hanem mint gazda és birtokos a felső szabócsi Tiszaszabályozó társulat területén, a hol az árterület százezer holdra tehető térfogatának mintegy harmadrészét az ecsedihez hasonló lápok képezték.

A mi lépjeink leginkább 1863-ban gyultak ki, a mely év csaknem olyan esőtlen szá-

raz volt mint a folyó év. Tavasszal meggyújtottuk, — a mely eljárás a nádasok buja növéseire jótékony befolyással volt — a nád-törmeléküket és torzsokat; a tavasi esőzések teljes kimaradása folytán azonban mindenütt tüzet fogott maga a laza turfás réti talaj és kiégett addig, míg szilárdabb agyagos talajt nem talált. Előfordult az is, hogy a gazda buja vagy gazos tarlóját akarta leperzselti, hogy azt azután annál könnyebben felszánt-hassa; másnap azonban már arra ébredt fel, hogy a tarló földje holdszámra égett. De akár ezuton akár kisebb területeken pásztor vagy munkások által rakott tüzekből keletkezett is a lépégés, azt sem nálunk, sem az ecsedi lápon, sem sehol másképen korlátozni nem lehet, mint az égő területnek körülárkolása útján.

De hát a főkérdés nem a korlátozás módjának megállapítása, hanem az, hogy kell-e, szükséges-e a lépéget egyáltalán korlátozni?

A mi mentesített árterületünknek minden talpalatnyi földje jó; legjobbak a tiszaháti iszapagyagos sík területek; minőség tekintetében utánna következnek a dombosabb földek és kiszáradt tófenekék, azután jönnek a kiégett lápok és legkisebb értékkel bírnak a kiégetetlen turfás területek s így a sok évi tapasztalatból levont következtetésem az, hogy a mi árterületünkön a lápok kiégetése nem hogy kárral, de feltétlenül haszonnal járt.

E tapasztaltakon okulva körülárkoltattam ezelőtt három évvel ártéri birtokomnak mintegy 50 holdját, amely sem kaszálásra, sem legeltetésre s laza turfás voltánál fogva felszántásra sem volt alkalmas s meggyújtottam azt egy szeptemberi napon körülbelül egyenlő távolságokban mintegy ötszáz helyen. A lép 4 hét alatt teljesen kiégett és kis holdankint termelt a múlt évben 100 mm. burgonyát, ez évben pedig a termés a ki nem égetett szomszédos területeken 30 métermáza, addig a kiégetett területemen 1200 □-öles holdon 110 métermáza burgonya, dacára hogy ültetés óta csak egyetlenegy esőt kapott f. évi június 28-án. Mindamellett konstátálhatom, hogy bárminemű más talajban a termés ez évben csak félfannyi. Ugyane talajban szépen diszlett a múlt évben hagyma, káposzta, köles és répa.

Ámde ugyanaz a mi a mi viszonyaink mellett czélszerű és sikeres dolog, nem szükséges hogy másutt is bevaljék s ép ezért abban a kérdésben, hogy vajjon a lépégés az ecsedi lép területén káros, vagy hasznos dolog e, csak feltételes véleményt nyilváníthatok. Feltételest azért, mert nem ismerem alaposan a szabályozott ecsedi lápnak viz és magassági viszonyait és nem ismerem a megéghető turfá-réteg átlagos mélységét.

Általában megállapítható az, hogy lápokot és turfás talajokat csak ott czélszerű kiégetni ahol — mint nálunk — a turfás réteg nem mélyebb 40—50 cm-nél s a hol eként az égetés a talajt 20—30 centinél lejjebb nem süllyeszti s itt is csak azon esetben, ha fakadó vizektől nem tarthatunk vagy a kiégett terület-hez közelfekvő álló vagy folyóvíz a földnek hajcsövessége útján a kiégett s így lejjebb süllyedt területet el nem öntheti.

Ha tehát az ecsedi lápnak átlagniveauja lejjebb fekszik a Szamos közép- vagy a Kraszna-csatorna kis vizállásánál és a lép turfás megéghető talajának mélysége az 1—1½ métert is eléri, a mely esetben kiégetés után mély vízfenekek képződhetnek, ily esetben természetesen dolog, hogy a lépégetések csak károkat

okoznának és mi ha ily körülmény sokkal czélszerűbb kiégetés által azo mint egy felszántó földek tultengő szetes uton szab

VI

Mai számfu

Az OMGE. közlemény Magyar Mezőgazdák Szesztermelők burgo Az ecsedi lép

A Csomori-pusztán

Burgonya bábásodás

Lótenyésztési kérdés

Uj foszforsavtrágya

Lovak pataporc-sipo

Irodalom

Levelszekrény

Vegyések

Ó Felsőge a Király

Takarékpénztár

A gazdák és a

Kereskedelem, tözs

Szerkesztői üzenete

Ó felsége

Gödöllőről írja la

társa: Folyó hó

m. kir. koronaur

ördöngös parti e

rend Rajtsán főer

kapitális vadkant

olyan kolosszus

Isten kegyelméb

láltunk, elálmélk

az orrától a fark

sága a 120 cm.

alkalmával vállap

zsugorodott. A r

páktól a fülekg

volt vadban, hog

mott. Egy kifejle

lőbb benyomást

amelyet a korona

tális példánynak

Azért vagy

eredményt közöl

több magyar vad

több magyar vad

magyar vadász e

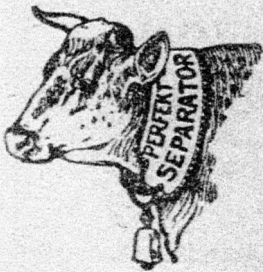
A M. Á. V.

szövetkezetek. Is

ügyi miniszter az

tettel az állati

viteldijkedvezm

„PERFECT“

separatorok,
tejszállító kannák,
tejhűtő készülékek,
vajköpülő gépek,
vajgyuró gépek.

Teljes tejgazda-
ságok, berendezések
és eszközök.

PFANHAUSER ANTAL, Budapest, V., Báthory-u. 9.

A s

Állami sz

Budape

okoznának és minden áron korlátozandók. De ha ily körülmények nem forognak fenn, ugy sokkal czélszerűbb a laza turfás területeket kiegészítés által azonnal hasznavehetőkké tenni, mint egy félszázadig arra várni, hogy a lapföldek tultengő növényalkatrészeiktől természetes uton szabaduljanak meg.

Kállay András.

VEGYESEK.

Mai számunk tartalma:

Az OMGE. közleményei	Oldal.
Magyar Mezőgazdák Szövetkezete	1763
Szesztermelők burgonyaértékesítése	1760
Az ecsedi lap	1772
Tárca.	
A Csomori-pusztán	1764
Növénytermesztés.	
Burgonya bábásodása	1764
Lótenyésztés.	
Lótenyésztési kérdések	1765
Gazdasági vegytan.	
Uj foszforsavtrágya	1766
Állategészségügy.	
Lovak pataporcz-sipolyáról	1767
Irodalom	1768
Levélzsekrény.	1770
Vegyesek.	1772
Ö felsége a Király vadász-sákmánya. — A MÁV. viteldijkedvezményei és a szövetkezetek. — Komlóárak. — Szövetkezet és kereskedelem. — Takarékpénztár a mezőgazdaság érdekében. — Terményszállítások a hadsereg részére. — A gazdák és a hadseregeltetés	1772
Kereskedelem, tőzsde.	1774
Szerkesztői üzenetek.	1777

Ö felsége a király vadász-sákmánya. Gödöllőről írja lapunk egyik barátja és munkatársa: Folyó hó 18-án Ö felsége a gödöllői m. kir. koronauradalom vaskói pagonyában, az ördögös parti erdőrézben délutáni cserkészeten Rajtsán főerdész barátom vezetésével egy kapitális vadkant és egy koczárt lőtt. A kan olyan kolosszus volt, hogy mi is, akik a jó Isten kegyelméből már csak elég vaddisznót láttunk, elálmélkodva állottunk felette. Hossza az orrától a farka végeig 220 cm., marmagassága a 120 cm.-t meghaladta, mert a mérés alkalmával vállapban eltört lába már összezugszorodott. A rettentő fej maga az orrczim-páktól a fülekig 70 cm. Olyan erős és kövér volt vadban, hogy zsiger nélkül 200 kg.-ot nyomott. Egy kifejtett medve nem tehet imponálóbb benyomást a szemlélőre, mint ez a vad, amelyet a koronás vadász maga is ritka kapitális példánynak ismert el.

Azért vagyok bátor ezt a ritka vadász-eredményt közölni, hogy a Köztelekből mentül több magyar vadász értesüljön róla, s mentül több magyar vadász vehessen részt a legelső magyar vadász ezen ritka vadászörömében.

A M. Á. V. viteldijkedvezményei és a szövetkezetek. Ismeretes, hogy a kereskedelemügyi miniszter az idejéig évre való tekintettel az állati táplálásra alkalmas czikkekre viteldijkedvezményeket engedélyezett azzal a

szigorú rendelkezéssel, hogy ezek a kedvezmények csakis a gazdák részére engedélyeztetnek és csakis akkor, ha a gazdák azt saját gazdaságukba szállítják. Meg van azonban engedve, hogy kisgazdák, akiknek szükséglete egyénenként egy egész vagonrakományt nem tesz ki, összeálljanak és közösen rendelvén, közösen hozzák e czikkeket a kedvezmény igénybevétele mellett. Már most azt az érthetetlen rendelkezéstette a kereskedelemügyi miniszter, hogy szövetkezetek a kedvezmény igénybevételelől ki vannak zárva. Ismerjük a szövetkezeteket. A vidéken ezek jóformán csak gazdákból állanak, akik a közös beszerzésre már szervezkedve vannak s így együttesen czélszerűen és jól beszerezhetnék szükségletüket anélkül, hogy külön kellene összeállniok, azonban Hieronymi miniszter rendelkezésével őket elűti a mindenkinek igénybevehető és elsősorban a kisgazdáknak legfontosabb kedvezmények élvezésétől, csak azért, mert a szövetkezet a szétosztás előtt kénytelen a magraktárába vinni. Hieronymi kereskedelemügyi miniszter nem istápolja nagyon a szövetkezeteket, de hogy a magyar kisgazda éppen azért essék el a kedvezménytől, mert szövetkezetbe tömörült, ebben az ellenszenv teljes megnyilvánulását látjuk. Ha a miniszter esetlegesen visszaélésektől fél — amik a szövetkezeteknél ki vannak zárva — ám léptesse életbe a legszigorubb ellenőrzést, de ne bojkottálja a gazdák önszolgálatára alapuló szervezkedéseit. Annál inkább megkívánhatjuk ezt, mert amint értesültünk, az erdélyi részeken és az északi vármegyékben a télen emberi inség fenyeget s az ennek enyhítésére szolgáló és a szövetkezetek által a tagoknak hitelbe adandó burgonya és tengeri is ugyanazon tekintet alá esik, mint az állati takarmányfélék kedvezménye. Reméljük egyébként, hogy az OMGE.-nek e tárgyban a miniszterhez intézett felirata fel fogja világosítani rosszhatalmú és káros intézkedéséről és a sérelmes határozatot még idejében meg fogja másítani.

Komlóárak. Saazi bizományosunktól október hó 17-én kelt tudósítása értelmében 50 kg.-ként a következők: saazi 270—280, saazvidéki 250—270, auschauer 230—240, steier 200—210, magyar 190—210, daubauer 180—200 korona. Az üzlet irányzata igen szilárd.

Takarékpénztár a mezőgazdaság érdekében. Az első győri takarékpénztár százötvenezer koronát bocsátott Győr vármegye alispánjának rendelkezésére, hogy ebből az összegből kisebb, ötszáz koronáig emelkedhető inség-kölcsönöket juttasson a kisgazdáknak. A pénzügyminiszter a következő feltételeket szabta: 1. A kölcsöntőkeből csupán a kötelezvény bélyege kerülne levonásra, egyéb díjak a kölcsönvevőt nem terhelnek, sőt a kamat is utólag rovatnék le. 2. A kamatláb 4 százalék (önköltségen aluli). 3. A kölcsön visszafizetése 1905 október hó 1-én eszkölzendő a kamatokkal együtt. Amennyiben a kölcsönvevők korábban kívánják

azt visszafizetni, jogukban áll ezt akár egy összegben, akár részletekben (a legkisebb részlet havi 2 korona) tenni, a kamatot mindenkor csak a tényleg fennálló tartozás után számítják. 4. Minden község tartozik kijelölni azokat a segélyre szoruló munkás és józan kisgazdákat, kik szükségletüket csakis ily rendkívüli segély útján képesek beszerezni. Az így kijelölt egyénekért s a részükre ajánlatba hozott kölcsönök erejéig tartozik a község a törvényhatóság jóváhagyása mellett kezességet vállalni. 5. A községek által előterjesztendő jegyzékek a vármegyei segélybizottság által felülvizsgálandók oly irányban, vajjon a kijelöltek tényleg csakis ily uton képesek-e olcsó hitelre szert tenni, szükségleteiket kielégíteni és hogy oly munkás és józan emberek-e, kik ily segélyre érdemesek? A bizottság által felülvizsgált és helybenhagyott kijelölés volna irányadó a Győri I. Takarékpénztár igazgatóságának a kölcsönök folyósításánál.

Mi a legteljesebb mérvben méltányoljuk a győri takarékpénztárt eme magas színvonalu gondolkodásra valló határozataért, amelylyel olcsó pénzzel kívánja segíteni a megszorult gazdaközönseget. Követésre méltó példaképpen ajánljuk a többi előkelő hazai pénzügyintézet figyelmébe, mert a hazai pénzügyintézetek nemes földadata és helyesen fölfogott érdeke, hogy enyhítsenek a rossz termés okozta inségen, és pedig ne könyöradományokkal, hanem olcsó kölcsönökkel. Reméljük, hogy a kölcsön visszafizetését az eredeti feltételektől eltérőleg a takarékpénztár nem éppen a jövő évben, hanem a legközelebbi kedvező termés alkalmával fogja követelni és akkor teljes létszen a gazdatársadalom fölségelésére irányuló akciójának sikere.

Terményszállítások a hadsereg részére. A cs. és kir. hadsereg részére 1905 január 1-től szeptember 30-ig terjedőleg szükségelt és ajánlati uton fedezetet nyerő gazdasági termékek beszerzéséről szóló hirdetményből az alábbi kivonatot közöljük:

Katonai átvevő állomás	Szállítandó zabmennyiség mm.
Igló	91
Kisszeben	91
Lőcse	386
Losoncz	409
Besztercebánya	102
Eger	397
Már.-Sziget	113
Munkács	113
Szatmár-Németi	113
Ungvár	442

Szállítási módok, bánatpénz és az összes feltételekre nézve részletes felvilágosítást nyújt a kassai cs. és kir. 6. hadtest hadbiztossága.

Szövetkezet és kereskedelem. A kolozsvári tisztviselők fogyasztási szövetkezetet alkottak szükségleteik jutányos árban való beszerzésére. A kereskedők erre hasonló szövetkezéssel válaszoltak. Elhatározták, hogy bojkottálni fogják a szövetkezetnek szállító gyárosokat. Tehát aféle krimicsau tervezetlik a vásárlóközönség kiéheztetésére.

Pedig ha a kereskedők beérik a tisztességes haszonnal, ki sem fog szövetkezeteket alkotni, mert hiszen a szövetkezés sem köz-

A szárított sertésstrágya

a legkitűnőbb és legolcsóbb trágyanem.

Állami szőlészeti és gazdasági tanintézet kísérleti telepeken rendkívül előnyösnek bizonyult. Számítalan nagybirtokon fényes eredménnyel bevezetve.

Árajánlattal, felvilágosítással, elismerő nyilatkozatokkal készséggel szolgál:

Budapest-Kőbányai trágyaszárító-gyár, Budapest, IX. kerület, Ullői-ut 21. szám.

vetit ingyen és létesítése egyedül és kizárólag védekezés a kereskedelmi uzsora ellen. Tessék beérni a tisztességes haszonnal. Akkor nem lesz szövetkezés. Amíg azonban ez állapot be nem következik, addig szövetkezeteket szervezünk és fogunk is szervezni, a gazda és a fogyasztó közönség érdekeinek megvédelmére.

Hogy mi hasznuk lesz a tervezett megtorló intézkedésekből az érdeelt kereskedőknek, arra ugyancsak kíváncsiak vagyunk. Ámbátor hogy e kíváncsiságot szívesen elengednők, mert utóvégre sem lehet életcélunk, hogy az egyik társadalmi osztály a másikat megkároítsa, egyik a másik kárán örvendezzen. A mi kereskedelmünk hírül sem olyan erős, hogy annak meggyengítésére, megrontására törekedjünk. Sőt ellenkezőleg, szükséges a magyar kereskedőosztály megerősítése, mert hiszen e kereskedelem közvetíti terményeink értékesítését. De ez a kereskedelem ne a mi bőrünkre élőködjön! Ennyit csak megkövetelhetünk.

Ha ez állapot bekövetkezik, úgy természetesen megkezdjük a szövetkezés agresszív jellegét. Addig azonban nincs mitől tartanunk. A gyáros ezélja, hogy tulajdon portékáján és nagyon is közömbös előtte, hogy kereskedő avagy szövetkezet közvetíti az áruértékesítést. Legfeljebb, hogy a szövetkezetnek szívesebben hitelez, mert itt nincs kizárólag a kereskedelmi egyéni hitelre utalva.

Mi a kereskedők érdekében fájljuk a kolozsváriak támadó fellépését. Mert annyi bizonyos, hogy annak kárát csak ők maguk vállalhatják. És ennek örülni egyáltalában nem tudunk. Nem volna-e sokkal helyesebb dolog az árak méltányos leszállításával parirozni a szövetkezési mozgalmakat?

Nyiltér.)*

Szuperfoszfátot Stassfurti kainitot

szavatolt 12.4% tiszta káll-23-24% kónsavaskáll tartalommal

Stassfurti kálitrágyasót

szavatolt 40% tiszta káll-74-76% kónsavaskáll tartalommal

Kovasavas-kálit

(dehántrágyázásra) továbbá mindennemű egyéb műtrágyaféléket azonkívül

Rézgáliczot

(98-99%) elismert kftűnő minőségben legolcsóbban szállít a

"HUNGÁRIA"

MŰTRÁGYA, KÉNSAV ÉS VEGYI IPAR RÉSZV. TÁRSASÁG
BUDAPEST, V., FURDO-UTCZA 8. SZ.

* Az e rovat alatt közlöttékért felelősséget nem vállal a szerkesztőség.

1904. évi forgalom: 22,000 bál.

Fólhívjuk a t. cz. gazdaközönség figyelmét

A BUDAPESTI GYAPJU-AUKCZIÓKRA

melyek minden évben július és szeptember hónapokban tartatnak meg.

Az aukcziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budapest, dunaparti teherpályaudvar” czimzett gyapjuküldemények a M. A. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek.

Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

HELLER M. S TÁRSA
GYAPJUÁRVERÉSI VÁLLALAT
BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 13.

KERESKEDELEM, TÓZSDE.

Budapesti gabonatózsde.

(Guttman és Wahl budapesti terménybizományi czég jelentése.)

Napijelentés a gabonaüzletről.
1904. október 21.

Készbuza a málnok tartózkodó vételkedve és elég jó kínálat mellett lanyha irányzatú volt és elkelt mintegy 20,000 métermázsa, 10 fillérrel olcsóbb áron. Rozs ugyancsak csendesebb hangulatnál néhány fillérrel olcsóbbodott és helyben, valamint helybeli egyenértékben 14:85-15:25 koronáig talált vavőre.

Takarmanárpa változatlan és Budapesten, valamint Budapest egyenértékben 14--14:80 koronáig értékesíthető. Szeszégetőknek alkalmas árúért 15:20 K-ig fizetnek.

Sörárpa változatlan irányzatot követ és kivitelre még mindig nincs kereslet. Az összes — igen csekélynek mondható — forgalom csakis a belfogyasztásra szorult; elkelték többek között a következő tételek: Horton vasúttállomásra szállítva 16— koronájával, Miskolczon vasúttállomásra szállítva 15— koronájával, Sápón vasúttállomásra szállítva 15— koronájával. Egyébb eladások nem kerültek nyilvánosságra.

Zab. Változatlan; helyben 14:20-14:80 koronáig jegyezz.

Tengeri. Nyugodt, azonnal köcsira rakva, helyben 14:85-15:10 koronáig értékesíthető. Uj-tengeri azonnali szállítás mellett, helybeli egyenértékben 13:50 koronáért adatott el.

Mák. Csendes és helyben 49--51— koronáig értékesíthető.

Káposztarepcze. Mérsékelt forgalom mellett változatlan és helybeli egyenértékben 22:50-23— koronáig jegyezz.

Ma délelőtt a következő készáru-kötések jegyeztettek hivatalosan.

Buza. Tiszavidéki: 400 mm. 81:5 k. 21 K. 55 f., 100 mm. 82 k. 21 K. 55 f., 400 mm. 81 k. 21 K. 45 f., 100 mm. 81 k. 21 K., 1500 mm. 79 k. 21 K., 100 mm. 78:5 k. 21 K., 200 mm. 80:5 k. 21 K. 30 f., 100 mm. 80:5 k. 21 K. 25 f., 100 mm. 80:5 k. 21 K. 20 f., 100 mm. 80:5 k. 21 K. 15 f., 100 mm. 79 k. 21 K. 15 f., 200 mm. 80 k. 21 K. 50 f., 300 mm. 80 k. 21 k. 30 f., 160 mm. 80 k. 21 K. 25 f., 500 mm. 80 k. 21 K. 20 f., 100 mm. 79:5 k. 21 K., 300 mm. 79 k. 20 K. 70 f., 100 mm. 80 k. 20 K. 70 f., 100 mm. 79 k. 21 K. 10 f., 100 mm. 79 k. 20 K. 80 f.

Hódmezővásárhelyi: 3370 mm. 80 k. 21 K. 40 f., 850 mm. 81 k. 21 K. 40 f.

Fejérmegyei: 100 mm. 77:5 k. 20 K. 70 f.

Pestmegyevidéki: 100 mm. 78:5 k. 20 K. 60 f., 100 mm. 78 k. 20 K. 60 f., 100 mm. 77:5 k. 20 K. 65 f.

Padéi: 1160 mm. 77:8 k. 20 K. 95 f.

O-becsei: 1330 mm. 78:2 k. 21 K. 25 f.

Becskereki: 1700 mm. 77:8 k. 20 K. 85 f.

Szerb: 1000 mm. 79 k. 20 K. 40 f.

Rozs: 1000 mm. 15 K. 40 f., 100 mm. 15 K. 25 f., 200 mm. 15 K. 10 f., 400 mm. 15 K., 200 mm. 14 K. 90 f. kpf.
Zab: 100 mm. 14 K. 50 f., 100 mm. 14 K. 10 f., 100 mm. 14 K. kpf.

Husárok.

1904 október 20-án.

Piacz	Élő súly koronákban métermázsa							
	marha-		borju-		sertés-		birka-	
	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.
Losonc	64	—	72	—	90	—	40	—
Kaposvár	65	60	80	70	86	80	38	32
Nagyszombat	68	52	72	56	96	68	—	—
Baja	—	—	—	—	—	—	—	—
Szolnok	78	58	80	72	90	86	44	40
Kecskemét	64	51	88	74	100	90	44	38
Arad	—	—	—	—	—	—	—	—
S.-A.-Ujhely	—	—	—	—	—	—	—	—
Nagy-Becskerek	58	—	64	—	83	—	—	—
Nagyvárad	—	—	—	—	120	—	—	—
Moson	70	56	88	80	96	80	—	—
Pápa	72	58	80	60	96	72	56	48
Miskolcz	66	54	64	62	130	117	29	27
Nyitra	—	—	—	—	—	—	—	—
Szatmár	44	38	68	64	104	100	—	—
Békés-Csaba	88	—	84	—	84	—	44	—
Szentés	82	60	82	—	112	108	—	—
Léva	—	—	56	—	64	—	72	50
Érsekújvár	66	56	80	70	88	80	—	—
Pancsova	—	—	—	—	—	—	—	—
Ujvidék	58	52	76	70	84	80	40	—
Eszék	—	—	—	—	—	—	—	—
Győr	64	56	82	78	102	98	—	—
Zenta	—	—	—	—	—	—	—	—
Nagyszében	60	52	—	—	84	76	—	—
Versecz	84	76	68	62	110	90	—	—
Sopron	76	56	92	80	108	72	—	—
Kassa	—	—	—	—	—	—	—	—
Pozsony	—	—	—	—	—	—	—	—
Zalaegerszeg	—	—	—	—	—	—	—	—
Nagykanizsa	70	66	80	72	70	66	40	36

Vágott hus kilogramm fillérekben

Piacz	marha-		borju-		sertés-		birka-	
	hus	hus	hus	hus	hus	hus	hus	
	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.
Losonc	96	—	120	—	112	—	56	—
Kaposvár	128	120	152	128	128	126	88	80
Nagyszombat	120	102	128	112	120	112	96	80
Baja	104	80	104	86	96	86	72	—
Szolnok	90	85	110	95	108	96	96	76
Kecskemét	112	104	140	120	116	112	84	80
Arad	120	96	160	120	126	—	—	—
S.-A.-Ujhely	104	96	136	128	136	104	88	80
Nagy-Becskerek	96	88	128	120	120	112	72	—
Nagyvárad	96	80	120	—	128	—	—	—
Moson	128	120	180	136	136	128	—	—
Pápa	112	96	140	120	120	112	80	72
Miskolcz	124	114	136	130	138	126	80	72
Nyitra	—	—	—	—	—	—	—	—
Szatmár	112	96	120	116	120	—	68	60
Békés-Csaba	96	—	120	—	120	—	64	—
Szentés	1.8	96	120	—	128	—	80	—
Léva	104	88	120	96	120	96	80	72
Érsekújvár	112	104	160	140	128	120	60	56
Pancsova	—	—	—	—	—	—	—	—
Ujvidék	96	88	120	110	128	120	72	—
Eszék	—	—	—	—	—	—	—	—
Győr	106	98	120	—	124	120	—	—
Zenta	96	—	120	—	120	—	—	—
Nagyszében	140	124	100	90	120	100	84	72
Versecz	96	94	120	116	120	108	56	52
Sopron	160	136	200	140	160	152	112	80
Kassa	—	—	—	—	—	—	—	—
Pozsony	—	—	—	—	—	—	—	—
Zalaegerszeg	—	—	—	—	—	—	—	—
Nagykanizsa	160	120	180	130	120	110	100	80

Losonc
Nagyszomb
Kaposvár
Nagykaniz
Baja
Szolnok
Kecskemét
Arad
Uj-Arad
Nagy-Bec
Nagyvára
Moson
Pápa
Miskolcz
Nyitra
Szatmár
Békés-Cs
Szentés
Léva
Érsekújvá
Pancsova
Ujvidék
Eszék
Győr
Zenta
Nagy-Sze
Versecz
Sopron
S.-A.-Ujhe
Kassa

P

I

I

I

A

T

Z

Buza

Rozs

Tengeri

Zab

T

MAGYA

Szivattyúk és Mérlegek különleges gyár Garvens W., WIEN, I., Wallfischgasse 14.

Magyar vidéki piacok gabonaforgalma és árjegyzése.

Piacz	Magyar vidéki piacok árjegyzése 1904 október hó 19-én (100 kg.-ra értendő koronákban.)					Magyar vidéki piacok gabonaforgalma mm.-ban 1904 okt. 12-17-ig				
	Buza	Rozs	Árpa	Tengeri	Zab	Buza	Rozs	Árpa	Tengeri	Zab
Losoncz	19.40	15.40	16.—	16.40	15.40	300	50	50	80	40
Nagyszombat	20.40	15.64	16.50	16.20	14.50	1913	139	1455	572	11
Kaposvár	19.60	13.50	13.80	14.10	12.10	400	150	250	300	100
Nagykanizsa	20.—	15.20	14.30	15.10	13.80	650	280	190	340	160
Baja	19.70	14.40	14.40	14.80	12.60	700	250	40	300	1100
Szolnok	19.20	15.—	15.80	15.40	15.—	20000	—	300	500	—
Kecskemét	20.80	14.50	16.—	16.—	15.80	—	—	—	—	—
Arad	19.80	14.80	14.60	15.60	13.60	1450	25	14	440	10
Uj-Arad	19.60	14.60	14.40	15.40	13.40	600	20	15	330	7
Nagy-Becskerek	20.—	14.20	14.—	14.40	12.80	1000	—	100	1200	100
Nagyvárad	19.—	14.60	14.80	15.—	14.—	2500	1050	310	300	280
Moson	20.30	14.50	14.30	13.50	14.—	450	150	400	100	50
Pápa	20.60	14.60	15.20	15.—	15.20	400	500	100	18	20
Miskolcz	19.20	15.—	14.40	14.80	15.20	270	98	78	54	13
Nyitra	20.—	15.20	17.—	15.—	15.30	800	100	15000	—	—
Szatmár	18.80	14.20	14.—	13.40	12.40	700	80	150	850	200
Békés-Csaba	20.—	15.—	14.40	15.—	13.—	300	18	200	400	11
Szentés	20.20	—	15.20	15.80	14.40	—	—	—	—	—
Léva	19.60	15.40	15.20	15.—	15.20	4700	110	3400	162	180
Érsekújvár	20.—	14.80	15.80	14.—	14.20	270	290	390	150	140
Pancsova	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ujvidék	20.—	—	14.—	13.60	14.—	2100	—	480	500	300
Eszék	19.80	15.—	14.20	14.80	13.—	500	50	50	600	100
Győr	21.—	14.90	15.50	13.60	14.20	800	950	120	250	70
Zenta	20.—	—	14.—	14.20	13.40	2300	—	70	160	250
Nagy-Szeben	19.80	16.—	14.40	15.80	13.60	230	64	40	145	90
Versecz	19.—	14.—	14.20	15.—	13.80	250	—	—	500	40
Sopron	20.60	16.—	16.40	—	—	250	120	70	—	—
S.-A.-Ujhely	18.—	14.40	15.—	17.—	14.—	215	73	167	16	123
Kassa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Nemzetközi gabonapiacz 1904 október hó 18-tól október 20-ig.

(Lezárva október hó 21-én déli 12 órakor.)

Piacz:	Budapest	Bécs	Berlin	Páris	London	Liverpool	Braila	New-York	Chicago	Buenos-Ayres
Október hó:	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20
Október hó:	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17
E F F E K T I V Á R A K										
Buza:	21.30	22.80	21.48	22.33	20.63	—	—	18.62	22.35	20.91
	— 21.40	— 22.80	— 21.36	— 22.47	— 20.49	—	—	— 18.62	— 21.90	— 20.45
Rozs:	15.50	16.50	16.68	15.20	—	—	—	12.40	—	—
	— 15.50	— 16.50	— 16.74	— 15.15	—	—	—	— 12.40	—	—
Árpa:	15.10	15.50	—	—	—	—	—	11.31	—	—
	— 15.10	— 15.50	—	—	—	—	—	— 11.31	—	—
Tengeri:	15.10	15.80	14.55	—	—	—	—	15.47	10.—	8.26
	— 15.—	— 15.80	— 14.49	—	—	—	—	— 15.47	— 9.85	— 8.26
Zab:	14.70	15.10	16.62	14.91	—	—	—	—	—	—
	— 14.70	— 15.10	— 16.56	— 15.11	—	—	—	—	—	—
H A T Á R I D Ő S Á R A K										
Buza	{Okt.—nov.—decz. ... 20.42 {Márcz.—ápr.—máj. ... 21.26	Határidős üzlet törvényileg tiltva.	21.54 22.17	22.80 23.42	20.40 —	19.88 20.15	—	21.71 21.03	21.10 20.92	—
	{Okt.—nov.—decz. ... 20.70 {Márcz.—ápr.—máj. ... 21.46		21.57 22.17	23.09 23.65	20.26 —	20.— 20.32	—	21.34 20.73	20.66 20.42	—
Rozs	{Okt.—nov.—decz. ... 15.30 {Márcz.—ápr.—máj. ... 16.12		16.92 17.46	15.63 16.24	—	—	—	—	—	—
	{Okt.—nov.—decz. ... 15.52 {Márcz.—ápr.—máj. ... 16.30		16.98 17.46	15.58 16.14	—	—	—	—	—	—
Tengeri	{Okt.—nov.—decz. ... 14.96 {Márcz.—ápr.—máj. ... —		14.19	—	11.76	12.20 11.44	—	10.05 10.12	9.53 8.93	—
	{Okt.—nov.—decz. ... 14.96 {Márcz.—ápr.—máj. ... —		14.25	—	11.90	12.12	—	10.90 10.05	9.46 8.84	—
Zab	{Okt.—nov.—decz. ... 13.90 {Márcz.—ápr.—máj. ... 14.68		16.62	15.20 15.72	—	—	—	—	—	—
	{Okt.—nov.—decz. ... 13.86 {Márcz.—ápr.—máj. ... 14.74		16.65	15.34 15.86	—	—	—	—	—	—

TATAI DARABOS SZÉN | lokomobilnál, gőzekénél teljesen pótolják a porosz szenet, e mellett sokkal olcsóbbak, használatuk nagy megtakarítást eredményez.

TOJÁS és TÉGLA BRIKETT

BÁNYÁK: Tata, Királd, Sajó-Szent-Péter, Dorogh, Tokod, Ebszöny. — **EBSZONYI MÉSZ.**

MAGYAR ÁLTALÁNOS KOSZÉNBÁNYA RÉSZVÉNYTÁRSULAT BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 19.

Budapesti takarmányvásár. (IX. kerület, Mester-
utca. 1904. október hó 21-én. A székesfővárosi vásár-
igazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.)

Felhozott a szokott községekől 139 szekér réti
széna, 15 szekér muhar, 65 szekér zsupszalma, 8 szekér
alomszalma, — takarmányszalma, 4 szekér tengeriszár,
19 szekér egyéb takarmány (löhére, luczerna, zabosbük-
köny, köles, stb.), 1000 zsák szecska.

A forgalom élénk.
Árak fillérekben q-ként a következők: réti széna
600—1010, muhar 840—980, zsupszalma 380—420, alom-
szalma 360—380, takarmányszalma —, 100 kéve
tengeriszár 2700—2900, egyéb takarmány 900—920,
zabosbüköny 960—1060, löhére —, luczerna
—, köles —, sarju 860—880, szalmaszecska
440—500. Összes kocsiszám 250. Összes súly 300,000 kg.

Szeszüzlet.

A szeszüzletben e héten lanyhább kereslet ural-
kodott és nagyobb kínálatok folytán több tétel finomi-
tott exkontingens és denaturált szesz kelt el valamivel
olcsóbb árban.

Helybeli és vidéki egyesült szeszgyárak részéről
finomított szesz nagyban adózva 158-50—157 K., adó-
zatlanul szabadaktárra szállítva 57-50—58 K. kelt el,
Kicsinyben az ár 2—3 K. drágább. Élesztőszesz válto-
zatlan árban kelt.

Denaturált szeszben élénk a kínálat és tartányára
46—46-50 K. Hordóáru 48—49 K-g volt ajánlva nagy-
ban és 2 K. drágábban egyes hordókban.

Mezőgazdasági szeszgyárak részéről kontingens
nyerszesz 1904—905 termelési évadban szállítva 48 K.
fix árban és 108-50—107 K. jegyzésen alól kelt. Exkon-
tingens nyerszesz 37 K. volt ajánlva.

A kontingens nyerszesz ára Budapesten 51-50—
52-50 korona.

Bécs. Kontingens nyerszesz 52-40—52-60 K.
Prága. 145—145 K. adózott tripló és —
K. adózatlan szeszért.

Budapesti heti jegyzés:

	nagyban	kicsinyben
Finomított szesz	158-50—157-	158-—159-
Élesztőszesz	157-—157-50	158-50—159-50
Nyerszesz adózva	152-50—153-	154-—155-
Denaturált szesz	48-—48-50	50-—51-

Az árak 10,000 literfokonként hordó nélkül bér-
mentve, budapesti vasutállomáshoz szállítva, készpénz-
fizetés mellett értendők.

Vetőmagvak ólomzárólasa. *)

Budapest, 1904. október 20.

A budapesti m. kir. állami vetőmagvizsgáló állo-
más az 1904—1905. idényben, azaz 1904. évi július hó
1-étől a mai napig az alant megnevezett magtermesedő-
knél és termelőknél a következő vetőmagmennyiségeket
ólmazárta:

Ólomzárólató fél	m é t e r m á z s a			
	Luczerna	Löhére	Egyéb	Összesen
Haldek Ignác, Budapest	348	314	—	662
M. Mezőgazdák Szöv., Budapest	111	327	7	445
Szalay Gyula, Budapest	76	136	—	212
Radwaner, Budapest	11	97	—	108
Mauthner Ödön, Budapest	—	21	—	21
Frommer A. H. ut., Budapest	6	—	—	6
Összesen	552	895	7	1454

*) A hazai mezőgazdaságra káros amerikai here-
féle magvakat a magvizsgáló állomás nem ólmazárja.

Vetőmagvak. (Mauthner Ödön tudósítása.)

A lefolyt héten a piacirányi rendkívül élénk és a
forgalom igen nagy volt. Vöröshermagnak (löhérmag) a
vezetőszerep jutott, s miután az összes termelővidékekről
szilárd irányt jelentenek, arra kell következtetnünk,
hogy a termés mindentűt csekély volt. Azonban nincs
kizárva, hogy a csekély kínálatnak az az oka, miszerint
a kedvező időjárás következtében a gazdák annyira el-
vannak foglalva folyó munkáikkal, hogy a herceséplés-
hez még nem jutottak. Cseh eredetű löhérmagból hely-
ben néhány kocsisrakomány adatott el. Luczernamag.
Mindennünnen igen jó termést jelentenek, s az összes
Francia-s Olaszországból, valamint a belföldről érkező
mintákon — amennyiben a szem teljesen ki van fejlődve
és igen szép világos sárga — meglátszik a kitünő ter-
més. Az irány igen lanyha, s csak az esetben történt
vétel, ha az eladó árköveteléséből sokat engedett.

Takarmányrépamagvak. Az indokolatlanul felhaj-
tott árak immár a valóságos terméseredménynek megfele-
lően alakulnak, miért is a lefolyt héten a jegyzések
meglehetősen csökkentek. Bükönyt nem igen kínáltak,
s vajjon a termés tényleg olyan csekély-e, mint
amilyennek látszik, azt még megbízhatóan jelenleg nem
ítélhetjük meg. Baltaczim. A csekély kínálatból gyenge
termésre következtethetünk. Muharmagot nem kínálnak.
Fümagvak. A jó terméshérek és nagy kínálat követke-
ztében az árak csökkentek.

Vöröshere	70—80	Téli büköny	13—14
Luczerna	50—58	Szűszös büköny	24—
Téli borsó	10—12	Muhar	12—13

**Élelmi cikkek nagybani árai a központi
vásárcsarnokban.**

Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövet-
kezete jelentése. 1904 október 21-én.

Az utolsó napok egyik főfogyasztási cikkében, a
burgonyában a nagyobb kínálat következtében az árak
2 koronával olcsóbbak lettek; reméljük ezen árvissza-
esésnek a sokat panaszkodó fogyasztók élvezni fogják
a hatását. Káposztából is jelentékeny a hozatalok s
az árak lényegesen redukálódtak. Vaj irányzata szilár-
dabb. Tojáspiacunkról a vidéki tojásexportőrök tulzott
spekulációi elvonták a friss árut és így ennek jegyzései
magasra szöktek. A legközelebbi napok meg fogják
mutatni, mennyire válnak be ezen forszírozott vásárlá-
sokhoz fűzött remények. A külföldi piacok túlterhel-
tsége mellett kevés kilátás van, hogy ott az árak avance-ot
kapjanak.

Mai árak:

Husmennyék: marhahus 1-04—1-20 K., helybeli
borjúhús 1-20—1-36 K., vidéki borjúhús 1-—1-12 K.,
sertésbűs 1-—1-20 K., szalonna friss 1-40—1-50 K., sza-
lonna, sózott 1-40—1-52 K., szalonna füstölt 1-50—1-60 K.,
szalonna, olvasztani való 0—0—0 K., hajt 1-40—1-52
K., sertészsír 1-40—1-50 K. Bányai párja: — K. Özhus:
— korona. Juh: lesszura bőr nélkül — K.
Szopós malacz dőja — K., öltöt 1-20—1-80 K. kg.-kint.
Füstöltbűs (vidéki) kgja 1-40—1-60 K., hazai sonka
1-60—2— K., szalámi 2—2-40 K., nyári 0—0—0 K.

Vad: nyul darabja 2-40—2-60 K., fogoly 100—
120 fillér, fácán 3—0—0 K., szalonna 3—0—0 K.
darabonkint. Vaddisznó 00—00 fillér. Özhus 0—0—
K., szarvas és dämvad — K. kgkint. Süldö-
nyul 1-20—1-60 K.

Baromifélék: élő tyúk 2-20—3— K., rántani
való csirke 0-70—0-90 K., sütni való csirke 1-20—2-40
K., kacsa, sovány 1-60—2-60 K., hizott 4—5— K., lud,
hizott 10—11 K., pulyka, sovány 2—2-80 K., hizott
8—10—10— koronával páronkint. Idei liba páronként:
—, kacsa — korona.

Vágott hizott liba 1-10—1-20 K., vágott hizott
kacsa és pulyka 1-30—1-40 K. kg.-kint.

Teavaj: (centrifugált) 1-80—1-90 K., főzővaj
1-50—1-70 K. kgkint. Tehéntúró kgja 14—20 fillér.

Zöldegfélék: Burgonya (waggonáru) sárga 7—
8— K., rósa 1 8—7— K., kifli fehér 10—14— K.
100 mm.-kint. Fehér burgonya 0—0—0 K. Hagyma 50
kgos zsákokban zsákkal együtt 6—10 K. mm.-kint. Makói
érett 14.—16.— K. Paradicsom: —; Sárgarépa — f.,
petrezselyem — f. kilónkint. Zeller — K. Fejes-
káposzta 4—12 K., vörös káposzta — K. 100 darab-
onként.

Gyümölcsfélék: szőlő: chasselas 36—44 K.,
passatuti 50—60 fillér, Opportun szőlő — fillér
kgkint. Alma, válogatott elsőrendű áru 28—40 K.,
másodrendű alma 18—20 K., harmadrendű apró áru
6—10 K. métermázánkint. Körte, elsőrendű 30—50 K.,
másodrendű 16—28 K., Birsalma — K. mm.-kint.

Méz: pergettett ákác 0-80—0-90 K., hára 0-76—0-80
korona kgkint. Gyümölciszir 1-60—2— K. kgkint,
száritott gomba 2-80—3 K. kgkint. Mák (kék) — f.
kilónkint. Sajtók: Romadour — dekagrammos
téglákban — korona, grói — K. kgkint.

Tojás: bácskai 86—88 K., erdélyi apróbb áru 80—
80 K. lédánként (1440 drb.), apadt — K., meszes
— K.

Az Erzsébet-Gőzmalom-Társaság üzleti tudósi-
tása a „Köztelek” részére. Budapest, 1904. okt. 20-án.
Kötelezettség nélküli árak 50 kilónkint, zsákostul, össz-
súlyt tiszta súlynak véve, a budapesti vasúti és hajó-
állomásokhoz szállítva:

buzaliszt:							
Sz.:	0	1	2	3	4	5	7 1/2
Ár:	16-20	15-80	15-40	15—	14-70	14-30	13-90 13-40 11-90

8-as takarmányliszt				buzakorpa finom goromba			
7-30				4— 4—			

Rozsliszt:						
0	0/I	I/B	II	II/B	SR	III
12-60	12-20	11-90	11-60	11—	10—	9— 7—

Lujza gőzmalom r.-t. jelentése a „Köztelek”
részére. Budapest, 1904. okt. hó 20-án. Netto-árak 50
kgkint, Budapesten, elegysúly tisztasúlyként, zsákostul.
Kötelezettség nélküli.

Szám: 0 1 2 3 4 5 6 7							
Ár K.:	16.30	15.90	15.50	15—	14.80	14.20	13.80 13.30
7 1/2 7 3/4 8							
12-10 9-90 7-30							
Korpa: F. G.							
Ár korona: 5.90 6.—							

Rozslisztárak:						
0	0/I	I	FR	II	II/b	III Rkorpa
K.:	12.80	12.40	12—	11.60	11.20	10-30 9.10 0.—

Hedrich és Strauss „Királymalom” üzleti tudó-
sítása a „Köztelek” részére 1904. okt. 20-án.

Rozsliszt						
Szám:	0	0/I	I	WR	II	II/B III
Ár: Kor.	13.10	12.60	12.30	12—	11.60	10.40 9-20

Köleskása					
Szám:	0	1	2	3	4
Ár: Kor.	—	—	—	—	—

Kukoriczadara: Finom (Polenta) közép, gor.
Kor.: — 9-50 11-50

Rizstakarmányliszt Királyalmi darcze Takarmánydara
Kor.: — 6-75 6-35

Rizskorpa Rozskorpa	
6.—	

Áraink 50 kg.-ként, helyben, elegysúly tisztasúly-
nak véve, zsákkal együtt értendők.

Budapesti lóvásár.

(Eredeti tudósítás a „Köztelek” részére.)
1904. október 20.

Főlhajtattott:		Árak
		(drb-kint korona)
Jobb minőségű hátasló	— drb	—
Könnyű kocsiló (jukker)	12 „	240—400
Nehéz kocsiló (hintós)	16 „	400—800
Igás kocsiló (nyugati vér)	40 „	230—274
Ponny	— „	—
Fuvaroslovak	145 „	100—180
Parasztlovak	400 „	42—110
Alárendelt minőség	43 „	22—40
Összesen	—	656 drb
Eladatlant maradt	—	289 drb

Irányszat: élénk.

Budapesti juhvásár.

(Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.)
1904. október hó 17-én.

Főlhajtattott:		Árak
		(kilogrammonként élő súlyban, korona értékben).
Magyarországból	1770 drb juh	— drb kecske
Szerbiából	— drb juh	— drb kecske
Összesen	1770 drb juh	— drb kecske
Eladatlant maradt	— drb juh	— drb kecske

Főlhajtattott:		Árak
		(kilogrammonként élő súlyban, korona értékben).
Hizott ürü	— drb	44—52 fill. 29—43 kor.
Feljavított juhok	—	38—41 „ 22—28 „
Kiverő juhok (anya)	—	38—46 „ 19—36 „
Kisorolt kosok	—	— „ — „
Szerbiai juhok	—	— „ — „
Kecskek szerbiai	—	— „ — „
Bárányok	—	— „ — „

Irányszat: élénk. Az árak 2—3 fillérrel kg.-ként
emelkedtek.

Budapesti gazdasági és tenyészmahavásár.

1904. október 20.

Főlhajtattott:		Árak
		(drb-kint K.-ban)
Elsőrendű magyar jármos ökör	— drb	—
Másodrendű „	—	—
Alárendelt min. magy. járm. ökör	—	—
Tarka növendéktinó	—	—
Hizlalnivaló tinó	—	—
Tarka fejős tehén	115 „	180—230
Bonyhádi fejős tehén	90 „	200—320
Jármos bivaly	—	—
Tenyészbika	—	—
Összesen	—	205 drb

Eladatlant maradt — bika, 25 fejős tehén.

Irányszat: lanyha.

Budapesti szurómarhavásár.

1904. október 21.

Főlhajtattott:		Árak
		(kilogrammonként élő súlyban vagy vágósúly ban fillérekben).
		I. oszt. II. oszt.
Magyarországból élő borju	503 drb	64—88 92—
Ausztriából élő borju	—	—
„ leszurtt „	—	—
Magyarországból élő bárány	—	—
„ leszurtt „	—	—
Ausztriából élő bárány	—	—
„ szurott „	—	—
Összesen	—	503 drb

Eladatlant maradt 27 drb élő borju.

Irányszat: lanyha. Az árak változatlanok.

Budapesti vágómarhavásár.
(Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.)
1904. október 20.

Főlhajtás összege:		Minőség szerint:	
Uj főlhajtás	3540 drb	Elsőrendű hizott	80 drb
Mult va árról	—	Másodrendű	2641 ”
vis zamaradt	—	Alárendelt minőség	749 ”
Összeg	3540 drb	Növendékmарha	4 ”
Eladatlan maradt	—	Bivaly	66 ”
Összeg	3540 drb	Összeg	3540 drb

Á r a k
(100 kilogr.-kint élőhelyben minden levonás nélkül fillérekben)

	I. rendű	II. rendű	III. rendű
Magyar hizott ökör	70-77	62-68	50-60
Tarka hizott ökör	72-81	54-70	48-53
Szerbiai ökör	61-70	54-60	46-52
Tehén	58-66	48-56	40-46
Bika	62-72	52-60	42-50
Növendékmарha	—	38-56	—
Bivaly	—	34-50	—

Irányzat: élénk, az árak középminőségűeknél 2-3 kor.-val emelkedtek, más minőségűeknél változatlan.

Budapest ferencvárosi sertéskonsumvásár.
(Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.)
1904. október 14-től október 20-ig.

Heti főlhajtás összege	Érkezett vagon	Érkezett összesen darab	Sertésbivághidre elszállított	Eladatlanul maradt
okt. 14-től okt. 20-ig	117	4655	4419	286

Napi árak fillérekben

Nap	Óreg nehéz páronként 280-350	Kanizott	Páronként 300 kilg. fölül	Páronként 220-300 220 kgr.	Könnnyű	Husos fajta
okt. 14.	—	—	96-100	90-98	90-93	—
okt. 20.	—	—	94-99	90-97	70-90	—

Árak élőhelyben levonás nélkül jegyezték.
Irányzat: a vásár élénk.

Soványsertés-árak.
(Eredeti tudósítás Url Rezső sertésbizományos (VIII. ker., Bércsics-utca 12.) a „Köztelek” részére.)
1904. október 20.

	kilogramm	fillér
Sertésveszen átment	80-100	114-116
”	100-120	116-114
”	120-160	114-110
”	160-200	110-108
Sertésveszen át nem ment	80-100	78-84
”	100-120	84-88
”	120-160	88-92
”	160-200	92-94

Árak élőhelyben kilogrammonként 4% engedmény.
Irányzat: lanya; árak változatlanok.

Bécsi juhvásár.
(Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.)
1904. október 20.

Főlhajtás:	Ár:	Ár:
Magyarországból	drb	Angol husos ürök
Galicziából	—	Első. hizott ürü 45-50(-)
Osztrák tartományokból	—	Középm. hizott ürü 38-44
Összesen	2748	Kecske
		Bárány

(Az árak kg.-ként fillérekben, élőhelyben fogyasztási adó nélkül értendők.)

Irányzat: kedvtelen; az árak nagyjában a mult-hetiek.

Bécsi szurómarhavásár.
1904. október 20.

Főlhajtás:	Ár:	Ár:
Élő borjú	drb	—
Leölt borjú	3574	84-124
Leölt bárány	110	drb páronk. 12-26
Élő sertés	—	—
Leölt sertés	1950	70-112
Leölt juh	776	56-88

Összesen 6410 drb
Irányzat: csendes; prima borjak ára a multheti, gyengébb minőség elvéve 2-4 fillérel magasabb árat ért el. Juhokban és bárányokban az üzlet változatlan.

Bécsi sertésvásár.
1904. október 18.

Főlhajtás:	Származás szerint:	Ár:
Minőség szerint:	Magyarországból	drb.
Hussertés	husos	6288
Zsirsertés	Magyarországból zsirfajta	4939
	Galicziából	177
Összesen	Osztr. tartományokból	11304

Eladatlan maradt — Összesen — 11304
Ár: (kilogrammonként élőhelyben fogyasztási adó nélkül, fillérekben.)

Elsőrendű nehéz magyar	101-103	101-103	104
Könnnyű és szedett magyar	—	89-93	—
Óreg nehéz és közép magyar	—	95-99	—
Német és lengyel husfajták	—	70-92	—

Irányzat: hussertések ára a multheti, zsirsertések a multheti árat nehezen érték el.

Ingtalanok árverései (40,000 korona becsértéken felül.)

Kivonat a hivatalos iapból.

Okt. 25.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi hatóság	Pick Ede	153102
Okt. 26.	Pestvidéki kir. jbiróság	a tkvi hatóság	Moricz Sándorné	86807-40
Okt. 28.	Kolozsvári kir. tvszék	a tkvi hatóság	Braumzveig Emil	83520
Okt. 28.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi hatóság	Renkl Irma	221619
Okt. 28.	Bpesti I-III. ker. kir. jbiróság	a tkvi hatóság	Sziklay Arnold	122340
Okt. 29.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi hatóság	Martinelli Antal	183515
Okt. 29.	Ujpesti kir. jbiróság	a tkvi hatóság	Hajdu János	51600
Okt. 31.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi hatóság	Klein Jakabné	146819
Okt. 31.	Marosvásárhelyi kir. tvszék	a tkvi hatóság	Deésy Zoltán	144914
Nov. 2.	Bpesti I-III. ker. k. jbiróság	a tkvi hatóság	Bergl Simon	74501
Nov. 2.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi hatóság	Fekete Vilmosné	241015
Nov. 3.	Ujpesti kir. jbiróság	a tkvi hatóság	Riesz Ferencz	50720
Nov. 3.	Gödöllői kir. jbiróság	a tkvi hatóság	dr. Wekerle Károly László	48000
Nov. 3.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi hatóság	Gutgesell Ferencz	68379
Nov. 3.	Szerencsi kir. jbiróság	a tkvi hatóság	Rothmüller Lipótné	67827
Nov. 4.	Szentgotthárdi kir. jbiróság	a tkvi hatóság	Pázmándy Dániel	40632
Nov. 4.	Bpesti I-III. ker. kir. jbiróság	a tkvi hatóság	Bernáth Kálmán	119275
Nov. 5.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi hatóság	Weisz Mórné	150374
Nov. 7.	Nagyvárad kir. tvszék	a tkvi hatóság	Terényi Lajosné	169550
Nov. 8.	Rimaszombati kir. tvszék	a tkvi hatóság	Br. Nyary Sándorné	910730
Nov. 9.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi hatóság	ifj. Nagy Ferencz	329701
Nov. 10.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi hatóság	Back Károly	305043
Nov. 12.	Nagykanizsa kir. tvszék	a tkvi hatóság	Back Károly	69150
Nov. 14.	Rozsnyói kir. jbiróság	a tkvi hatóság	Rauchbauer Jánosné	123788
Nov. 15.	Ujpesti kir. jbiróság	a tkvi hatóság	ifj. Varga János	68160

Nov. 16.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi hatóság	Igó János	129360
Nov. 26.	Temesvári kir. tvszék	a tkvi hatóság	Schlichting Ede	50640
Nov. 28.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi hatóság	Farkas Imre	43789
Decz. 3.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi hatóság	Vogler József	191206
Decz. 7.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi hatóság	Dr. Szabó István	177426

Szerkesztői üzenetek.

H. N. urnak Budapest és Sch. J. urnak Kecskemét. Olvassák el a 667. sz. feleletet, melynél többet most sem mondhatunk.

B. B. O. urnak Ötös-Könyv. Beküldött tudósítását készséggel fogjuk lapunkban közölni, minthogy azonban az illető betegség ellen többféle szérum van alkalmazásban, kérjük, sziveskedjék megelőzőleg közölni, hogy minő eredetű, kitől előállított és honnan beszerzett szérummal történtek a kísérletek?

Sz. Z. urnak Panyit. A 647. sz. felelet teljesen ráillik az ön kérdésére is.

J. S. urnak Cserepes. Az egyik fogyasztási körzetből a másikba szállított bor után a borítaladót, tekintet nélkül annak eredetére, meg kell fizetni.

E. A. urnak Nagy-Rada. A kazal és asztal, köb- és súlytartalom meghatározásának módjait a „Köztelek” zsebnaptára ismerteti. A fanemlek köbtartalom-kiszámítását illetőleg forduljon az „Országos Erdészeti Egyesület” titkári hivatalához felvilágosításért (Bunapest, V., Alkotmány-utca).

Előfizető, Delta. Névtelen levelekre nem válaszolunk.

Sch. M. urnak Pa-Czirko. Forduljon felvilágosításért bármelyik m. kir. sóhivatalhoz.

Moldován I. dr. urnak A kért rajzot a m. kir. kertészeti tanintézetnél elkészítették és postán elküldöttük címére, mivel ez nem annyira közérdekű, hogy a lapban adjuk.

S. M. urnak Oszlopa. Kérdésére az 582. számú feleletben talál felvilágosítást.

B. T. urnak Tessék a földmívelésügyi miniszterium illetékes osztályától kérni felvilágosítást.

R. D. urnak Pári. A cselédek követelése egészen jogosult.

A. J. urnak Maczedonia. Czikke közlésre előjegyeztetett. Kérünk szives várakozást.

E. Gy. urnak Uj-Bög. Tessék a „Magyar Mezőgazdák Szövetkezeté”-hez fordulni felvilágosításért.

A. K. I. urnak Sárkeresztur. Kérdésére az igazságügyminiszteriumban szereshet felvilágosítást.

M. A. urnak Balla. Tőzegalom rendelhető: a vallai tőzeggyártól, Mosonmegye, a nádas-ladányi uradalomtól, u. p. Nádas-Ladány, Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél, Budapest, V., Alkotmány-utca 31., Weisz és társánál, Budapest, VII., Rottenbiller-utca 12.

„AGRARIA”
magyar gépforgalmi részvény-társaság
a szab. osztr.-magy. államvasut-társaság
resiczai mezőgazdasági gépgyárának
vezér-ügynöksége

Mezőgazdák különös figyelmébe!
EGYETEMES ACZÉLEKÉK

Tiszta aczélananyag
saját hámorainkból.

Eltörhetetlen tégelyaczel-ekéfej.
Pánczélczel-kormánylemez.
Magasított aczélekéfej.
Porvédő kerek.
Aczel-kerendely.

Csak kítámasztott nyeregkerettel bíró taligát szállítunk.

Ekegyártás terén legelső rangú magyar gyártmányok megismerésére és legelőzetesebb idegen gyártmányokat is.

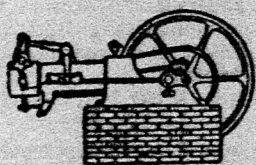
Kérjük árjegyzékét, mivel ez az összes talajmívelőgépeket terjedelmesen ismerteti és egyáltalán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes, szakértői és minden gazdának értékes felvilágosításokat nyújt és díjmentesen küldetük.

Rövidített levélcím:
„AGRARIA” Budapest, V., Váci-ut 2.
Sürgönyezim: „AGRARIA” Budapest.

zz Legkitünőbb egyszerű szerkezetű zz
benzin és gázmotorok

jótállás mellett kaphatók:

BECK és GERGELY czégnél

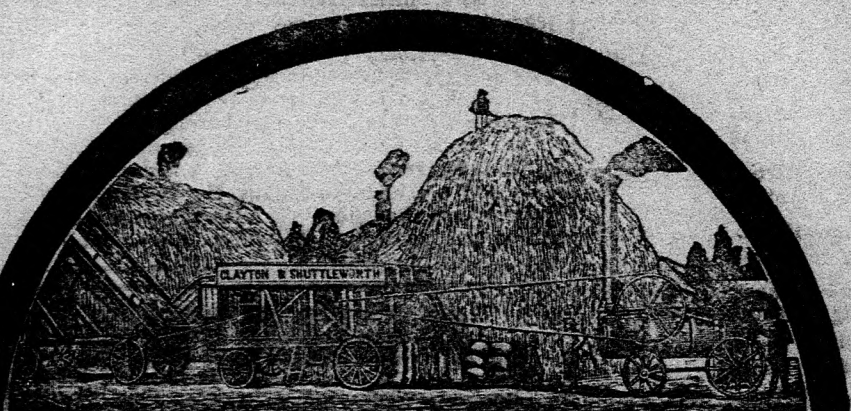
BUDAPEST, V. ker.
Váci-ut 12. szám.
Tessék árjegyzéket
és ajánlatot kérni.

Veszünk idei (1904. tavasz. sz.)

Raczka anya-bárányokat

lehetőleg nagyobb tenyészetekből.

WIMPFEN SIEGFRIED gróf mászlaki jószágigazgatósága
MÁSLAK, Temesmegye. 2660

CLAYTON & SHUTTLEWORTH^{LD}
Budapest, Váci-körút 63,

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak.

Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, löher-cséplők,
tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek,
szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet jr.
kapalók, szecs kavágók, répavágók, kukorica-
morzsolók, darálók, őrlőmalinok, egyetemes
aczel-ekék, 2- és 3-vasu ekék és minden
egyéb gazdasági gépek.

Birtok-bérbeadás.

Biharmegye keleti részében fekvő 500 katasztr. hold szántó,
rét, legelő és 1600 katasztr. hold erdőterületből álló **nemesi**
birtok, teljesen felszerelve, előnyös feltételek mellett, több
évre bérbeadandó. Közelebbi értesítést ad — közvetítők ki-
zárása mellett — a tulajdonos:

Száhlender Károly, Nagyváradon,
Tisza Kálmán-tér 13. szám. 2661

Őszi trágyázáshoz a
THOMAS-SALAKLISZT

cellulóz védjeggyel helyesen alkalmazva, minden növénynek
legjobb és legolcsóbb foszforsavas mű-
trágyája. — Kivánatra szakmunkákkal
és árajánlattal készségesen szolgál:

Kalmár Vilmos, Budapest, VI., Teréz-körút 3.

a **Thomasphosphatfabriken G. m. b. H., Berlin**
magyarországi vezérképviselője.

Óvakodjunk a hamisításoktól és figyeljünk a véd-
jegyre! — Minden zsák ólomzárral és tartalomjelzéssel van ellátva.

Takarmánycikkek legolcsóbb
beszerzési forrása!

Dukes és Herczog, Galgóc
erőtakarmány- és műtrágyanagykereskedés.

ALAPITTATOTT 1873.

TAKARMÁNYNEMŰEK: MÜTRÁGYAFÉLÉK:

Malátacsira.	Chilisalétrom.
Melasse.	Kainit.
Finom és durva buzakorpa.	Kálisó 20, 30 és 40%-os.
Rozskorpa.	Superphosphat.
Olajpogácsa.	Szárított marhatrágya.
Szárított sörtörköly.	Thomassalak.
Szárított répaszelet.	Trágyafősz (gyps).
Szárított szeszmoslák.	
„Union” fehér tengeri moslák.	

Mintázott előnyajánlatokkal kivánatra készséggel szolgálunk. —
Közvetlen bevétel **chilisalétromban** 1905. tavaszi szállítással.

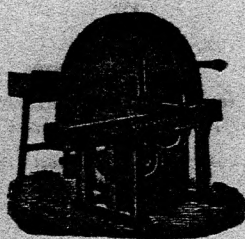
H. J. Merk & Co. chilisalétrom-export cég Hamburg,
magyarországi vezérképviselőse.

SACK RUDOLF egyedüli képviselője Magyarországon

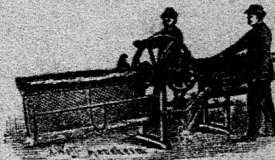
PROPPER SAMU

BUDAPEST, Váci-körút 52. szám.

Előre bocsátva, hogy **SACK RUDOLF** világhírű gyártmányal
eredeti minőségben csak nálam kaphatók:

Ajánlom közkezdvelt-
ségű **egyetemes**
és **többvasucé-**
imen kívül sík és
dombos talajra egy-
aránt kifűnően alkal-
mas **sorba- és**
szórva vetőgépeimet, legújabb szerkezetű

szalmakötél fonó-gépeimet,

szecs kavágó-, répavágó gépeimet.

Kézi-, járgány- és gőzhajtásra

járgányaimat, a jelenkor legjobb **takarmánypároló**

készülékeimet s minden egyéb gazdasági gépeket és eszközöket,

Mindenről kimerítő **árjegyzék** és készséges **felvilágosítások.**

Legujabb szerkezetű vetőgépek

Jotállással esetleg próbavételre is szállítanak, szint-
 uly **Dorsajtők és szőlőzúzó**,
 legkötőbb szerkezetű **szecska-
 vágók**, valamint egyéb gazda-
 ági gépek legolcsóbban és leg-
 jobban beszerozhetők.

KALLAI LAJOS

gépgyári telepén BUDAPEST, VI. ker., Gyár-utca 50. sz.

Külön szecska-
 vágók különböző nagyságban 56 koronától feljebb szállítanak

Vetőgépek kivételes olcsó árai:

11	13	15	17	19	soros
340.-	375.-	395.-	425.-	455.-	korona

Külön osztly benzín-
 motorkról. 2680

Az agárdi-nyéki és lepsényi, továbbá a b.-nánai gazda-
 ságokban összesen 2100 mázsa válogatott emberi
 használatra való

burgonya van eladó.

Értekezhetni ez ügyben Lintner Sándor uradalmi tiszt-
 tartóval Lepsény, Veszpémmege.

2687

Szab. Pump-Separator

legjobb, legegyszerűbb és bevált

TEJFŐLŐZŐ-GÉP

utólérhetetlen, felülmúlhatlan és tartós szerkezet

Nem utánzat, kimagasló önálló találmány

szavatolás legkönnyebb járásért és legkönnyebb
 kezelésért; beállítható legerősebb lefőlözés és a
 legnagyobb munkaképesség.

A szivattyu által magától
 megtelik felöntés nélkül.

Egyedül valódi, minden tejgazdaságnál
 nélkülözhetetlen tejfőlőző.

Kérjen ábrákat és leírásokat

PH. MAYFARTH & Co., Wien, 21

gépgyárak, vasöntöde és gőzkovács-műhely.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve. Ismételadók és képviselők kerestetnek

Magy. kir. államvasutak.
 24260/I. szám.

Üzletvezetőség Aradon

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY.
 (Fagygyusükséglet szállítása iránt.)

A magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetősége a vonalai szükségletének
 dezésére 1905. és esetleg a következő 1906. és 1907. években évenként szükséges
 integy 4000 kg. fagygyu szállításának biztosítására ezennel nyilvános pályázatot
 kiír.

A szállításra vonatkozó részletes feltételeket magában foglaló ajánlati felhívás
 a magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetőségénél megszerezhető.

Az ajánlatok feletti határozathozatal, illetve a szállítás odaitétele az ajánlat
 felbontásától számított 28 nap alatt várható, míg a letett óvadék ezen határidő után
 8 napon belül fog kiutaltatni.

Az ajánlatok a külön e célra szerkesztett ajánlati mintán teendők.

A szállítás a magyar királyi államvasutaknál érvényben lévő s anyagok szállí-
 tására vonatkozó 122231/96. sz. általános, valamint a fagygyu szállítására vonatkozó
 39956/96. számú különleges feltételek értelmében eszközizendő, mely feltételek a
 pályázati határ-dóig alólított üzletvezetőség anyag- és leltárbeszerzési osztályánál,
 valamint a magyar királyi államvasutak igazgatóságánál és minden üzletvezetőségénél
 naponként a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ívenként 1 koronás magyar okmánybéllyel ellátott ajánlatok ezen alábbi
 külezimel: „Ajánlat fagygyu szállítása iránt 24208/904. számhoz“ 1904. évi
 október hó 25-ik napjának déli 12 órájáig a magyar királyi államvasutak aradi
 üzletvezetőségének ál alános osztlyá főnökéhez benyujtandók, vagy posta úján be-
 küldendők. Banaatpénz gyanánt az ajánlott mennyiségek értékének megfelelő 5% kész-
 pénzben vagy állami leltékre alkalmas értékpapirokban 1904. évi október hó 24-iki
 déli 12 órájáig az aradi üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál letendő, esetleg posta
 úján oda beküldendő.

Az itt felsorolt feltételektől eltérő ajánlatok, továbbá olyanok, melyekben javi-
 tások, vakarások fordulnak elő, nemkülönben, melyek nem a kitűzött határidőig
 érkeznek be, vagy pótlólag, esetleg táviratilag tételnek, végre olyanok, melyekre
 nézve az előírt banaatpénz le nem tétellett, figyelembe vételre nem számíthatnak.

ARADON, 1904. szeptember havában.

(Utányomás nem díjaztatik.)

Az üzletvezetőség.

Közel 8000 motor 60.000 lóerővel a legteljesebb megelégedésre szállítva.

Drezdai motorgyár r.-t.

(ezelőtt Hille)

fióktelepe és műhelye
GELLÉRT IGNÁCZ ÉS TÁRSÁ-nál
 Budapest, VI., Teréz-körút 41.
 Telefon 12-81.

Ajánljuk az elismert legjobb, legtekéletesebb, legtartósabb gyártásu,
 legegyszerűbb kezelésű és legolcsóbb üzemű **drezdai benzín-moto-
 rokat, lokomobilokat és drezdai gázfejlesztős (generá-
 toros) motorokat.**

Darálásra, malomüzemre, takarmánykamrákba, tejgazdaságoknak,
 favágáshoz, vízemelésre, csépléshez és minden más munkára a legelő-
 nyösebb üzemgépek.

Referenzliák: a legelőkelőbb eradaimák, malom-üzemek és legkülön-
 félebb iparvállalatok.

A drezdai motor minden kiállításon és munkaversenyen a legelső
 díjakkal lett kitüntetve. 1542

64 kitüntetés és 8 állami érem.

ELADÓ URILAK!

Hevesmegyében, egészséges vidéken, a Mátra alj-
 ban 1/4 órányira a fővárostól, 1/4 órányira a vasuti
 állomástól, kitűnő országot mentén, közel két nagy
 városhoz. A beltelek 3 1/4 m. hold kiterjedésű, van
 rajta egy köből épült csinos kényelmes urilak 7
 szobával, konyha- és cselédszobával, továbbá 10 lóra
 istálló kocsislakással, azonfelül kocsiszin, kertészlak,
 éléskamra, mosókonyha, magtár s több különféle
 helyiségek, mind jó karban. Csinos díszkert számtalan
 fenyőfakkal, szép konyhakert üvegházzal és gyümöl-
 csőssel. A beltelek közepén kitűnő ártévizforrás.
 Czim a kiadóhivalalban. 2657

„Perfect“

szab. daráló- és sima-örögépek
 kézi-, járgány- és géphajtásra

LÖW ALFRÉD

okl. gépészmérnök gépgyárában
 BUDAPEST, VII., Csengery-utca 11.
 (Dob-utca sarkán)
 mindenkor üzemben megtekinthetők.

Gőzeke-Sodronyköteleket

igen szívós, kopásnak ellentálló aczélsodronyból, valamint
 mindenféle sodronyköteleket szállít jutányos áron és gyorsan:

2584 **KRAUL L.**
 Budapest, V. kerület, Lipót-körút 20. szám.

Hirdetés.

A 4. hadtestparancsnokság területén fekvő cs. és kir. közös hadseregbeli csapatok és intézetek 1905. évi január hó 1-től szeptember hó 30-ig **kenyer- és zabszükségletének** szállítása utján való biztosítása végett a katonai élelmezési raktárnál Budapesten (VI. Lehel-utca 41. sz.) 1904. évi október hó 24-én délelőtt 10 órakor Pilis-Csaba melletti tábor, Szolnok, Czegled, Alberti-írsa, Abony, Örkény melletti tábor, Kecskemét, Zombor, Újvidék állomásokra nézve, lepecsételt boríték alatt benyújtandó írásbeli ajánlatok alapján nyilvános tárgyalás fog tartatni.

A részletes feltételek az 1904. október hó 15-én lapunkban teljes szövegében megjelent „5595. számú Hirdetmény”-ben; továbbá a cs. és kir. 4. hadtest hadbiztonságánál és a budapesti és székesfehérvári cs. és kir. katonai élelmezési raktárnál megtekinthető 1904. évi október hó 1-én kelt szállítási feltételek fizetében foglaltatnak.

Budapesten. 1904. évi október hó 7-én,
A cs. és kir. katonai élelmezési raktártól, Budapesten.
(Utánnnyomás nem díjazatik.) 2647

A gazdaközönség figyelmébe! — A leggyorsabb és legolcsóbb „Munkácsy-féle” szabadalmazott **gazdasági takaréktűzhely,** 2405
(Magy. szab. 31190. sz.)

a földmiv. minisztérium által első 600 koronás díjjal kitüntetve. Előnyei az eddigiek felett rendkívüli. Tűzelhető bármely tüzelőanyaggal, a lakásokon kívül a szabadban is használható, minden tűzhely szabályozható. Megrendelhető **Markhó Jenő** mérnökműszaki irodájában **Budapest, VIII. József-körút 36. sz. Műhely VI. Szív-utca 3-7. sz.** — Árjegyzék, költésgvetés kívánatra díjlanul küldetik.

Dr. WÄGNER és TÁRSAI
— Egyesült gyárak, mint betéti társaság. —
BUDAPEST, IX. ker., Tinódy-utca 3. sz.

Ajánlják: Jégsekreányok és Diadal hűtőházak. — Staniolek pakkok. — Phylloxera-fecskendők. — Fémárúk, nevezetesen a pinczefelszerelési szakmába vágó összes cikkek. — Szénsavas rendszerű jéggyártó és hűtőtelepeket. — Képes árjegyzék a gyár minden osztályából ingyen és bérmentve kapható. 2499

RÉTHY BÉLA
TOBACZERYESI
PEMETEFÜ CZUKORKA
BÉKÉSCSABÁN
ÁRA 60 FILLER.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a **RÉTHY-féle pemetefü czukorkánál!**
Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félet kérjünk, mivel sok hasonlatlan utánzata van. 1 dohoz Ára 60 FILLER.

Motorvevők 2607
figyelmébe!

Mielőtt benzin-motort vásárolna, kérjen árjegyzéket a **legkitűnőbb német gyártmány**-ról. Üzembiztos! Tartós! Könnyen kezelhető! Olcsó!

Signer F. és R. mérnöki iroda
Budapest, Rökk Szilárd-utca 17.

Vetőgépek.

Titania I. és Titania II. javított

Triumph III. vetőgépeket készít mint különjeggéséget, 2467

Titania-Werke
Kommanditgesellschaft, E. HAAKE & COMP.,
Ezélőtt: Friedländer József, WIEN.
Katalogusok ingyen és bérmentve.
Tevékeny képviselők mindenütt kerestetnek.

Slavoniai vetőmakkot
elsőrendű nyeles makkot Querc. pedunculata, elsőrendű fűrtös makkot Querc. sessiliflora szavatoit csiraképességgel, szállít az őszi és tavaszi időnyre a világhírű vinkovcei erdőkerület slavoniai erdeiből **JAKOB SPITZER, Vinkovce, Slavonia.** 2611

Gazdasági hivatalnok

elsőrangú bizonyítványokkal és referenciákkal, 34 éves, nős, óvadékképes, állást keres mint ispán vagy intéző egy uraságnál vagy nagyobb birtoknál. Közvetítők 200—500 koronáig díjaztatnak. Discretio mindenesetre. Megkeresések „Ispán 94” alatt Haasenstein és Vogler cégéhez Budapest, Dorottya-utca 9. kéretnek. 2684

Oberinntali tenyész- és fejőtehének
áráról és vásári viszonyokról felvilágosítással szolgál ingyen **Viehuchtgenossenschaft in Imst, Oberinntal.** 2126

● Daczára az idej nagy szárazságnak **ŐSZI TELEPÍTÉSRE**
● **Nemesfűz dugványait**
● a régi jutányos áron ajánlja s árjegyzéket kívánatra küld:
● **Irma nemesfűztelep**
● **GALGÓCZON (Nyitramegye).**

Paris világhírlapítás „Grand Prix” 1900.

KWIZDA FERENCZ JÁNOS
cs. és kir. osztrák-magyar, kir. román és bolgár hercegi udvari szállító
kerületi gyógyszerész Kornenburgban, Bécs mellett.

KWIZDA-féle RESTITUTIONSFLUID
cs. és kir. szabadalmazott meszvíz lovak számára. 1 liter Ára K. 280.

Negyven év óta van használatban az udvari istállóban a legnagyobb katonai és polgári istállóban is lovak izmai erősítésére, frászító menetek előtti és után főszórási és az izmok megerősítésére stb. a lovak a trainingben bámulatos eredmények felmutatására képesít.

Valódi csak ezen védjeggyel ellátott. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. Póskaktár!

TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerész
Budapest, Király-utca 12. sz. — Andrássy-út 26. sz.

Gépolajokat és kenőanyagokat, Kocsikenőcsöt, Disznózsírt, szalonnát, Zsákot, ponyvát, Kátránytermékeket, Kötözőhancsot
és minden e szakba vágó gazdasági szükségleti cikket, **legjobb minőségben és legjutányosabban** ajánl

Kramer Lipót
BUDAPEST,
V., Kálmán-utca 3.
Sürgönyeztet: „Ceres” Budapest
TELEFON: 35-11.
Árjegyzéket és részletes ajánlatot kívánatra díjmentesen küldök.

Nemesi birtok!
345 hold búzatermő szántóföld, 65 rét és 318 hold erdő legelővel, még hozzá gőzfűrés és téglagyár amelyek legalább évente netto 2000 forintot jövedelmeznek, utliak gazdasági épületekkel, rendes felszereléssel, vetéssel együtt 130.000 forintért eladó. Közlelőtt csak dírekt komoly végzőnek **ÖSTERREICHER BERNÁT** Nagykanizsán. 3

Eppen most jelent meg!
Lótenyésztésünket illető nézetek. 28
— Irta: **TORMAY BÉLA.**
1 koro a előleges beküldése ellenében bérmentve küldi meg a
“PÁTRIA”
gazdasági szakönykereskedése
BUDAPEST, IX., Üllői-út 25

Nélkülözhetetlen a foszforsavas esontmész,
tenének, ökrök, borjak, malacok, lovak, csikók, szarvasok, őzek és a baromfiak takarmányozásánál, kapható:
NEUBAUER ADOLF
műtrágya és vegyi-ipar gyárak meghatalmazottjánál **GYÖR.**

Lenmageladás.
Nagyv. Jankovich Béán Gyula borszáki gazdaságában ipocsa Buzsák, Somogy megye) mintegy 100 mm. eredeti orosz lenmag után szárazított első termésh lenmag el-dó; mm.-jának ára 30 korona. Megrendelések a fenti címre küldendők. 642

Egy perpetuál gőzsajtó
bérbeadandó, Szent-Ivány tanya, u.p. Nagy-Becskerek, gazdasága által. 6243

Helyesbített hajójáratjegyzék.
ADRIA m. kir. tengerhajózási részv.-társ.
Vezérügynöksége: **Hoffmann S. és V.**
1904. okt. havában a következő gőzcsők indulnak Fiuméből:

Honnan	H o v a	a gőzös neve	Eszékes
Fiume	New-York	Slavonia	6
"	Liverpool	Tyria	1-10
"	Rotterdam, Antwerpen*)	Duna	10-20
"	Hull, Newcastle o/T	Ausztria	10-20
"	Liverpool 1)	Flaminian	10-20
"	Rouen *)	Stefania	10-20
"	Hamburg	Lusitania	10-20
"	Perambuco, Bahia, Rio de Janeiro, Santos	Nagy Lajos	20
"	New-York	Pannonia	20
"	London 1)	Jago	15-25
"	Bordeaux*)	Balaton	15-25
"	Lissabon 1), London	Kolozsvár	15-25
"	Liverpool	Aleppo	15-25
"	Glasgow*)	Baross	21-31
"	Rouen	Báthori	21-31
"	Hamburg 1)	Venezia	21-31
"	Liverpool 1)	Bulgarian	21-31
"	London, Hull, Newcastle o/T	Congo	27/30-3/31
"	Rotterdam, Antwerpen*)	Széli Kálmán	27/30-3/31
"	Liverpool	Saragossa	27/30-3/31

A *)-gal megjelölt viszonylatokban a gőzös Triestet is érinti.
1) Amennyiben a gőzös indulása előtt 8 nappal elegendő rakomány nem jelentetett be, az igazgatóság fenntartja magának a jogot, hogy ezt a kikötőt ne érintse.

A „Tiroli szabad. szivattyu”
végre egy tökéletes trágyalészivattyu.
Nem dugul el sohasem. Bármely gödörre ráillik. Igen könnyű járása. Határtalan tartóssága. Egyszerű kezelés. Kicsi súly. Utólérhetetlen munkaképességű. 3 perc alatt 1000 liter.

Kérjen ingyen árjegyzéket. Ögves képviselők kerestetnek. 2663

MASCHINENFABRIK KUFSTEIN
Julius Kinz
Kufstein (Tiroli).

5 forintért
szétküldünk utánvéttel 3 méteres (egy ferőtőnyre elegendő) fekete, sötétkék, barna vagy szürke őszi gyapjuszövet-maradékot

Országos Posztó-kiviteli Áruház
— BUDAPEST, —
Rottenbil er. u. 7. 2674

Makón
Gróf és Pinter győrfü- és tormatelen 506.00 F. Mentha pipere és F. Mentha orispae győksajr eladó. Ere hat korona. Edes torna kis és nagy mennyiségben. Vaggonzámra kedvezményes ár. 6527

Érvényes
Budapest
Budapest
Bicske...
Bicske
Budapest
Budapest
Budapest
Budapest
Budapest
Hatvan
Hatvan
Gödöllő
Gödöllő
Pécel
Pécel
Budapest
Állomások
Bpest ny. p. u. in
Palota—Ujpest ind
Vác ... ind
Nagy-Maros ... ind
Párkány-Nána ...
Állomások
Párkány-Nána ind
Nagy-Maros ... ind
Vác ... ind
Palota-Ujpest ind
Bpest ny. p. u. érke
Megjegye

Érvényes 1904 október 1-től.

A m. kir. államvasutak téli menetrendje.

Érvényes 1904 október 1-től.

Budapest keleti p. u.—Bicske.

Állomások	Sz. v. I.—III.	Sz. v. I.—II.	Gy. v. I.—II.	Gy. v. I.—II.	Sz. v. I.—III.	Gy. v. I.—II.	Sz. v. I.—III.	Sz. v. I.—III.	Gy. v. I.—II.	V. v. 1022	Sz. v. I.—III.	Gy. v. I.—II.	Sz. v. I.—III.	Sz. v. I.—III.	Sz. v. I.—III.	Sz. v. I.—III.
Budapest keleti p. u. indul	620	645	730	800	815	850	1235	235	300	330	480	650	725	830	940	1080
Budapest-Kelenföld érkezik	649	718	746	815	835	906	1243	244	305	352	450	705	747	851	1000	1055
Budapest-Kelenföld indul	—	720	747	—	—	907	1244	245	—	—	452	—	749	—	1003	1103
Bicske érkezik	—	819	826	—	—	945	1287	345	—	—	553	—	853	—	1103	1203

Bicske—Budapest keleti p. u.

Állomások	Sz. v. I.—III.	Sz. v. I.—III.	Sz. v. I.—III.	V. v. I.—III.	Sz. v. I.—III.	Gy. v. I.—II.	Sz. v. I.—III.	Sz. v. I.—III.	Sz. v. I.—III.	Gy. v. I.—II.	Gy. v. I.—II.	Sz. v. I.—III.	Gy. v. I.—II.	Sz. v. I.—III.	Sz. v. I.—III.	Gy. v. I.—II.	Sz. v. I.—III.	Gy. v. I.—II.
Bicske indul	450	507	546	728	749	834	739	954	1117	115	1250	501	615	732	827	850	747	848
Budapest-Kelenföld érkezik	548	607	651	750	810	850	840	1015	1210	130	123	606	653	755	840	965	851	925
Budapest-Kelenföld indul	553	617	659	—	—	—	845	—	1211	—	129	612	654	—	840	965	851	925
Budapest keleti p. u. érkezik	615	640	726	—	—	—	906	—	1230	—	145	635	710	—	850	950	905	945

* A 11, 12 és 1095 sz. vonatoknál az egy utra szóló szomszédos forgalma menetjegyek érvénytelenek.

Budapest k. p. u.—Hatvan.

Állomások	Gy. v. I.—II.	Gy. v. I.—II.	Sz. v. I.—III.	Sz. v. I.—III.	Sz. v. I.—III.	Sz. v. I.—III.	Sz. v. I.—III.	Sz. v. I.—III.	Gy. v. I.—II.	Sz. v. I.—III.	Sz. v. I.—III.	Sz. v. I.—III.	Sz. v. I.—III.	Sz. v. I.—III.	Sz. v. I.—III.	Sz. v. I.—III.	V. v. I.—III.
Budapest k. p. u. indul	710	740	750	800	885	985	1235	190	235	240	330	530	585	625	700	845	940
Pécel érkezik	—	—	830	844	915	1019	119	214	—	318	—	601	—	700	750	920	1110
Gödöllő érkezik	749	—	908	989	1045	148	233	314	339	409	625	—	733	—	956	1050	1228
Gödöllő indul	750	—	855	—	940	1047	145	—	315	340	410	—	635	—	957	1051	1229
Hatvan indul	823	848	944	—	1023	1140	237	—	348	427	443	—	727	—	1045	1137	123

Hatvan—Budapest keleti p. u.

Állomások	V. v. I.—III.	Sz. v. I.—III.	Sz. v. I.—III.	Sz. v. I.—III.	Sz. v. I.—III.	Sz. v. I.—III.	Sz. v. I.—III.	Sz. v. I.—III.	Gy. v. I.—II.	Gy. v. I.—II.	Sz. v. I.—III.	Sz. v. I.—III.	Sz. v. I.—III.	Sz. v. I.—III.	Sz. v. I.—III.	Gy. v. I.—II.	Gy. v. I.—II.
Hatvan indul	227	—	433	—	580	618	658	755	—	1138	1205	110	—	457	633	652	802
Gödöllő érkezik	343	—	527	—	626	709	746	844	—	11211	1244	205	—	555	725	745	833
Gödöllő indul	350	—	529	615	628	711	748	845	1110	—	—	208	437	557	726	747	—
Pécel indul	424	515	1553	638	650	733	810	907	1132	—	230	500	620	749	810	—	—
Budapest k. p. u. érkezik	520	600	685	725	735	815	845	945	1215	1250	130	310	540	750	850	915	955

Budapest ny. p. u.—Párkány-Nána.

Állomások	Sz. v. I.—III.	Sz. v. I.—III.	Sz. v. I.—III.	Gy. v. I.—II.	Sz. v. I.—III.	Sz. v. I.—III.	Sz. v. I.—III.	Sz. v. I.—III.	Sz. v. I.—III.	Gy. v. I.—II.	Sz. v. I.—III.	Sz. v. I.—III.	Sz. v. I.—III.	Sz. v. I.—III.	Sz. v. I.—III.	Sz. v. I.—III.	Sz. v. I.—III.
Bpest ny. p. u. ind.	550	640	650	720	805	935	1215	1235	110	145	230	235	415	425	600	615	620
Palota-Ujpest ind.	603	703	711	—	823	955	1231	1241	125	—	230	250	431	438	616	632	756
Vác ind.	603	720	730	833	933	1017	124	136	—	218	333	333	510	510	616	632	756
Nagy-Máros ind.	—	—	—	—	1050	—	157	—	—	410	—	545	—	—	702	741	—
Párkány-Nána ér.	—	—	836	—	1130	—	—	—	—	258	—	500	—	—	726	830	—

Párkány-Nána—Budapest ny. p. u.

Állomások	Sz. v. I.—III.	Sz. v. I.—III.	Sz. v. I.—III.	T. v. I.—III.	Sz. v. I.—III.	Sz. v. I.—III.	Sz. v. I.—III.	Sz. v. I.—III.	Sz. v. I.—III.	Gy. v. I.—II.	Sz. v. I.—III.	Sz. v. I.—III.	Sz. v. I.—III.	Sz. v. I.—III.	Sz. v. I.—III.	Gy. v. I.—II.	Sz. v. I.—III.
Párkány-Nána ind.	—	419	—	453	—	529	—	600	—	827	—	840	—	1237	—	—	344
Nagy-Máros ind.	—	504	—	542	—	616	—	659	—	931	—	931	—	—	—	225	430
Vác ind.	**511	535	—	614	—	651	**732	720	**843	908	—	1004	—	118	**144	—	300
Palota-Ujpest ind.	523	614	619	652	719	731	744	—	854	—	1002	1052	1239	—	156	249	342
Bpest ny. p. u. ér.	540	625	635	705	735	745	800	810	940	1020	1105	1255	150	210	305	355	540

Megjegyzések: * = Ezen vonattól az egy utra szóló szomszédos forgalma menetjegyek érvénytelenek.
 □ = Nagy-Máros-Visegrádon áll meg.
 ○ = Csak október és április hónapokban közlekedik.

* = Érkezés Dunakeszi-Álagra.
 ** = Indulás Dunakeszi-Álagra.

Budapest k. p. u.—Szolnok.

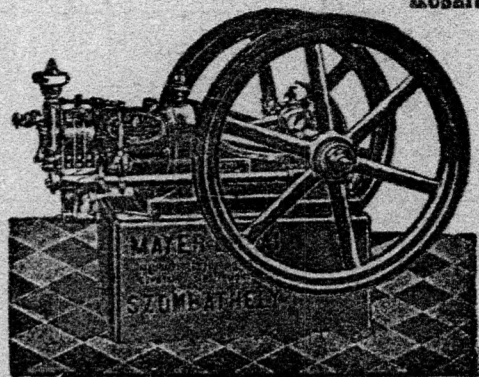
Állomások	Gy. v. I.—II.	Sz. v. I.—III.	Sz. v. I.—III.	Gy. v. I.—II.	Gy. v. I.—II.	Sz. v. I.—III.	Sz. v. I.—III.	Sz. v. I.—III.	Gy. v. I.—II.	Sz. v. I.—III.	Sz. v. I.—III.	Sz. v. I.—III.	Gy. v. I.—II.	Sz. v. I.—III.
Budapest k. p. u. indul	725	810	900	200	215	220	545	705	915	1009	—	—	—	—
Nagy-Káta indul	—	953	1041	—	320	421	754	905	1020	1153	—	—	—	—
Ujszász érkezik	850	1033	1119	335	350	524	839	950	1053	1237	—	—	—	—
Ujszász indul	850	1034	1121	336	351	529	840	951	1054	1238	—	—	—	—
Szolnok érkezik	918	1056	1140	353	408	558	902	1013	1112	1260	—	—	—	—

Szolnok—Budapest k. p. u.

Állomások	T. v. I.—III.	Sz. v. I.—III.	Sz. v. I.—III.	Sz. v. I.—III.	Gy. v. I.—II.	Sz. v. I.—III.	Gy. v. I.—II.	Sz. v. I.—III.	Sz. v. I.—III.	Sz. v. I.—III.	Gy. v. I.—II.	Sz. v. I.—III.
Szolnok indul	1240	224	305	344	589	500	1119	1138	340	490	732	—
Ujszász érkezik	1245	247	327	410	557	528	1135	1157	411	450	749	—
Ujszász indul	1249	248	328	412	558	530	1136	1158	414	452	750	—
Nagy-Káta indul	234	345	421	510	634	656	—	1236	505	543	827	—
Budapest k. p. u. érkezik	500	545	610	710	750	905	110	150	640	720	955	—

* Az 506, 1706, 607 és 505. sz. vonatoknál az egy utra szóló szomszédos forgalma menetjegyek érvénytelenek.

„MAYER“ gépgyár vas- és fémöntőde részvénytársaság, Szombathely

Készít: **Benzinmótorokat** 2-50 lóerig, stabil és locomobil alakban egyszerű könnyen kezelhető szerkezettel. Megbízható és legolcsóbb üzem gazdaság és kisipar részére!

Benzin-mótoros (locomobil) cseplőkészleteket

560 mm.-től 1250 mm. dobszélességig! Mindennemű gazdasági gépet mint különlegességet! Kétféle szerkezetű borsajtókat minden nagyságban, kivált legjobb szerkezetű szabad. víznyomású (hidraulikus) borsajtókat.

Malomépítéssel: Uj hengerek, használt hengerek rovátkolása. Minden e szakmába vágó gép gyártása.

Osborne D. M.-féle amerikai arató- és kaszáló-gépek magyarországi kizárólagos képviselőisége.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Kivánatra minden szükségletre külön költségvetés.

MAGYARHON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVŰ ÓRAÜZLETE.

Alapítva 1847.

Brausweller Janos
 Szeged, Ca. és kir. kizárólagosan
 szab. chronometer- és műóra, felbontója,
 remontör ingadráknak
 stb. stb.

**ÓRAK, ÉKSZEREK 10-ÉVI JÓTÁLLÁSSAL
 RÉSZLETFIZETÉSRE**

Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközöltetnek.

A Mezőgazdasági Ipar-Részvénytársaság kaposvári béruralma eladásra bocsátja, a míg a készlet tart, a következő vetőmagvakat:

tavaszi zöld borsót, tavaszi takarmánybikkonyt, Closter-Hadmerslebenből a mult évben importált eredeti mag után származó tavaszi „Victoria“-borsót és Svédországból, Svalöfből a mult évben importált eredeti mag után származó „Chevelier“-vetőárpat, valamennyi kiváló elsőrendű minőségű vetőmag.

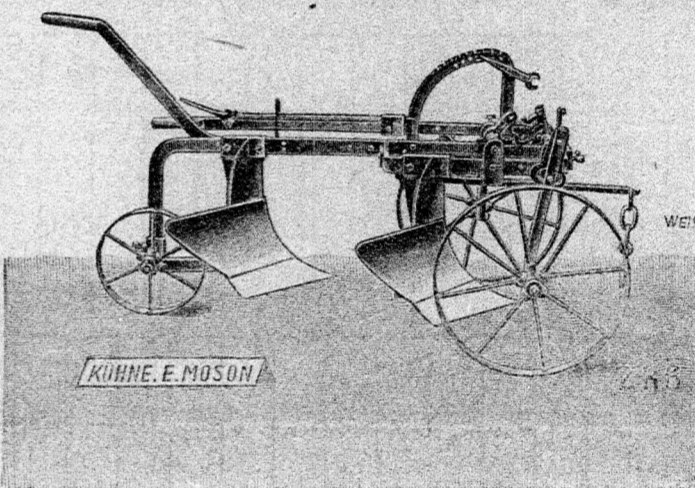
Ugyanitt eladásra kerül **50 darab 1 3/4 éves**, tenyésztési célra kiválókatott, kiváló szép, fehér, kondorszörű, mangalicafajta

tenyész-kansertés.

A magvakból mintákkal és minden egyéb felvilágosítással készséggel szolgál:

a Mezőgazdasági Ipar-Részvénytársaság béruralmának igazgatósága, Kaposvárott. 2863

EGY- ÉS TÖBBVASU ACZÉLEKÉK

kétféle anyagból és elismert kivitelben.

Mindenemű talajmívelő eszközök dus választékban készülnek:

KÜHNE E.

hazánk legrégebb gazdasági gépgyárában

Alakult 1856. **MOSONBAN** Alakult 1856.

Rosták, konkolyválasztók, takarmánygépek „**MOSONI DRILL**“ toiókeres szab. sorvetőgépek

Különféle szerkezetű talajmívelő hengerek.

Főraktár: **BUDAPEST** VI., Váci-körút 57/a. sz.

Knuth Károly
 mérnök és gyáros.

Gyár és iroda: **BUDAPEST, VII., Garay-u. 6-8. sz.**

Elvállal: Központi-, víz-, lég- és gőzfűtések, légszusz- és vízvezetékek, csatornázások, szellőztetések, closetek, szivattyúk, víz- és gőz-erőátviteli eszközök stb., különben kőszék-, olaj- és petróleum váladékból nyert gázok értékesítést célzó készülékek létesítést, városok, indóházak, nagyobb épületek és gyárak számára.

Tervek, költségvetések, jövedelmi előirányzatok gyorsan készíttetnek.

VV Legjobb minőségű VV kőanyag-csövek raktáron.

A Temesvármegyei Gazdasági Egyesülettől.

Pályázati hirdetmény.

A Temesvármegyei Gazdasági Egyesületnél 1905. január hó 1-vel választás utján betöltendő **TITKÁRI ÁLLÁSRA.**

Pályázótól megkívánatik a magyar-óvári gazdasági akadémia jó sikert elvégzése és több évi gyakorlat. továbbá legalább a magyar és német nyelvnek szóban és írásban való teljes bírása, kívánatos a román és szerb nyelv tudása is.

Évi javadalmazása 2200 korona, a mely előleges havi részletekben lesz folyósítva.

Titkár tartozik az egyesület igazgatóját helyettesíteni, központi ügyvitelben, különböző vármegyei községi szabályrendeletek, rendtartásokat véleményezni, választmányi jegyzőkönyveket vezetni. Referense az állattenyésztési szakosztálynak. Birkavásár, állatdíjazások rendezője, tehénbevásárlás, baromfiokiosztás és tojásgyűjtő fiók vezetője. Tejértékesítő-bizottság referense. Az egyesület magyar és német hivatalos lapjának „Temesi Gazda“ és „Sonntags Zeitung“ rovatvezetője. Pályázatok 1904. november 1-ig a Temesvármegyei Gazdasági Egyesület elnökségének benyújtandók; az állás legkésőbb 1905. január 1-én elfoglalandó. A választás 1 évi próbaidőre szól; bevállás esetén véglegesítettik.

Temesvár, 1904. szeptember 30. **Az elnökség.**

84. ...
 G...
 Alak...
 Alap...
 Vány...
 Tar...
 190...
 190...
 Blzt...
 Az...
 1901...
 Az...
 Bizt...
 tités...
 szolg...
 Ugo...
 hold...
 épüle...
 BEY...
 Ziska...
 ROSTÉL...
 Tele...
 Iroda...
 Budapest, E...
 Alapít...
 Javítások pon...
 zék bérmentv...
 vésbő használ...
 nyor áron kap...
 A legjo...
 egyszer...
 Zs...
 vizhatlan...
 a legol...
 kap...
 FISC...
 ponyva- és z...
 Budapest, V.,...
 Csomago...
 gyümölcs...
 desére mind...
 olesón...
 Pönyvaköte...
 Legszolidabb

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Budapest, VIII., Baross-utca 10. szám, II. em.

Alakult 1900. BIZTOSÍTÉKI ALAP:

Alapítók	elemi ágazatban	400,000.- kor.
Alapítók	élet	1,270,000.- "
Tartalékok		200,000.- "
		255,200.03 "
Összesen: 2,125,200.03 kor.		
1901. évi fölösleg		90,349.- kor.
1902. " "		59,782.26 "
1903. " "		109,331.73 "

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az ember életére különféle módzatok szerint.

Az üzlet eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből egy a tűz- mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzlet feleslege közgyűlési határozattal tartalékokba helyeztetett. Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál.

az igazgatóság.

Őszi vetésre

ajánlok, ameddig a készlet tart, utántermésti

Diószeghi óriási vetőbuzát

mely az elmúlt évben **sokkal jobban sikerült**, mint a közönséges és teljesen **rozsdamentes** volt, átlagos termése katasztrális holdanként 10 q-t meghaladta, minősége körülbelül 82 kilogramm.

Ezen vetőbuzának ára Moriczföld-Soósd vasútállomásra szállítva zsákon kívül 10 q vételig 11 korona pr 50 kiló. Nagyobb vételnél megfelelőleg olcsóbb.

BUNZL SIEGFRIED nagybérlo, Soósd, Temesm.

MAGYAR GAZDÁK VÁSÁRCSARNOK

ELLÁTÓ SZÖVETKEZETE

HATÓSÁGI KÖZVETÍTŐ

Budapest Székesfőváros Központi Vásárcsarnokában.

SÖRGÖNYCZIM: AURORA-BUDAPEST.

Értékesítéskor elfogad: Husnemeket, fűtölt húst, vadakat, szárnyasokat — élő és leölt állapotban, V tojást, vajot, halat, burgonyát, káposztát, zöldségféléket, gyümölcsöt stb. V

Kocsi-gyártás.

Budapesti kovács- és kocsi gyártó- ipar- testület védnöksége alatt álló

Kocsi Árucsernok-Szövetkezet

BUDAPEST, VII., Kerepesi-ut 72. szám.

Ajánl mindennemű hintókocsit. 2f

Eladó birtok

Ugocsa megye, országút mellett, 7 km. vasutól, 550 kataszt. hold sik szántóföld és rét, saját kezelés alatt, jó gazd. épületek, kis urilak, kedvező fizetési feltételek mellett 90,000 forint.

BEYER KÁROLY, BUDAPEST, VI., Andrássy-ut 100.

Teleltetési kereslet

Őszi legeltetéssel összekötött teleltetésre a negy- lapodás szerint azonnal elvállal mintegy 100-150 db magyar esetleg nyugati fajta gulya- marhát a Hédekvári uradalom. Kiseb 15-20 dbból álló farkák is elfogadhatók. Megkeresések az uradalom felügyelőjéhez (Hédekvár, Győr megye) intézendők.

Takarmány kinalat

Préselt buza, rozsa- és zabszalma bármily mennyiségben kapható **Ehrenreich Béjánál, Rajmolt, Bács megye.** 6377

Takarmány- kiviteli tilalom

folján ajánlok külföldi köte- sűből visszamaradt lenmag- pogácsát, repcepogácsát, ártított és ártetlen állapotban, Győr, Odenberg, Körörmező és Triestből szá- lóba a téli hónapokra, továbbá legutányosabb árak mellett paraszt tükmag- és napraforgópogácsát, verőbűkkönyt, szártított törkölyt, maltaecéret stb. Megkeresésekre mindenkör szí- vesen válassz!

KRAUSZ HUGÓ, erőtakarmány- és ter- ménykivitelű üzlete

2610 BUDAPEST, V. ker., Szabadság-tér 6.

Ziska József

utóda

ROSTÉLY GYÖRGY.

Ajánlja a leg- megbízhatóbb gabona-minőségű tisztes és szá- zados hímérleket. A budapesti gabona- és ér- téktőzde szál- lítója.

Telefon 46-12.

Iroda és raktár: Budapest, Eötvös-utca 59 Alapítattott 1872.

Javítások pontosan. — Árjegyzék bérmentve. Ugyanitt ké- résbé használt mérlegek juttat- nyos áron kaphatók 2419

Kovács és Steiner

első magyar burgonya- zuzogár és burgonya- nagykereskedők

Telep: Budapest, VIII., Szigony-u. 25.

Vesznek és eladnak mindenkor minden fajta burgonyát

minden mennyiségben. Kétféle fajta vető-burgonyát legjobban ajánlják. 2121

Keresetük

egy 184 cm. magas pej ezüzt 4-5 éves erőse csoportu kocsiló. Ajánlatok az ár meg- jelölésével „Urakalmi tisztár- tóság Örvényes, u. p. Arad” címen kérhetők. 6517

Használt és új tűzmentes okmány-és pénzszekrények,

valamint eredeti WIESÉ PRIGYÉS és WERTHEIM F. és FARKAS-féle keveset használt, ajánl teg- olesásban a „Budapesti pénzszekrény-raktár”, Bpest, V., Báivány-u. 6/a. 2611

Téli tartásra

elvállalok felőből, vagy takar- mány megtérítésért 30-50 drb 2-3 éves fohér vagy tarka fűtő, rundekezem: olcsóság árpaesalma, szén, répa, ten- geri szár és tengeriétel, bér- gazdaságom szertegommegye- ben fekszik, ezim a lap kiadó- hivatalában. 6523

1905. Janár-

februári szállításra venni szán- dók: 100 egyzsz méter- mázsa kettős minőségű szénát anyagukhoz részre. Venni szándékozom decembertől szál- lításra. 8 darab borjas, fiatal bonyhád-vidéki tiszta faj tehenet, 1 darab fiatal bikát, tiszta faj bonyhád-vidéki. A tehenek borjazzai ideje 1905. február havában legyen. Aján- latokat kérek legfontosabb ad- atokkal és feltételekkel ellátva: Hollander Jenő, Szepesvárad, u. p. Szeppes-Olász. 6521

Eladó széna.

Kerekegyháza község. vasuti állomáshoz szállítva az alábbi birtokokonál van széna eladó: Muraközy Jenőnél 1500 q, Zambory Imrénél 400 q, Kokár Ferenc és szomszédainál 800 q, több kisgazdánál együtt 500 q. a széna ára métermázsánként 9 korona, a préseltetés, a vető készsége. Az ásveteli szíves- séggel közvetíti a Kecskeméti Gazdasági Egyesület titkarsága. 6542

Téli tartásra

a legjobb takarmányra (répa- fej, repaszélet, vöröshér, zabos- bűkköny, luczerna) május 1-ig, valamint őzsi legeltetésre vállal 50-60 darab 1-4 éves gulya- ból marhát, nyugati fajtát 20-60, magyar fajtát felőbe, (eseleg külön egyezmény szer- tül) Kánya Kálmán, repcezo- szemereit gazdasága, Sopron- megyében. Felvilágosítással szolgál, Kánya Vilmos gazda- ságának vezetősége, Ersek- Lősi, u. p. Aranyos, Komárom- megye. 6556

A legjobb új és egyszer használt ZSÁK,

vizhatlan PONYVA a legolcsóbban kapható

FISCHER J.

ponyva- és zsákáruházában Budapest, V., Nádor-u. 31-33.

Csomagolóvászon,

gyümölcskosarak fe- désére minden mérethe- ben olesón kapható.

Ponyvakölesző-öntézet. Legszolidabb kiszolgálás.

Heves megyében vasútállomástól 1/2 órá- nyira 400 holdas birtok 1200 □-tel, szép uril- lakkal jutányosan eladó. Ajánlatok a „Köztelek” kiadó- hivatalába „heves megyei birtok” címen küldendők.

Kertalakítások,

terv és költségvetés, gyümölcs- fák, díszfák, rózsák és egyéb fa- iskolai czikkek árjegyzék szerint

PECZ ÁRMIN

cs. és kir. udvari műkertész Budapest, VIII., Kálvária-tér 8. 2604

Eladó birtok.

Biharmegye Arad községben, tiszta magyar község, a Nagy- szalontai vasuti állomástól egy félórát távolsgyra. Markovits Kálmán örökösének volt tulajdonát képező és a parcella- zás folytán fennmaradt mintegy 800-1000 hold ellőrendű szántóföld 12 szobás kastélyval mely egy 30 holdas parkban áll, egy külön kert több mint 1000 db nemes gyümölcs- fával, kettős karban levő gazdasági épületekkel eladó. A birtok teljesen tehermentes. Bővebb felvilágosítást nyújt Dr. Baross János ügyvéd Rökk-Szilárd-utca 8. sz. 0519

200 métermázsza

priz a loherzéna eladó. Hajó: Bukia, vasut: Parabuty. Czim: Gogl erdész, Bács. 6555

Eladó szalma.

Buza, rozsa és zabszalma eladó. Püßinger Ferencnél, Aikár, v. Áll. Vámosgyör, Heves- megye. 6545

Lenmagot

minden vidéki állomáson, legmagasabb árak mellett vásárol

Krausz Hugó

terménykivitelű üzlete Budapest V. Szabadság-tér 6

Gazdasági tanácsadó

Urakalmi és gazdasági szám- adásokat, jövedelmek és ki- zárolásokat, kölcsön- nyezet, osztály létesítésben, parcellázásokban, vasuti ki- sajátításokban elismert tekint- elyű perbeli és perenkívüli megbízható szakértői vélemé- nyeket ad: hosszú éveken át szerzett széleskörű sokoldalú gyakorlati tapasztalat.

Lőherer Andor

közgazdasági író, volt bank- beosztó és urakalmi kormányzó. Budapest, VIII., József-körut 19., II. em. 6. 6489

200 métermázsza

priz a loherzéna eladó. Hajó: Bukia, vasut: Parabuty. Czim: Gogl erdész, Bács. 6555

Eladó szalma.

Buza, rozsa és zabszalma eladó. Püßinger Ferencnél, Aikár, v. Áll. Vámosgyör, Heves- megye. 6545

Lenmagot

minden vidéki állomáson, legmagasabb árak mellett vásárol

Krausz Hugó

terménykivitelű üzlete Budapest V. Szabadság-tér 6

ha szalma és törekfélével rendelkeznek, forduljanak alulírottához, hol minden- nemű

Erőtakarmányok és Dermelasse

is mindenkor, sőt decem- ber-májusi szállításra is legutányosabb árban be- szerezhetők.

Tejgazdaságoknak a havi tejpenzéből való havi törlesztésre szállított erőt- takarmányokat.

Árjegyzékkel készséggel szolgál a

Köz- és mezőgazdasági szakbizományi iroda

Jaulusz I. János

Budapest, VI., Kemnitzer-u. 21.

Egy használt, de teljesen jó karban levő 8HP Robey cséplő-készlet igen ol- csón eladó. Kardos B. földbr- tokosnál Aranyos. Posta és vasut Emőd. 6528

Acetylén- világítás.

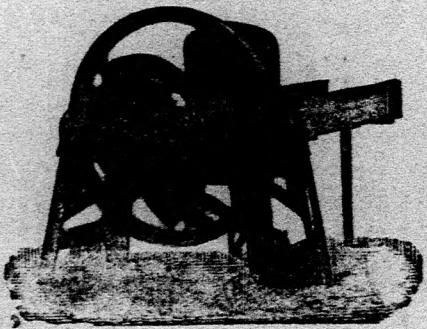
Legolcsóbb világítás, leg- egyszerűbb kezelés, bárhol alkalm. szobák. Kedvező ártételek. — Czim:

Dénes B.

acetylénvilá- gítási telep, Budapest, VI., Váci-körut 61.

Vékonyhéjú díofa- cseméte, két-három méter ma- gas, vasútállomáson feladva darabonként 80 fillért eladó. Öt darabnál kevesebb nem szállítatik. Sás László, Pusza- Borjád, posta Rajdacs. 65

Balesetek

Kiszárvai

Szeckavágók szab. önműk. kiemelővel, répavágók, darálómalmok.

Gőzfűllesztő-készülékek! legújabb, legkényelmesebb szerkezetben

UMRATH és TÁRSA mezőgazdasági gépgyárosoknál BUDAPEST,

V. ker., Váci-körút 60. szám.

Gőzcséplőkészletek 10 lóerőig. Ipari mozonyok 100 lóerőig.

Posnansky és Strelitz Budapest, VI., Pedmaniczky-u. 37.

Gyár: Krászbetfalva. Ajánlatok:

Aszfalt, Fedőpapirlemez, Kátrány, Carbolineum, Carbolsav, Creolin-t stb. legjobb minőségben, jutányos áruk mellett.

AVANCE KÉTÜTEMŰ NYERSOLAJ MÓTOROK ES LOKOMOBILOK ÜZEMKÖLTSÉGEK NAGYSÁG SZÉPIVÉ 1 1/2-2 FILLÉR ÓRÁNKENT ES LÓERŐNKENT. NINCSEK ROBBANÓ-TÜZ-VESZÉLY. MINDEN PÉNZÜGYÖRI FELLENŐRZÉS ES ENGEDÉLY NÉLKÜL. WOHANKA ES TÁRSA BUDAPEST V. KER. V. KER. V. KER. V. KER. V. KER.

TARJÁN A. angol posztó-áruháza Budapest, IV., Deák Ferencz-utca 23/5. Ujdonságok valódi angol uri ruhakelmékben lóden- és lovaglónadrág szövetekben olcsó szabott árak mellett. Minták ingyen és bérmentve. Teljes mintagyűjteményem minden jobb urisabónál rendelkezésre állanak.

Országosan törzskönyvezett Heves-i telivér tenyészetünkből tuberkulinra nem reagáló

telivér simmenthali bikák a ráczalmási félvér tenyészetünkből pedig magasvérű félvér simmenthali bikák kerülnek eladásra.

Pajzs Gyula gazdasága Ráczalmás Fejérmegye (vasut, hajó, Budapest környékbeli telefon).

Ajánlok elsőrendű vöröstarka 1-2 éves tinó- és üszörborjukat továbbá lekötni vagy járomba való tarka ökröket bármilyen mennyiség szállítására vállalkozom.

Weiler Gáspár Ó-híd (Zalamegye).

Jármas ökrök, tinók, lovak, sertések és juhok. tenyész- vagy használati állatok beszerzésére megbízásokat elfogad és azokat felelőség mellett gyorsan és jutányosan, direkt forrásokból közvetíti az Erdélyi Gazdasági Egyesület vednökeiége alatt álló Erdélyi Kereskedelmi Társaság, Kolozsvárt. Szentgyház-utca 2. sz. Telefon 311.

Eladó lovak és csikók. Lótenyésztés felhagyása folytán eladó a Középszekei béggazdaságban (Veszprém, pr. Tüskevár), eladó 6 darab szép anyakanca és 15 darab különböző kora csikó. Válaszra is eladók, esetleg szarvasmarhára vagy juhokra becsereleandők. 6518 Vadat vásárolok a vadászati idény alatt nyulat, őzet, szarvas, fácánt stb. szárnyasokat. Kicsinyben fecs. Szeged állomáson, nagyban pedig a vadászterület állomásán átvéve. Levélbeli ajánlatokat kérek. Flaschner Lajos, Szeged. 6431

Yorkshirei tenyészállatok, eredeti fajtisága tenyésztésből, Angliából importált legnagyobbb fehér és 8-10 hetese malaczkok 25-30 korona, hasas koszák élőszultra 120 fillérrel kgr-ként. Tudakozódások és megrendelések Frey Károly hgt. uradalmi intézőhöz Pusztavaca, Pestmegye. 6432

Baromfitenyésztési összes tudnivalókat kitűnően ismerő Hreblaynak 33 baromfiábrás munkája. Kapható Baromfitenyésztés helyi szaklap szerkesztőségében Rákospalotán 1 koronáért. 6274 Mezőhegyesi ménesebirtoktól vásárolt prima 81 kilogrammos tiszta vetőbuzza nagy mennyiségben is kapható, mezőhegyesi állomásra szállítva jutányos áron. Elías Adolf és fia özegnél Pécsán, Aradmegye. 64

Eladó 4 darab törzskönyvezett tenyész simmenthali bika, egy éven felüliek, megtekinthető Keszeghen vasut Vác, Huzár Elemér gazdaságában. 6533

Nagymágocsi uradalom jószágfelügyelősége előjegyzéseket elfogad. Decemberben választandó yorkshire malaczkokra, darabonként 20 (husz) korona egyiségáron. Dáni József, jószágfelügyelő. 6551

Kerekek egy pár, körülbelül 16 markos egyforma színű, 4-5 éves, jól járó, hibátlan, elegáns, ménesbél, carossier lovak. Csakis teljesen kocsit jóra reflektálók. Zerkowicz Lajos, Nagykanizsa. 6546

Tenyészbikák gróf Ráday Gedeon ikhadi gazdaságában, u. p. Aszód, 5 darab 18 hónapos félvér simmenthali bika eladó. 6547

Bonyhádi faj, tenyész- és beállítási való vagy használati állatok beszerzésére megbízásokat elfogad, felelőség mellett szállít és direkt forrásokból közvetít, ugyancsak birtokán állandóan tart különféle jószágot eladásra

Klein Pál Baranya-Mágocs. 1082

Tenyészsértés. Telivér szőke kisenőd faj, anyakoczanak és kannak való 7 hónapos, és orbáncz ellen ojtatt malacz, azonkívül 1 1/2 és 2 1/2 éves átvészesztet kan eladó. Borhy Györgynél, Gyöngyös. 6596

Sovány és hizott, sortóseket asonali vagy későbbi átvételre 2891 legjobban értékesít: LÁSZLÓ JENŐ Bpest, V. Zoltán-u. 18.

Spitzer testvérek Kis-Zsell (Vasmege), ajánlanak elsőrendű 1-2 éves tarka borjukat továbbá lekötni való tarka ökröket 3-4-5 éveket és kitűnő friss fejős tarka teheneket előleges megrendeléssel.

Eladó két amerikai pejkancza, „Kisbaba” 3 1/2 éves, apja „Georg L. Napoleon” anyja „Kisberrina, Oeska” 3 1/2 éves, apja „Falkland” anyja „Orange II.” mindkettő nagy apáról mint anyáról telivérük után vannak nevelve a bécsi tigris verseny egyesületnél törzskönyvezve. Ára a kettőnek együtt 1000 forint. Megtekinthetők a tulajdonosnál, Fölsinger Ferencznel Atkárán, v. á. Vámosgyörk Heveamegye. Ugyanott 2 darab 2 éves simmenthali bika is eladó. 6568

Két szép kétéhónapos nőstény fajtisága beresztőhegyi kutya darabonként 50 koronáért kapható Hönig Jakabnál Fomád-pusztán, u. p. Tolna-Tamási. 6526

Növendék és lekötni való, vöröstarka ökröket, tinókat és üszörborjakat 1, 2, 3 és 4 évesek, elsőrendű Baranya, Tolna-azaz Bonyhávidéki, és jármos ökröket bármikor szállításra ajánl Neizer Antal Dombóvár, Tolna. 2571

Vogyesek Gazdák figyelmébe! KÉSZPENZ! (törleszt.)

JELZÁLOGKÖLCSÖNT SZEREZ a birtok kétharmad értékéig, több tételű terheket konvertál, a legelőnyösebb feltételek és gyors lebonyolítás mellett, minden előleg nélkül, mérsékelt díjazással! Mielőtt a t. gazdák közönség bármiféle transzakcióba belemerg, saját érdekében forduljon a Köz-, Mezőgazdasági, Szak-, Bizományi Iroda és Bank Képviselet-hez, (Budapest, VI. kerület, Kemnitzer-utca 21. sz.) mely csak előranggu bel- és külföldi pénzüszletekkel áll Allandóan összeköttetésben.

BIRTOKOKAT bérbead, vesz és elad! Állandóan több vevő és bérítő előjegyzésben. Értékesít, beszeres mindenféle gazdasági keretbe való eszközöket, anyagokat, állatokat, hízókat, terményeket és termékeket a szakértő elöljegyzéssel és kieszaközöl! Prospektussal és teljes díjmentes felvilágosítással szolgál!

JAULUSZ I. JÁNOS Budapest, VI., Kemnitzer-u. 21.

Használt de jó állapotban levő nyergek keresek megvételre. Részletes ajánlatot kér Nagy István, Czege, Szolnok-Dobokamegye. 6554

Rendkívül előnyös birtokbérlet, család ügyek végett, 2000 holdas igen jó bérlet, jutányos feltételek mellett, azonnal bérbeadandó. Bővebb felvilágosítással szolgál Blumenschein Vilmos, Nagy-Kanizsán. 6552

A keszthelyi keverék különös tekintettel hazai tenyészteteink takarmányozására, a kevésbé elterjedt takarmány és gumós-növények természetű feltételeinek ismertetésével. Irta: Berger Károly Lajos. 60 fillér előleges be- küldése ellenében bérmentve küldi a „Patria” könyvkereskedése, BUDAPEST, IX. kerület, Üllői-ut 25.

Ajánlok kitűnő trappista sajtot K. 1-80, csemegesajtok drb 50 fillér utánvét mellett, Spötle Antal, sajtos, Nógrád-Vadkert, (Nógrádm.). 6531

Gyümölcskosarak fedésére tiszta, egyszerű használt, sűrű és könnyű

jutaszövet, darabokra vágva kilója 26 fillér Nagel Adolf, zsák és ponyva nagyraktárában.

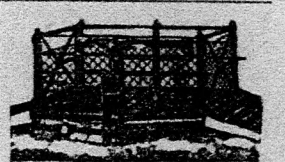
Legjobb és legolcsóbb egyszer használt vizmentes ponyvák, Gyümölcs- és dió-

Zsákok, kölcsonponyvak, kölcsonzsákok, Budapest, V., Arany János-u. 10.

Gazdák figyelmébe 50% olcsóbb m. kir. szá. mint bármely 12321. 900. más világitó anyag a A. 906.

pyroleum világitása. A pyroleum szagtalan, nem fűtől, nem gyúlékony és már több ezer uradalomban bevezettetett. Számos elismerő levél nálam betekinthező. Próbá küldemények 2 korona utánvét mellett. Kívánatra prospectus ingyen és bérmentve. 1467

Degen Jakab Budapest, IX. ker., Közraktár-utca 28.

Schember C. és fiaj os. és kir. udvari hidmérleg és gépgyár, Budapest, Andrassy-ut 15. Ajánlják általánosan ismert, szabadalmazott hid- és warhamérlegeket, valamint gazdasági és ipari célokra szolgáló tűzcsés és százas rakartár mérlegeket. Arjegysek ingyen és bérmentve.

Eladó birtok, halas- és nádas-tóval, Pestmegyében, Vadkert-Tázlár és Pirtó állomásoktól 3 kilométerre 100 magyarhold, melyből 40 hold igen jó nádas és halastó, 3 hold akáczos erdő, a többi igen jó szántó, — kaszáló — szőlőnek és kertészeti-nek igen alkalmas harna és fekete homok, cseléd-lakással. Értekezhetni a tulajdonos Egétő Imrével, posta Solt-Vadkert. Ezen területtel egytestet képez egy 206 holdból álló szomszéd birtok, mely igen jó szántó és kaszáló, eladó. Komoly vevőnek, előzetes értesítés esetén, a megjelölt állomások egyikéhez kocsit küldök. Lovábeli megkeresésekre azonnal válaszolok. 6553

Hirdet...

Bet...

Betöl...

Méltóság...

Nőt...

Ma...

Intéző...

P...

Fő...

Sz...

N

Hirdetési ár 25 szög 1 korona, ezen felül minden szó 4 fillér, kövér betűkkel minden szó 6 fillér beiktatósként. A legkisebb hirdetési díj 1 korona.

KIS HIRDETÉSEK.

Csak mezőgazdák és a szakirodalom termékei, továbbá állást keresők és adók hirdetményei vétetnek fel e kedvezményes rovatban és árban.

Betöltendő állásokra vonatkozó hirdetéseket csakis a hirdető címének kitételével közölünk. **KIS HIRDETÉSEK ELŐRE FIZETENDŐK.**

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel válasza szükséges levélblyeget vagy levelezőlapot küldenek.

Betöltendő állás

Pályázat. Méltóságos gróf Károlyi Imre ur, nyírbátori uradalmában azonnali betöltendő egy III. oszt. ellenőri állás. Pályázhatnak magyar-órádi akadémiai, vagy feljebb gazdasági tanácsostól jó korral végzett okleveles gazdák, javadalmára: 400 kor. kézpénz, 19 m² hasás töltsza, élelmény, lakás és cca. 200 korona tisztii % Pályázók folyamodványukat, uradalmi jószágfelügyelőhöz, Nagy-Mágyosra (Csongrád megye) küldjék be. Dáni jószágfelügyelő. 6550

Nöten Irodai segédítést keresnek Nagy-méltóság gróf Széchenyi Sándor ur nagyuradalmában lehetőleg azonnali, de legkésőbb november 15-ig történő belépésre. Megkívánják: kereskedelmi középiskolai végzettség, a levelezésben teljes- és némi jártasság a gazdasági könyvvezetésben. Évi fizetés 1200 kor., szabad lakás, fűtés, világítás és szobakészítés. A kérvény mely csak egyszerű másolatokkal, melyek vissza nem küldetnek, legyzen tisztelettel méltóságos gróf Széchenyi Domokos ur címére, Nagyúrogru, Tolna megye küldendő. Az uradalmi jószágfelügyelőhöz. 6511

Majorgazda hosszabb gazdasági gyakorlatral, lehetleg belterjes bér-gazdaságokból — keresetlik azonnali vagy január 1-én történő belépésre. Kik szeszgyári gazdaságban működtek, előnyben részesülnek. Ajánlatok bizonyítványokkal és családi állapot, kor és fizetési igény stb. megjelölésével, Justus Izidor, Zala-Lőrinczre küldendők. 6510

Intéző gazdatiszt keresetlik, mellobbi belépésre egy nagyobb gazdaság részére. Csakis hosszabb időn át intenzív gazdaságban működő teljesen képzett egyénre vonatkozik. Ajánlatok bizonyítványokkal, melyek vissza nem küldetnek. Straesser József fia, Kecsege, posta Tolna-Tamási-címzandók. 6509

Pályázat. rnoki állás betöltendő, 400 kor. évi fizetés és teljes ellátás mellett. Csakis akadémiai vagy tanácsostól végzett egyén pályázhat. Az okszéri szőlőművelésben jártasak előnyben részesülnek. Sztrihá Sándor tisztartó, Gálórán. 6508

Fő-vadász 1905 január 1-ére, egy tréningvezető uradalomban 3000 hold erdőnek, két erdőlegény-nyel való kezelésére. Szakiskola végzettség, legalább 6-8 évi praxisa, vadorkokkal való erélyes bánti tudása, magyar és tót nyelv ismerete, ép erős és egészséges, lehe öleg kis család, elkerülhetetlen kellékek. Évi fizetés: 600 korona, 400 kg. buza, 400 kg. árpa, 400 kg. rozs, 400 kg. csomó, 2400 [=] szeszoldvány-föld, 2 tehénartás, töltsza és szabad lakás. Pályázatok bizonyítványokkal felszerelve október 31-ig a Driethomal uradalom tisztartóságához Driethoma, Troncsán-megyébe küldendők. 6512

Számtartónak keresetlik, január 1-ére egy szerény igényű, kis családú, egyén, ki a gazdasági könyvvel érti, és a gazdasági teendőkhöz járatos és mérlegképes könyvvezető. Szives ajánlatok Huszonnégy % jellegűre a kiadóhivatalba kéretnek. 6508

Gazda keresetlik, egy körülből 600 hold nagyságú gazdaságba Szilvoniába. Ajánkozhatnak önálló, kipróbált gazdászok, kik lehetőleg szerbi, németül és magyarul beszélnek. Csak intelligens ajánkozó vétetik fel. Javadalmára: 480 kor. évi fizetés, megfelelő deputatium, lakás, mely áll szoba, konyha, padlás és élektámlából, fűtés, tehénartás és 1000 négyeszőgő kukorica-föld. Ajánlatok bizonyítványokkal a tulajdonoshoz, dr. Jovan Sevd föld-birtokoshoz, Ruma, küldendők. 6518

Állást keresők

Magtárgazdának vagy bérregazdának ajánkozik, egy erélyes és jó családból való 4 gimnazistól végzett meglett koru férfi, ki eddig is ilyen minőségben volt alkalmazva nagy uradalomban. Igényei igen szerények. Címe a kiadóhivatalban. 6548

Kereskedelmi akadémiai végzettségű, 23 éves, nőten, hadmenetes fiatal ember, egy évi gazdasági gyakorlatral, nagyobb gazdaságban számtartói állást keres. Kívánatra teljesíthető keszvény bármely öszegig. Bányász Dező, Borsos-Berinke, u. p. Nagy-Oroszi. 6549

Gazdatiszt önálló birtokosok, ki egyszerűen mérlegképes könyvelő is, állást óhajta változtatni. Cím a kiadóhivatalban. 6481

Uradalmi gépésznek ajánkozik január 1-jel belépésre felső ipariskolát, gépészképzési tanfolyamot végzett, jelenleg nagyobb uradalomban alkalmazott gépész. Szives megkeresések Gahó János gépész, Vam, u. p. Simoniornya címre kéretnek. 6474

rnoki állást keres nagyobb gazdaságban, egy Debrecenben végzett gazdász, ki katonaköltészetigéneket elvett, 21 éves, nagyobb gazdaságban volt már mint nyári kisegítő alkalmazva. Szives megkeresések: M. K., Gátér, Pestmegye, címre kéretnek. 6567

Kezelőtiszt állást keres, földműves és tejszártevó szakiskola felkészítési tanfolyamát végzett, szerény igényű, 40 éves, nő, gyermektelen, 20 évi gyakorlattal, óvadékképes gazdatiszt, újvére, esetleg előbb is. Cím a kiadóhivatalban. 6484

Szeszgyárvezető, azonnali belépésre állást keres, a kassai szeszgyárban teljesíthető elvégzte és expansió gépezés-kezelői bizonyítvánnyal rendelkezik. A szeszgyárban több évi gyakorlata van, érti a legújabb eljárásokat. Szives megkeresését a kiadóhivatalba keres. 6500

Kertész városnál vagy uradalomban keres alkalmazást, az őszes kertészet ágában kellő jártassággal bír, Európa, Azsia és Afrika nagyobb kiterjedésű kertész-telepein működött, jelenleg konstantinápolyi felső gazdasági tanácsostól főkertész. Címe a kiadóhivatalban meg tudható. 6506

Ispáni, ellenőri, számtartói állást keres hosszabb gyakorlattal rendelkező, 24 éves, ismeretlen, nőten gazdász, ki az őszes gazdasági teendőkhöz járatos és mérlegképes könyvvezető. Szives ajánlatok Huszonnégy % jellegűre a kiadóhivatalba kéretnek. 6508

Földműves és tejszártevó szakiskolát kitűnő sikerrel végzett, 8 évi gyakorlattal bíró, 29 éves, keresztény, nő, családalan egyén, ispáni, kulcsári vagy ehhez hasonló állást keres január 1-ére, kisebb gazdaság önálló kezelését is elfogadja. Józán, erélyes és törekvő ember; a gazdaság és szőlészetben teljesen jártas. Jelenleg egy nagyobb gróf uradalomban van alkalmazva, állása felmondatlan. Címe a kiadóhivatalban. 6466

Erdészi vagy vadász állást keres egy morva szlétésű, középkorú, nő, családos egyén, ki Szilvoniában Jankovics Beán Géza uradalomban tizenkilenc évig, egy dunántúli uradalomban 3 évig mint erdész működött. Utóbbi állást az uradalom eladás miatt kénytelen elhagyni. Az erdő rendben tartása végett eszközölése és kulturálásban otthonos. Kitűnő vadász és vadtenyésztő valamint a ragadozó vadak kirtását és kutyadomirtást érti. Beszéli, magyarul, németül és több szláv nyelven. Cím: Százel Willibald Bodák. 6566

Földművesiskolát, kitűnő sikerrel végzett 24 éves, róm. kath. vallású nőten, 33 év gyakorlattal bíró kizsoltált huszártiszt barmkörti belépésre állást keres. Cím: Pecurillus József, Bja-Szent-István. 6587

Kertész 38 éves, nő, családos, józan és szorgalmas. A kertészet minden ágában szakképzett és gyakorlatos. u. m. dísz-konyha és gyümölcs kertészetben, spargás és a konyhai zöldségek korai hajtásában birtokváltozás miatt újvére állást kénytelen elhagyni, újvére vagy előbb is bármely jellegű belépésre állást keres. Cím a kiadóhivatalban K. K. jelige alatt. 6535

Műkértész, 29 éves, nő, állást keres országunknál január elsejére, ki a kertészet bármely ágában jártas nyugvint konyhakertészetben és korai zöldségajtásban, tveg-házi növények kezelésében és méhészetet is alaposan érti. Szives megkeresések Kőrös Lajos, uradalmi műkértész, Aha-Ujár, Toranmegye. 6540

Ispáni, kulcsári, füllgyelvi teendők végzésére képes, földműves és tejszártevó szakiskolát kitűnően végzett, keresztény, 24 éves, nőten, kellő gyakorlat, feltétlenül megbízható, szorgalmas egyén, azonnali belépésre állást keres. Cím: Sz. S. G. Jásziadány, IV. ker., 1405. sz. 6541

Intéző tiszt ajánkozik 30 évi gyakorlattal, mely időt nagyobb gazdaságokban töltötte, szerény igényű, kis családú. Szives megkereséseket kér **Gazdasági Intéző** cím alatt **Pécel, Pestmegye, poste restante.** 6440

A gróf Esterházy-féle földműves iskolát több, részben a katonasorozáson más tollal végzett, 22 éven át egy nagyobb uradalomban mint kulcsári alkalmazva van, a magyar és tót nyelvet szobán és írásban bírja, kulcsári, magtárvezető vagy majorgazdai állást keres újvére belépésre. Ertyos között gazdasághoz tartozó összes kerékgyártó munkát is magára vállalná, ugy javítás, mint újat, az uradalmi szerzemény. Szives megkereséseket e lap kiadóhivatalába kéret. 6478

Földművelőskolát jó sikerrel végzett, 27 éves, róm. kath. vallású, nőten egyén, ki 2 éven át egy nagyobb uradalomban mint kulcsári alkalmazva van, a magyar és tót nyelvet szobán és írásban bírja, kulcsári, magtárvezető vagy majorgazdai állást keres újvére belépésre. Ertyos között gazdasághoz tartozó összes kerékgyártó munkát is magára vállalná, ugy javítás, mint újat, az uradalmi szerzemény. Szives megkereséseket e lap kiadóhivatalába kéret. 6478

Földművelőskolát kitűnő sikerrel végzett, 8 évi gyakorlattal bíró, 29 éves, keresztény, nő, családalan egyén, ispáni, kulcsári vagy ehhez hasonló állást keres január 1-ére, kisebb gazdaság önálló kezelését is elfogadja. Józán, erélyes és törekvő ember; a gazdaság és szőlészetben teljesen jártas. Jelenleg egy nagyobb gróf uradalomban van alkalmazva, állása felmondatlan. Címe a kiadóhivatalban. 6466

Földműves-iskolát kitűnő sikerrel végzett, 8 évi gyakorlattal bíró, 29 éves, keresztény, nő, családalan egyén, ispáni, kulcsári vagy ehhez hasonló állást keres január 1-ére, kisebb gazdaság önálló kezelését is elfogadja. Józán, erélyes és törekvő ember; a gazdaság és szőlészetben teljesen jártas. Jelenleg egy nagyobb gróf uradalomban van alkalmazva, állása felmondatlan. Címe a kiadóhivatalban. 6466

Ispáni vagy segédítési állást keres nőten, 25 éves, izr. ember, kinek 7 évi gyakorlata van, nagy alföldi gazdaságokból, ugy külse mint belső gazdaságban teljes jártassággal bír, az állást december vagy január 1-én elfoglalhatja. Szives megkeresést Hornok Gergely őrmester úrnál **Békés-Gyula.** 6493

Gazdatiszt állásban, 38 éves, nő, boszeu éves bizonyítványokkal a cukorgyári gazdaságokból a rész- és burgonyatermelés, hízalás és tejszártevóskörti teljes jártassággal, kívánja állást mint intéző vagy ispan 1905. január 1-ével, esetleg hamarabb változtatni. Szives megkeresést L. M. alatt a lap kiadóhivatalába. 6534

Okleveles tehén-gazda (sárvári) tejszártevó iskolát végzett, ki szakmáját alaposan érti, a gazdasági munkában ököletesen jártas, 37 éves, állást keres, Cím a kiadóhivatalban **Szorgalom és erély** jelige alatt.

Kezelőtiszt vagy számtartói állást keres, barmkörti belépésre hasonló képességben 8 ik éve működő, 26 éves izr. vallású, nő, gyermektelen, hadmenetes, minőségű gazdatiszt, kereskedelmi akadémiai érettségivel, magyar, német és román nyelvtudással, szép kézírással, lehetőleg román vidéken, szerény igények mellett. Szives megkeresések **"R. L." Uj-Szt-Anna, Arad.** kéretnék. 6488

Gépező géplakatos 34 éves nő, 12 évi uradalmi gyakorlatral, bír, vizsgázott gépmunkában, konzervatoroz, stabil, tel. fon, villanygépekről, intenzív gazdasághoz tartozó mindennemű munkagép k javítását, barmkörtör kezelését tökéletesen érti, amiről nagyobb gazdaságokból jó bizonyítványokkal rendelkezik, újvére uradalmi állást keres. Cím: Aschenbrenner Pál, Budapest, Illés-utca 7. 6498

Vadász, ki szakvizsgát végzett, falkola és fácán tenyésztést egy magyar mint angol mód szerint teljesen érti, a költő keneteket maga állítja fel, állást keres. Címe a kiadóhivatalban. 6538

Okleveles gazdász és szőlész, nőten, tehénészetben, hízalásban is jártas, kezelői vagy segédítési állást keres. Cím a kiadóhivatalban. 6544

Botos-ispáni vagy kulcsári állást keres, jó bizonyítvánnyal, szorgalmas egyén barmkörti belépésre. Cím a kiadóhivatalban. 6561

Gépező-kovács állást keres újvére nagyobb gazdaságban, ki már 14 éve gazdaságokban alkalmazva volt a jó bizonyítványokkal rendelkezik. Cím a kiadóhivatalban. 6532

Keszthelyi gazdasági tanácsostól jeles sikerrel végzett, izr. fiatalember, nagyobb gyakorlattal, tartalékos hadapród, megfelelő állást keres. Cím: H. A. Kossuthfalva, Klapka-utca 10. 6550

Földműves-iskolát jó sikerrel végzett, 23 éves, nőten egyén, 4 évi gyakorlattal bíró, azonnali vagy későbbi belépésre megfelelő állást keres. Cím a kiadóhivatalban. 6563

Gazdasági intéző, 33 év praxissal, a gazdaság minden ágában, állattenyésztés és a gazdasági iparban teljesen jártas, németül, szerbi, horvátul és magyarul beszél, felmondatlan állásban, állást váltóztíni óhajta. Szives megkeresést **"Beosztotás"** jel alatt a kiadóhivatalba kéret. 6564

Svájczl, 20 1/2 éves, ki gazdasági éves iskolát jó eredménnyel végzett, a gazdaság minden ágában, ugyazinte a tejszártevásban is jártas, különösen a tej-ellenőrzés, svájci sajtgyártás, a vaj-készítés és a laktó sajtok gyártásában, ugyazinte a szarvasmarha körüli teendőket is teljesen érti, nagyobb birtokon mint második gazdatiszt állást keres. Németül, franciául és egy keveset magyarul beszél. Kitűnő bizonyítványok általán rendelkezésre. Szives megkeresést kér: Fritz Staub, École nationale fromagerie à Moudon, (Schweiz). 6565

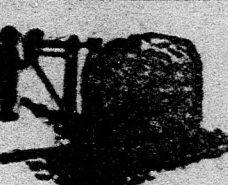
Nagyobb birtok önálló kezeléssre ajánkozik, 41 éves, nőten, kifogástalan magaviseletű, külföldi, honosított oklevéllel bíró gazdász, ki 1886. óta Magyarországon működik. Birtokos urak, kik gazdaságuk jövődelmét felesleges költségek mellőzésével egy alapos szakmamentes rendelkezéssel, szesz dolgozó, fedhetetlen jellemű tiszt állat, huzamosan fokozni kívánják, ellenben a beszerzések és eladások esetleges kivételével a belső üzemre személyes befojtást gyakorolni nem szokták, kérik, hogy megkeresésüket **"végre az igaz"** jelige alatt, a kiadóhivatalba bizalommal adják be. **Pályázatnak a műtrágyaalkalmazásban, amelyvel évek óta nagy érdeklődéssel foglalkozik, oly tapasztalatokkal rendelkezik, melyek minden gazdaságban a földkamát 30-50%-nyl emelésére képesítik.** 6567

Keszthelyi gazdasági tanácsostól jeles több évi gyakorlattal bíró, ág. svájciul valóságos fiatal ember, segédítési vagy kisebb gazdaságban, ispáni állást keres. Cím a kiadóhivatalban. 6457

Állatok — Sovány és hizott — **sörtőseket** legjobban őrtekesít: **BAUER B. GYULA** Bpest, VIII, Kerepest-út 73.

Hátas ló 4-5 éves, 165 cm-nél magasaabb teljesen épp, angol t. v. vagy magas f. v. megvételre kéretnék. Ajánlatok a 16 leírásával A. B. alatt e lap kiadóhivatalába kéretnék. 6524

Az iharosi tőgazdaságnál iháros, u. p. ihárosberény, Somogy megye, egész éven át **kapható különböző kora** **tenyészhaj** n. m. 1, 2 és 3 nyaras gyorsnövésű **csopok, csukka, csomóp, állóvadak és állóhokra.** 1908

Jutányosan eladó. **Százados** **uj marhamérlegek** 1500 kg. hordképességű erős vaskorlattal 2 1/2 méter hosszú, 1 1/3 m. széles **Uj szekér hidmérlegek** 4000 és 3000 kg. horderejű százados, toló sulylyal 4 méter hosszú, 2 méter széles.

Becserélek ócska marhamérésákat uj hidmérlegekre. Minden mérleg törvényesen hitelesítve öt évi jókarban tartás mellett.

DÉNES MANÓ mérlegműszerező **BUDAPEST, VII., Dohány-utca 78.**

Igen szép, válogatott vöröstarka simmenthali jellegű 1-2-3 éves **növendék ökor és üszőborjakat** ugyszintén legprimább lekötni való és **járomokreit** legutányosabb áron ajánlanak:

Klein Testvérek kis-özelli kereskedők. Megrendelések egyezség szerint bármikor is elfogadhatnak.

Vöröstarka tinó és üsző teljesen prima, 1-2 esetleg 3 éves, nálam minden mennyiségben **kapható olesó áron.** Későbbi, ugyszintén **járomok és beállítás ökorok** szállítására vállalkozom.

Kitűnő friss fejős tehének előleges jelentés után, nálam mindenkor megtekinthető **kütelvezettség nélküli.** Vevő tetszése szerint választhat. **Henrik Ignác fia Szalónak (Vasm.)** 6761

Nem okleveles gazdatisztek

gyakorlati vizsgájához ajánlott **összes segéd-könyvek** megszerezhetők a „Patria” rész-vénytársaság gazdasági szakkönyvkereskedésében, Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz. VAVAVAVA

GŐZEKÉKET, GŐZ-UTIHENGEREKET

és
GŐZ-UTIMOZDONYOKAT

a legtökéletesebb szerkezettel és legolcsóbb árak mellett szállít

JOHN FOWLER & Co.

Telefon 42-50. BUDAPEST-KELENFÖLD a vasúthomárral szemben.

Közlekedés vasúton és villamos vasúton.

Acetylen-lámpák

kézi-, kocsis-, spritzbogen, pózna-, asztali-, udvari-, kerti-, istálló-

**Acetylen-lámpák,
Automobil-lámpák.**

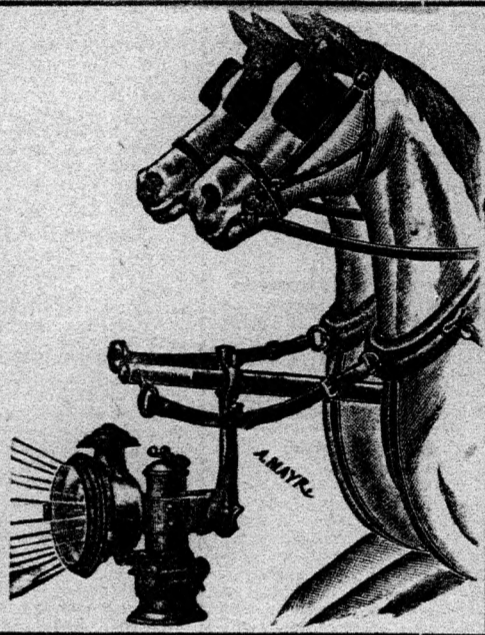
Éjjeli szántásoknál gőzekre különösen alkalmasak, mert nappali fényt adnak.

BÁRDI JÓZSEF

Budapest, VI., Gyár-utca 10.

Andrássy-ut és Király-utca között.

Árjegyzék ingyen.

Magyar királyi államvasutak.
166009/904. szám.

HIDETMÉNY.

A m. kir. államvasutak igazgatósága közhírré teszi, hogy a kereskedelemügyi m. kir. miniszter úr 56127/IV. sz. magas rendelete szerint élő baromfiak szállítására szolgáló üres tartályok (ketrecek, kosarak, stb.) vasúton vagy hajón való szállításra csak teljesen tiszta állapotban vehetők fel, továbbá, hogy az idegen országokból vasúton vagy hajón érkező és magyarországra bevitelre illetve ezen való átvitelre szánt tisztátalan baromfitartályok a határállomásokon a magyarországra való bevitelből és az ezen való átvitelből kizárandók.

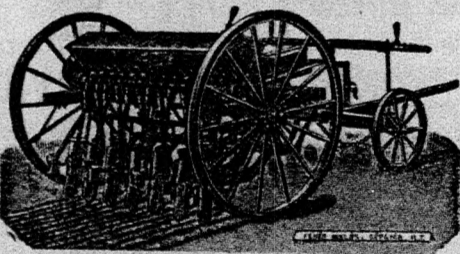
Budapest, 1904. szeptember hónap.

(Utánnyos nem dijaotatik.)

Az igazgatóság.

FEHER MIKLÓS gépgyár részv.-társ.

Budapest, V-ik kerület, Külső Váci-ut 80-ik szám.

Ajánlja saját gyártmányu, könnyű és szilárd kivitelű, tolokerekes

rendszerű **sorvető gépeit,**

melyek bármilyen talajon váltófogaskerekek kicserélése nélkül, csupán egyszerű szabályozással minden gabonanemhez jól használhatók.

Mindenemű gazdasági gépek.

HASZNÁLT ÉS JAVÍTOTT
Locomobilonok és gőzcséplő-gépekben
AZ ORSZÁG LEGNAGYOBB RAKTÁRA

Locomobilonok

és gőzcséplőgépekre
csereüzletek köttetnek.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.
Kedvező árak, előnyös fizetési feltételek.

ŐSZI SZÁNTÁSHOZ!!

feltűnően könnyű és biztos járásu s legtökéletesebb munkateljesítésű

teljesen új szerkezetű **„KETTŐS EKÉKET”**

hozok forgalomba, melyekből megkeresésre készséggel küldök próbára megtartási kötelezettség nélkül mintadarabot.

BÄCHER RUDOLF kizárólagos ekegyár.

VEZÉRKÉPVISELŐ: SZÜCS ZSIGMOND Budapest, VI., Nagymező-utca 68.

“Patria” nyomdai részvénytársaság nyomása, az Első magyar Papiripar r.-t. papirosán, Budapest IX., Üllői-ut 25. sz. (Köztelek.)

Burgonya-szárító! Burgonya-liszt!

Az ezekhez szükséges gépeket szállítja

Drössler Károly

csász. kir. szabadalmazott gazdasági gépgyár

BUDAPEST, Váci-körut 59.

Szállít továbbá a legjutányosabb áron legújabb rendszerű locomobilonokat, szab. gőzcséplőgépeket, szalmakazalozókat, járgányos cséplőkészleteket, gabonatisztító rostákat, fűkaszaló- és aratógépeket, szab. tolokerekes vetőgépeket, szeceksavágókat, répvágókat, kukoriczamorzsolókat, egytemes ekéket, 2- és 3-vasu ekéket, szab. burgonyaarató (kiemelő) és minden a gazdasági szakmába vágó gépeket.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek.

Képviselek és ügynökök felvételnek.

2396

Eredeti „Melotte“ tejcentrifugák

világ legrégebbi és legjobb tejfőzőgépei!
Átszi könnyű kezelés. Legcsekélyebb kopás. Legélesebb lefőződés.
Legnagyobb munkaképesség. Gyorsan és igen könnyen tisztítható.
Nincs javítás. Több mint 125.000 darab van napi használatban az egész világon. Óránkénti munkaképesség 125-500 liter kézi-hajtásra.

Magyarországi képviselő:

Geitner és Rausch, Budapest

VI. ker., Andrássy-ut 8. szám.

A budapesti asztalos-ipartestület védnöksége alatt álló

BÜTOR-

esarnok és hitelszövetkezet,

mint az Országos központi hitelszövetkezet tagja, 8 évi sikeres működése folytán szükségét látta annak, hogy a

József-körut 28. szám alatti üzletét

a Belváros, Ferenczyek-tere 1. sz. alatt (Királyi bérpalotában) lévő üzlettel kibővítsa, a melyre a nagyérdemű közönség figyelmét és pártfogását kérve, ajánlja közvetlen a tagjai által figyelemmel készített nagy választéku lakberendezéseit jutányos áron, jótállás mellett. Költségvetések és tervezetek kívánatra gyorsan és pontosan elkészíttetnek. Minden egyes butordarab felülbíralva.

2637

XI
AZ
1904.
Az orsz
Egész é
AZ
1904.
az O
köz
1904. é
órákor
8. sz.)
ülésére.
1.
2.
kereske
3.
4.
gyalása.
Sz
részt ve
az O
1904. év
a „Közt
1.
eredmér
2.
bálás er
3.
megvitat
M
BU
Gab
Erő
Ten
Ala
viss
Pr